

យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍អាង ទៅតាមគោលការណ៍គ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះ សំរាប់អាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម

សំរាប់ អាងទន្លេមេគង្គ ភាគខាងក្រោម

កម្ពុជា • ឡាវ • ថៃ • វៀតណាម
ដើម្បីការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព

យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែកតាម IWRM នេះត្រូវបានអនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សា MRC ក្នុងអំឡុងកិច្ចប្រជុំលើក ទី១៧ របស់ខ្លួនកាលពី ថ្ងៃទី១៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០១១ កន្លងទៅ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សា MRC បានប្រមើលឃើញថា ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះនឹងជួយជម្រុញដល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ក្នុងតំបន់ជួយដល់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ធានាបានទឹកដោយចីរភាព និងផ្ដោតលើផលប៉ះពាល់ពីការ ប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការពារប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងជីវភាពរស់នៅ។ បណ្ដាប្រទេស ទាំងនេះ បានអំពាវនាវប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងអាងឱ្យចូលរួមអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះយ៉ាង សកម្ម និងផ្ដោតលើតម្រូវការសម្រាប់កសាងសមត្ថភាព និងចូលរួមសិក្សាស្រាវជ្រាវ។

អារម្ភថា

គោលនយោបាយក្រុមប្រឹក្សាគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ (MRC) ខ្ញុំមានក្តីសោមនស្សរីករាយជាពន្លឹកក្នុងការបង្ហាញជូននូវយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍អាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម(LMB) ដោយមានការចូលរួមសហការ និងការរៀបចំពីបណ្តាប្រទេសជាសមាជិកនៃគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ (កម្ពុជា ឡាវ ថៃ និងវៀតណាម) ផ្អែកទៅតាមគោលការណ៍គ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះ ។

ដោយមានការព្រមព្រៀងពីក្រុមប្រឹក្សាគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ ការចូលរួមរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រនេះគឺ ជាសមិទ្ធផលសំខាន់មួយឆ្ពោះទៅការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍អាងទន្លេមេគង្គដោយចីរភាព។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះ ស្របតាមសេចក្តីថ្លែងការណ៍នៃជំនួបកំពូលរបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គលើទី១ ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃទី៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០ នៅហូហ៊ីន ប្រទេសថៃ ដោយទទួលស្គាល់ថាភាពជឿនលឿននៃការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក និងធនធានពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត និងជួយដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គមនៅក្នុងតំបន់ ប៉ុន្តែទន្ទឹមនេះក៏មានការទទួលស្គាល់ដែរថាអាចមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដែលតម្រូវឱ្យយកចិត្តទុកដាក់បរិស្ថានអាងបានពេញលេញ ។

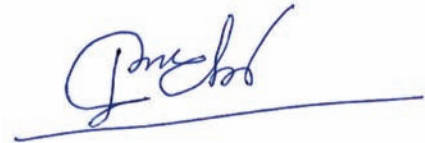
ចាប់តាំងពីចុះហត្ថលេខាដំបូងលើកិច្ចព្រមព្រៀងមេគង្គ ឆ្នាំ១៩៩៥ ប្រទេសជាសមាជិកគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ បានចូលរួមចែករំលែកការយល់ដឹងអំពីកាលានុវត្តភាព និងហានិភ័យនៃផែនការជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ និងបានឯកភាពទៅលើអាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រមួយចំនួន ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរដល់កាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ និងកាត់បន្ថយភាពមិនច្បាស់លាស់ និងហានិភ័យដែលពាក់ព័ន្ធឱ្យដល់កម្រិតអប្បបរមា។ កត្តានេះជួយដល់ការអនុវត្តនីតិវិធីដែលបានឯកភាពក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងមេគង្គ ឆ្នាំ១៩៩៥ ឱ្យបានសម្រេចទាន់ពេលវេលា ។

ប្រទេសដែលជាសមាជិកបានទទួលស្គាល់នូវតម្រូវការ ដើម្បីបន្តអភិវឌ្ឍន៍កាលានុវត្តភាព ទាក់ទងនឹងទឹក (កាត់បន្ថយហានិភ័យពីទឹកជំនន់និង គ្រោះរាំងស្ងួត ផលផលនិងនាវាចរណ៍) ក៏ដូចជាកាលានុវត្តភាពក្រៅ ពីវិស័យទឹកដែលផ្តល់លទ្ធភាពសម្រាប់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងដើម្បីឆ្ពោះទៅការអភិវឌ្ឍអាងប្រកបដោយចីរភាព ។

ប្រទេសដែលជាសមាជិកទទួលស្គាល់នូវអាទិភាពបន្ទាន់ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ និងឯកភាពលើកម្មវត្ថុ សង្គម និងបរិស្ថានអាង និងសូមយកមូលដ្ឋានយ៉ាងទូលំទូលាយសម្រាប់ធ្វើការពិចារណា និងដើម្បីអនុវត្តកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងណែនាំការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពយុទ្ធសាស្ត្រនេះនាពេលអនាគត។

យើងយល់ដឹងពីសារៈសំខាន់ចាំបាច់នៃការគ្រប់គ្រងអាងដែលត្រូវពង្រឹង និងជាពិសេសលើកម្មវិធី ផ្នែកកសាងសមត្ថភាពធនធានមនុស្សក្នុងការអភិវឌ្ឍអាងប្រកបដោយ ចីរភាព ការចាត់ចែងរៀបចំ សមត្ថភាពស្ថាប័ន និងសមត្ថភាពបច្ចេកទេស។ ការ អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះដោយជោគជ័យ ត្រូវទាមទារឱ្យមានការប្តេជ្ញាពីបណ្តាប្រទេស នៅក្នុងអាងទន្លេមេគង្គទាំងពីរអ្នកអភិវឌ្ឍគម្រោង និងអ្នកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតក្នុងកិច្ចប្រឹង ប្រែងឱ្យបានប្រសើរចំផុតលើសកម្មភាពគ្រប់គ្រងទឹក និងធនធានទាក់ទងនានា ជាមួយ ក្របខ័ណ្ឌដែលបានលំអិតនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ។

តាងនាមឱ្យក្រុមប្រឹក្សាគណៈកម្មាធិការទន្លេមេគង្គ ខ្ញុំស្នើសូមលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួម សហការ គាំទ្រជាមួយការងាររបស់យើងនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ។

Pham Khoi Nguyen
ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ
ឆ្នាំ២០១០-២០១១

សេចក្តីសង្ខេប

ការទទួលយកយុទ្ធសាស្ត្រ ចំណុចគោលសំខាន់

ការរៀបចំនិងការទទួលយកនូវយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍អាងទៅតាមគោលការណ៍គ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះ ដោយបណ្តាលប្រទេសនៅអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម (LMB) គឺជាចំណុចគោលសំខាន់មួយនៅក្នុង ប្រវត្តិនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្រោមក្របខ័ណ្ឌគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ ចំពេលដែលអាង និងទន្លេ មេគង្គ ដែលជាទន្លេធំក្នុងចំណោមទន្លេធំជាងគេនៅក្នុងពិភពលោកកំពុង ត្រូវបានគេមើលឃើញថា មានការប្រែប្រួលយ៉ាងខ្លាំង។ ការប្រែប្រួលទាំងនេះរួមមានទាំងការប្រែប្រួលផ្នែកប្រជាសាស្ត្រ សេដ្ឋកិច្ច ធាតុអាកាស និងវារីសាស្ត្រ ដែលទទួលរងឥទ្ធិពលពីចលករថ្នាក់ជាតិ កម្រិតតំបន់ និង កម្រិតពិភពលោក។

ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចតម្រូវឱ្យមានការអភិវឌ្ឍធនធានទឹកសម្រាប់គោល បំណងច្រើនយ៉ាង រួមមានផលិតផលថាមពល ផលិតកម្មកសិកម្ម និងផលិតផល និងការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម តាមទន្លេ។ ប្រការនេះ ក៏ទាមទារផងដែរនូវការគ្រប់គ្រងទន្លេ និងជីវភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីរបស់ទន្លេ ដើម្បីធានានិរន្តរភាពសម្រាប់រយៈពេលវែង។ ការធានានិរន្តរភាពសម្រាប់រយៈពេលវែងដែលកាន់តែ លំបាកខណៈ ដែលទន្លេមេគង្គកំពុងប្រឈមនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

ការអភិវឌ្ឍនៅតំបន់ឡានរាងនៅក្នុងអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងលើក្នុងប្រទេសចិន និងនៅតំបន់អាងទន្លេ មេគង្គភាគខាងក្រោមកំពុងធ្វើឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូររបបលំហូរនៅទន្លេមេគង្គ ។ បច្ចុប្បន្នវិស័យឯកជន កំពុងស្វែងរក កាលានុវត្តភាពវិនិយោគយ៉ាងសកម្ម ដើម្បីបំពេញកំណើនតម្រូវការ ផលិតផលនិង សេវាកម្ម ដែលទន្លេនេះអាចផ្តល់បាន ប្រសិនបើមានប្រព័ន្ធនិយ័តកម្មប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពត្រឹមត្រូវ មួយមាននៅទីនោះ។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះ គឺជាការឆ្លើយតបមួយដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ និងអាចធ្វើទៅបានដោយប្រទេសនៅ ក្នុងតំបន់អាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលនេះ។ ការឆ្លើយតបអាចមាន ដូចជា តាមរយៈការដកចេញនូវរំពាំងដែលរារាំងដល់កាលានុវត្តភាពនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ទន្លេមេគង្គដោយ ថិរភាព។

ចំណុចសំខាន់នៃយុទ្ធសាស្ត្រនេះ គឺចំណាត់ការលើសកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ជាពិសេសលើការទទួលបាន ចំណេះដឹង ឆ្ពោះទៅរកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍទឹក និងចំណាត់ការ លើសពីការធ្វើផែនការតាមវិស័យនៅកំរិតថ្នាក់ជាតិឆ្ពោះទៅការធ្វើផែនការអាងឱ្យ បានទូលំទូលាយ ។

យុទ្ធសាស្ត្រ៖ កសាងចូលរួមគ្នាគ្រប់រូប

មូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់យុទ្ធសាស្ត្រនេះ មានចែងក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង ដើម្បីសហប្រតិបត្តិការដោយបរិភោគ នៃអាងទន្លេមេគង្គឆ្នាំ១៩៩៥។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះជាការឆ្លើយតបចំបងរបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ ចំពោះ មាត្រា២ ដែលអំពាវនាវអោយមាន ការបង្កើតផែនការអភិវឌ្ឍន៍អាង ដើម្បីកំណត់ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ និង ធ្វើអាទិភាពគម្រោង និងកម្មវិធីនានាសំដៅស្វែងរកការជួយគាំទ្រការអនុវត្តនៅកម្រិតទាំងអាងទន្លេ មេគង្គ។ មូលដ្ឋាននេះ បង្ហាញថ្វីត្វីត្វាលសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍ទឹក នៅអាងទន្លេមេគង្គ ភាគខាងក្រោមប្រកបដោយបរិភោគនិង ដោយមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដោយទទួលស្គាល់ថាទិន្នន័យ និងចំណេះដឹងនៅមានកំណត់ និងទទួលស្គាល់អំពីភាព ចាំបាច់បន្ទាន់សម្រាប់សកម្មភាព ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍ និងយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការគ្រប់គ្រង។

ដូច្នេះ យុទ្ធសាស្ត្រនេះកំណត់ដំណើរការធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍន៍យ៉ាងសកម្មដែលនឹងត្រូវពិនិត្យឡើងវិញ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពរៀងរាល់៥ឆ្នាំ សំដៅធានាថាការឆ្លើយតប និងចំណេះដឹងថ្មីៗ។ ការធ្វើបច្ចុប្បន្ន ភាពយុទ្ធសាស្ត្រនេះលើកទីមួយ ត្រូវបានគេរំពឹងថានឹងធ្វើក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ។

យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកាលានុវត្តភាព និងហានិភ័យដែលពាក់ព័ន្ធ

កាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ទឹកនៅអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម មានច្រើនដែលអាចផ្តល់ផល ប្រយោជន៍សំខាន់នៅថ្នាក់ជាតិ និងតាមរយៈកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៅថ្នាក់តំបន់។ កាលានុវត្តភាព នេះ ក៏មានហានិភ័យ និងផលវិបាកផងដែរដែលចាំបាច់ត្រូវមានការគ្រប់គ្រងនិងកាត់បន្ថយ ទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ និងនៅកម្រិតពាក់ព័ន្ធទាំងអស់តាមរយៈ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៅកម្រិត អន្តរព្រំដែនទាំងអស់។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះកំណត់អត្តសញ្ញាណនៃកាលានុវត្តភាព និងហានិភ័យដែល ពាក់ព័ន្ធផូតទៅ :

- សក្តានុពលធំធេងជាច្រើនសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវារីអគ្គិសនីនៅតាមដៃទន្លេ ជាពិសេសនៅប្រទេស ឡាវ និងកម្ពុជា ដែលទាមទារឱ្យមានស្តង់ដារបរិស្ថាន និងសង្គមរួមមួយដើម្បីធានានិរន្តរភាព។
- សក្តានុពលធំៗសម្រាប់ពង្រីក និងកំណត់អត្តសញ្ញាណផលិតកម្មកសិកម្មដោយប្រព័ន្ធស្រោច ស្រពសំដៅបង្កើនសន្តិសុខស្បៀងក្នុងនោះរួមទាំងការប្រើប្រាស់ទឹកពីទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម និងដើម្បីទប់ទល់ ការហូរចូលទឹក ប្រែមកកាន់តំបន់ជីសណ្តរយោងទៅតាមការសម្របសម្រួល នៅក្នុងតំបន់អាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយបណ្តាប្រទេស ដទៃទៀតនៃទន្លេមេគង្គសំដៅ ធ្វើប្រតិបត្តិការរក្សាទំនប់វារីអគ្គិសនីដែលកំពុងដំណើរការ និងក្នុងគម្រោងក្នុងន័យធានាបានភាពល្អប្រសើរថែមទៀតសំរាប់ការត្រួតពិនិត្យ និងរក្សាបាន ទ្វរលំហូរទឹកនៅរដូវប្រាំង។
- សក្តានុពលសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវារីអគ្គិសនីនៅតាមទន្លេមេ ប្រសិនបើភាពមិនច្បាស់លាស់ និង ហានិភ័យត្រូវបានដោះស្រាយទាំងស្រុងនិងការ វាយតម្លៃកំរិតឆ្លងព្រំដែនតំបន់ព្រមទាំងដំណើរ

ការងារភាពគ្នាត្រូវបានអនុវត្ត។ ទោះបីជាផលប្រយោជន៍ ដែលអាចមានខ្ពស់ពិតមែន ការ ចំណាយក៏មានខ្ពស់ដែរ រួមទាំង ផលប៉ះពាល់នៅតាមរូងព្រំដែន និង

- សក្តានុពលសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍទាក់ទងនឹងទឹកជាអាទិភាព (ផលផល នាវាចរណ៍ ការគ្រប់គ្រង ស្បៀងនិង គ្រោះរាំងស្ងួត ទេសចរណ៍និងបរិស្ថាន និងការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី) ក៏ដូចជាទៅ លើបញ្ហាផ្សេងៗទៀត ក្រៅពីវិស័យទឹកផងដែរ ជម្រើសនៃការផលិតថាមពលផ្សេងៗ ។

យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការអភិវឌ្ឍអាង

យុទ្ធសាស្ត្រនេះ ឱ្យនិយមន័យពីដំណើរការមួយដើម្បីឈានពីកាលានុវត្តភាពទៅរកការអនុវត្ត និង ការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព ដែលក្នុងនោះរួមមានទាំងកំណត់និយមន័យសំរាប់អាទិភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រ សំរាប់ការអភិវឌ្ឍអាងដូចតទៅ :

- កាលានុវត្តភាព និងហានិភ័យនៃការអភិវឌ្ឍបច្ចុប្បន្ន (ដល់ឆ្នាំ២០១៥) ត្រូវបានដោះស្រាយ រួមទាំងការសម្របសម្រួលរវាងបណ្តាប្រទេសអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម និងកិច្ចសហ ប្រតិបត្តិការជាមួយចិនដែលសម្រេចបាន សំដៅធានាការកើនឡើងនៃលំហូរទឹកនៅរដូវប្រាំង ការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀង ស្តីអំពីការរក្សាលំហូរ នៃផ្លូវទឹកនៅតាមតំបន់អាងទន្លេមេគង្គភាគ ខាងក្រោម ដែលបានអនុវត្ត និងហានិភ័យនៃគម្រោងដែលត្រូវគ្រប់គ្រង។
- កសិកម្មតាមរយៈប្រព័ន្ធស្រោចស្រពសម្រាប់សន្តិសុខស្បៀង និងលប់បំបាត់ភាពក្រីក្រត្រូវបាន ពង្រីក និងពង្រឹងកាន់តែខ្លាំង។
- និរន្តរភាពសង្គមនិងបរិស្ថាននៃការអភិវឌ្ឍវិវេក្តីសនី ត្រូវបានពង្រីកយ៉ាងទូលំទូលាយ។
- ចំណេះដឹងសំខាន់ត្រូវបានទទួល ដើម្បីដោះស្រាយពីភាពមិនច្បាស់លាស់ និងការកាត់បន្ថយ ហានិភ័យ នៃកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ដែលអាចកើតឡើង។ ចំណេះដឹងទាំងនោះរួមមាន ចំណេះ ដឹងអំពីបម្លាស់ទី និងការប្រែប្រួលនូវបរិមាណគ្រី កំណក និងលំហូរកករ(ដីល្បាប់) និងជីវជាតិនានាបម្រែបម្រួលជីវចម្រុះ និងផលប៉ះពាល់ជីវភាពរស់នៅនិងសង្គម។
- ជម្រើសសម្រាប់ចែករំលែកផលប្រយោជន៍ពីការអភិវឌ្ឍ និងហានិភ័យដែលបានកំណត់។
- យុទ្ធសាស្ត្របន្សុំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។
- ការពិចារណាលើផែនការអាង ដែលត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងការធ្វើផែនការថ្នាក់ជាតិ និងទៅ ក្នុងប្រព័ន្ធនិយ័តកម្មថ្នាក់ជាតិ។

យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាងទន្លេ

យុទ្ធសាស្ត្រនេះកំណត់អាទិភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងអាង។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះមានសារៈសំខាន់ដើម្បីធានាឱ្យការអភិវឌ្ឍអាងមាននិរន្តរភាព ដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- គោលបំណង និងយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងអាងត្រូវបានកំណត់សម្រាប់វិស័យទាក់ទងនឹងទឹកក្នុងនោះ មានផលផល ការគ្រប់គ្រងស្បៀង និងគ្រោះរាំងស្ងួត ការគ្រប់គ្រងតំបន់ដីសើម និងនាវាចរណ៍។
- ដំណើរការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកនៅកម្រិតជាតិត្រូវបានពង្រឹងរួមទាំងការតាមដានធនធានទឹក ការចេញអាជ្ញាប័ណ្ណប្រើប្រាស់ទឹក និងការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ និងព័ត៌មាន។
- ដំណើរការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក និងធនធានពាក់ព័ន្ធនៅកម្រិតអាងត្រូវបានពង្រឹងរួមទាំងការអនុវត្តនីតិវិធីរបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គទាំងស្ថានភាពនៃការតាមដាន និងការវាយការណ៍អំពីអាង ការតាមដានវដ្តកម្រោង និងរួមទាំងបង្កើនការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធឱ្យបានទូលំទូលាយ។
- គោលបំណងផ្នែកសង្គម និងផ្នែកបរិស្ថានច្បាស់លាស់របស់អាង និងសូចនាករមូលដ្ឋានបានត្រូវកំណត់ និង
- កម្មវិធីកសាងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រងធនធានទឹកត្រូវបានអនុវត្ត ដោយផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងទស្សនៈផ្តួចផ្តើមរួមរបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ និងបំពេញបន្ថែមសកម្មភាពកសាងសមត្ថភាពថ្នាក់ជាតិ។

ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ

យុទ្ធសាស្ត្រនេះ ផ្តល់នូវផែនទីបង្ហាញផ្លូវមួយយ៉ាងច្បាស់លាស់ ដែលកំណត់សកម្មភាពអាទិភាពរយៈពេល និង លទ្ធផលនៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ។ សកម្មភាពដំបូងនៅក្នុងផែនទីបង្ហាញផ្លូវជាការរៀបចំផែនការសកម្មភាពអាង ឆ្នាំ២០១១ ដែលក្នុងនោះមានផែនការសកម្មភាពថ្នាក់តំបន់ និងផែនការចង្អុលបង្ហាញថ្នាក់ជាតិបន្ថែមចំនួន៤ ទៀត ដែលស្របគ្នាទៅនឹងផែនការថ្នាក់ជាតិមួយសម្រាប់ប្រទេសនីមួយៗក្នុងតំបន់អាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម។ ផែនការចង្អុលនឹងត្រូវផ្សំឡើងដោយសកម្មភាពបន្ថែម ដែលត្រូវបំពេញឱ្យផែនការថ្នាក់ជាតិបច្ចុប្បន្ន សម្រាប់ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ។ សកម្មភាពទាំងនេះនឹងខុសៗគ្នា ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីអាទិភាព និងតំបន់គោលដៅនៃប្រទេសនីមួយៗ។

ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ និងការអភិវឌ្ឍផែនការសកម្មភាពអាង គឺជាអាទិភាពស្នូលនៃកម្មវិធី BDP ឆ្នាំ២០១១-២០១៥ ក្រោមផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ ឆ្នាំ២០១១-២០១៥។ ការ

រៀបចំផែនការចង្អុលបង្ហាញ ថ្នាក់ជាតិ និងត្រូវដឹកនាំដោយគណៈកម្មាធិការជាតិទន្លេមេគង្គ (NMCs) ដោយធ្វើការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយស្ថាប័នបណ្តាញទទួលខុសត្រូវ និងដោយមានបញ្ចូលទៅក្នុងផែនការតាមវិស័យ និងសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ដោយមានការសម្របសម្រួលពីលេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មាធិការជាតិទន្លេមេគង្គ (NMCs) ។

ការរៀបចំ និងការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពថ្នាក់តំបន់ និងត្រូវដឹកនាំដោយលេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មាធិការទន្លេមេគង្គ(NMCs) ។ កម្មវិធីតាមដានការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រទូលំទូលាយរួមទាំងលទ្ធផល និងសកម្មភាពនឹងត្រូវបង្កើតឡើងក្នុង ឆ្នាំ២០១១នេះ។

ស្ថានភាពយុទ្ធសាស្ត្រ

យុទ្ធសាស្ត្រនេះ គឺជាផលិតផលមួយរបស់ប្រទេសជាសមាជិកគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គដូចជា កម្ពុជា ឡាវ វៀតណាម និងថៃ ហើយនឹងត្រូវអនុវត្តដោយបណ្តាប្រទេសទាំងនេះដោយមានការគាំទ្រ និងជួយសម្របសម្រួល ពីគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ និងជំនួយ ហិរញ្ញប្បទានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ៗ។

ការចូលរួមយ៉ាងសកម្ម និងដោយតម្លាភាពពីអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់នៃទន្លេមេគង្គ គឺជាការចាំបាច់ដើម្បីឱ្យគោលដៅសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ និងការគ្រប់គ្រងដោយចីរភាព និងដោយសហការល្អលើធនធានទឹកនៅអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម និងសម្រេចទៅបានក្នុងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ដល់ប្រជាជនជាពិសេសអ្នកក្រីក្រ និងអ្នកដែលត្រូវការចាំបាច់។

តារាងមាតិកា

អក្សរកាត់

xi

១ សេចក្តីផ្តើម

១

១.១ គោលបំណង និងវិសាលភាពនៃយុទ្ធសាស្ត្រ

១

១.២ កម្មវត្ថុ និង វិស័យរបស់យុទ្ធសាស្ត្រ

៣

១.៣ អភិក្រមក្នុងការអភិវឌ្ឍយុទ្ធសាស្ត្រ

៤

២ ផែនការ និងនិន្នាការអភិវឌ្ឍន៍

១៣

២.១ អាងទន្លេមេគង្គ

១៣

២.២ ការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹកបច្ចុប្បន្ន

១៤

២.៣ និន្នាការអភិវឌ្ឍន៍ និងបញ្ជូនប្រឈម

១៥

៣ កាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ និងហានិភ័យ

១៩

៣.១ ការវាយតម្លៃជាមូលដ្ឋាន

១៩

៣.២ កាលានុវត្តភាពនិងហានិភ័យនៃការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក

២០

៤ យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍អាង

២៧

៤.១ ក្របខ័ណ្ឌកាលានុវត្តភាពនៃការអភិវឌ្ឍត្រូវបានកំណត់

២៧

៤.២ អាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍អាង

២៩

៤.៣ អាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងអាង

៣៥

៤.៤ ការសិក្សា និងគោលការណ៍ណែនាំ

៤០

៥ ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ

៤៤

៥.១ ផែនទីបង្ហាញផ្លូវ

៤៤

៥.២ តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវ

៤៥

៥.៣ ត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃ និងការធ្វើរបាយការណ៍

៤៦

ឧបសម្ព័ន្ធ៖ ផែនទីបង្ហាញផ្លូវ

៤៨

អក្សរកាត់

ASEAN	សហគមន៍ប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍
BDP	ផែនការអភិវឌ្ឍន៍អាង
CNMC	គណៈកម្មាធិការជាតិទន្លេមេគង្គកម្ពុជា
DOS	ក្របខ័ណ្ឌកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍
EIA	ការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន
GMS	មហាអនុតំបន់មេគង្គ
IWRM	ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះ
LMB	តំបន់អាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម
LNMC	គណៈកម្មការជាតិទន្លេមេគង្គឡាវ
MDG	គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហសវត្សរ៍
MNRE	ក្រសួងធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន“ថៃ”
MONRE	ក្រសួងធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន“វៀតណាម”
MOWRAM	ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម “កម្ពុជា”
MRC	គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ
MRCs	លេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ
MPCC	វេទិកាទន្លេមេគង្គស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
NGO	អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល
NMC	គណៈកម្មាធិការ ជាតិទន្លេមេគង្គ
NMCS	លេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មាធិការជាតិទន្លេមេគង្គ
NPV	តម្លៃសុទ្ធបច្ចុប្បន្ន
PDIES	នីតិវិធីសម្រាប់ការដោះដូរ និងចែករំលែកទិន្នន័យ និងព័ត៌មាន
PNPCA	នីតិវិធីសម្រាប់ការជូនដំណឹងការពិគ្រោះយោបល់ជាមុននិងកិច្ចព្រមព្រៀង
PMFM	នីតិវិធីសម្រាប់ការរក្សាលំហូរនៅលើទន្លេមេគង្គ
PWQ	នីតិវិធីសម្រាប់គុណភាពទឹក
PMUM	នីតិវិធីសម្រាប់ការពិនិត្យតាមដានការប្រើប្រាស់ទឹក
RBC	គណៈកម្មាធិការអាងទន្លេ
RBO	អង្គការរៀបចំអាងទន្លេ
SIA	ការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់សង្គម
TbEIA	ការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាននៅតំបន់ឆ្លងដែន
TNMC	គណៈកម្មការជាតិទន្លេមេគង្គថៃ
US\$	ដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក
VNMC	គណៈកម្មការជាតិទន្លេមេគង្គវៀតណាម
WREA	រដ្ឋបាលធនធានទឹក និងបរិស្ថាន “ឡាវ”

យុទ្ធសាស្ត្រជួយផ្តល់នូវដំណើរការធ្វើផែនការបណ្តាញស្តង់ដារ ផ្សារភ្ជាប់ការធ្វើផែនការនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព នៅតាមបណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់អាងមេគង្គភាគខាងក្រោម។

១. សេចក្តីផ្តើម

១.១ គោលបំណង និងវិសាលភាពនៃយុទ្ធសាស្ត្រ

គោលបំណង: យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍អាងភ្នែកតាមគោលការណ៍ គ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះ (IWRM) គឺជាសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់បណ្តាប្រទេសនៅអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម(កម្ពុជា ឡាវ ថៃ និងវៀតណាម) ដែលបានកំណត់ថា តើនឹងត្រូវចែករំលែកត្រូវប្រើប្រាស់ គ្រប់គ្រង និងត្រូវអភិរក្សទឹក និងធនធានពាក់ព័ន្ធនៃទន្លេមេគង្គយ៉ាងដូចម្តេច? ដើម្បីសម្រេចបានគោលដៅនៃកិច្ចព្រមព្រៀងលើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់ធ្វើ ការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាពនៃអាងទន្លេមេគង្គ ដែលត្រូវបានចុះហត្ថលេខាកាលពីថ្ងៃទី៥ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៩៥ (កិច្ចព្រមព្រៀងមេគង្គ១៩៩៥) ។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះ គឺជាផ្នែកមួយនៃការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់គណៈកម្មការ ទន្លេមេគង្គចំពោះកិច្ចសហប្រតិបត្តិការថ្នាក់តំបន់ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងមេគង្គឆ្នាំ១៩៩៥ និងពិសេសគឺជាការឆ្លើយតបមួយទៅនឹងមាត្រាទី២ ដែលស្នើឱ្យមានការបង្កើតនូវផែនការអភិវឌ្ឍន៍អាង។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះផ្តល់ការណែនាំដោយឡែក សម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍ និងគ្រប់គ្រងអាងដោយចីរភាពផ្តោតលើការត្រួតពិនិត្យ និងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពដោយគណៈកម្មការ ទន្លេមេគង្គរៀងរាល់៥ឆ្នាំម្តង។

ក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រ: យុទ្ធសាស្ត្រនេះផ្តល់ជាវិភាគទាន នូវដំណើរការធ្វើផែនការបន្សុំទំនួលទំលាយមួយ ដែលផ្សារភ្ជាប់ការធ្វើផែនការនៅថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់តំបន់សម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពនៅអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម។ វាត្រូវបានចាត់ទុកជាសេណារីយ៉ូអភិវឌ្ឍន៍ដោយល្អាករណ៍មួយក្នុងរយៈពេល៥០ឆ្នាំ ដើម្បីបង្កើតឡើងនូវទស្សនវិស័យ ការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍អាង រយៈពេល២០ឆ្នាំ។ វាផ្តល់នូវទស្សនវិស័យចម្រុះមួយអំពីអាងសំរាប់យកទៅពិចារណាផ្ទៀងផ្ទាត់ ជាមួយផែនការអភិវឌ្ឍន៍ ធនធានទឹក

គោលណាការណ៍គ្រប់គ្រងទឹកចម្រុះ (IWRM) គឺជាដំណើរការមួយជួយលើកស្ទួយដល់ការគ្រប់គ្រងការអភិវឌ្ឍទឹកដី និងធនធានពាក់ព័ន្ធនានាដោយការសម្របសម្រួលក្នុងន័យបង្កើតនូវសុខុមាលភាព សេដ្ឋកិច្ច និង សង្គម ឱ្យបានអតិបរមាទៅតាមដំណើរមួយ ដែលមានគុណភាពដោយមិនចាំបាច់មានការសម្រុះសម្រួល ដើម្បីនិរន្តរភាពនៃប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីឡើយ។

គោលការណ៍គ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះ (IWRM) មិនមែនជាចំណុចបញ្ចប់ដោយខ្លួនឯងនោះ ប៉ុន្តែជាមធ្យោបាយមួយនៃការសម្រេច បានកម្មវត្ថុយុទ្ធសាស្ត្រចំបងៗទាំងបី គឺភាពសក្តិសិទ្ធិ (ប៉ុនប៉ងក្នុងន័យបង្កើន សុខុមាលភាព សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមឱ្យបានអតិបរមាដែលមិន គ្រាន់តែបានពីធនធានទឹកប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងពីការវិនិយោគទៅលើការផ្តល់សេវាកម្មទឹកទៀតផង) ។ សមធម៌ (ទៅលើការបែងចែកធនធានកម្រ និងសេវាកម្មនៅទូទាំងបណ្តុំ សង្គម និង សេដ្ឋកិច្ច និងនិរន្តរភាព (ស្របពេលដែលមូលដ្ឋានធនធានទឹក និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីពាក់ព័ន្ធនានាមានកំណត់)។

នៅថ្នាក់ជាតិពេលបច្ចុប្បន្ន និងអនាគត ដើម្បីធានាគុណភាពមួយ ដែលអាចទទួលយកបានរវាង ផលប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ច បរិស្ថាន និងសង្គម និងផលប្រយោជន៍រួម រវាងប្រទេស នៅក្នុងតំបន់ អាងមេគង្គភាគខាងក្រោមដូចដែលយុទ្ធសាស្ត្រនេះ

- កំណត់វិសាលភាពនៃកាលានុវត្តភាពសំរាប់ការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក (វារីអគ្គីសនី ការស្រោច ស្រព ការផ្គត់ផ្គង់ទឹក ការគ្រប់គ្រងទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត) ហានិភ័យនៃការអភិវឌ្ឍ និងសកម្មភាពចាំបាច់ ដែលត្រូវធ្វើ ដើម្បីបង្កើនកាលានុវត្តភាព និងកាត់បន្ថយហានិភ័យ។
- កំណត់កាលានុវត្តភាពដទៃទៀតដែលពាក់ព័ន្ធទឹកដូចជា (ការគ្រប់គ្រងផលជល នារាចរណ៍ បរិស្ថាន ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ការគ្រប់គ្រងទីជម្រាល) និង
- ផ្តល់ដំណើរការដោយមានការសម្របសម្រួលដែលការចូលរួម និងមានតម្លាភាពដើម្បីលើក ស្ទួយដល់ការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព។

តម្រូវការសម្រាប់យុទ្ធសាស្ត្រ: យុទ្ធសាស្ត្រនេះត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងអំឡុងពេលមាន ការផ្លាស់ប្តូរធំៗ។ នៅពេលដែលការអភិវឌ្ឍទន្លេមេគង្គទ្រង់ទ្រាយធំ និងរបស់ បានកើតឡើងទៅហើយ រីឯទំនប់វារីអគ្គីសនីនៅទន្លេឡាននាងនៃប្រទេសចិន ត្រូវបានសាងសង់ (ឡាននាងអាងទន្លេមេគង្គខ្សែទឹកខាងលើ) និងនៅតាមទន្លេ មេនៃទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោមកំពុងធ្វើឱ្យមានការប្រែប្រួលដល់របបលំហូរទឹក ទន្លេមេគង្គ។ ការកើនឡើងតម្រូវការរបស់ប្រទេសសមាជិក អ្នកវិនិយោគ និង អ្នកពាក់ព័ន្ធសំរាប់ការផ្តល់នូវទស្សនវិស័យចម្រុះស្តីពីអាងលើផែនការអភិវឌ្ឍន៍ ធនធានទឹកថ្នាក់ជាតិ និងផលប៉ះពាល់បន្តបន្ទាប់របស់វាកាន់តែកើនឡើង។ តម្រូវការនេះកាន់តែជាក់ស្តែងសំរាប់បរិបទនៃការធ្វើផែនការណ៍ ដែលក្នុងនោះ ប្រតិបត្តិការរបស់វិស័យឯកជន គឺជាចលករសំខាន់ក្នុងការធ្វើឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរ។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះ ជាក្របខ័ណ្ឌសម្រាប់យុទ្ធសាស្ត្រ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពស្របរាល់ ៥ឆ្នាំ ដើម្បីធានាថាការធ្វើសេចក្តីសម្រេចអំពីទឹក និងអំពីធនធានពាក់ព័ន្ធនា តាមអ្វីដែលយើងកំពុងធ្វើ បច្ចុប្បន្នកម្រិតនេះនឹងអំពីអាង។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងខណៈពេលដែលយើងមិនទាន់មានទិន្នន័យ និងចំណេះដឹង គ្រប់គ្រាន់។ ប៉ុន្តែសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍយ៉ាងគំហុក ក៏ទាមទារនូវសកម្មភាពអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រដែរ។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះជាក្របខ័ណ្ឌសកម្មមួយដែលនឹងត្រូវពិនិត្យឡើង និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពរៀងរាល់៥ឆ្នាំ ដើម្បី ធានាថាការធ្វើសេចក្តីសម្រេចអំពីទឹក និងអំពីធនធានពាក់ព័ន្ធនឹងត្រូវបានធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើចំណេះ ដឹងថ្មីៗអំពីអាង។ បច្ចុប្បន្នកម្មបន្ទាប់មកទៀតត្រូវបានរំពឹងថានឹងធ្វើក្នុងឆ្នាំ ២០១៥។

ប្រឹក្សាភិបាលសំខាន់ៗ: យុទ្ធសាស្ត្រនេះ បង្ហាញពីព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ក្នុងប្រវត្តិនៃកិច្ច សហប្រតិបត្តិការមេគង្គ។ ព្រឹត្តិការណ៍ទាំងនេះត្រូវបានគ្រប់គ្រង និងដឹកនាំ ដោយបណ្តាប្រទេសនៅតាមអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោមតាមរយៈដំណើរការ មួយនៃការវិភាគផែនការអភិវឌ្ឍន៍នៅថ្នាក់ជាតិ និងផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើត មាននិងត្រូវបានជូនដំណឹងដោយមានការជម្រុញពីអ្នកពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងអាងនេះ។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះបង្ហាញពីគោលវាស់វែង សំខាន់ៗយុទ្ធសាស្ត្រប្រវត្តិនៃកិច្ច សហប្រតិបត្តិការមេគង្គ។

តាមរយៈការចែករំលែកព័ត៌មាន និងកិច្ចពិគ្រោះយោបល់សម្រាប់ដំណាក់កាលដំបូងបណ្តាប្រទេសទាំងនេះបានឈានដល់ការយល់គ្នាទៅវិញទៅមក លើផែនការជាមូលដ្ឋានសំរាប់ការអភិវឌ្ឍធនធានទឹកធ្វើការសន្និដ្ឋានដំបូងរួមគ្នាទៅលើផលប៉ះពាល់នៅតំបន់ដែលមានព្រំដែនរួមគ្នាធ្វើការផ្តោតលើបញ្ហារបស់គ្នាទៅវិញទៅមកបង្កើតការយល់ដឹងរួមទៅលើ កាលានុវត្តភាព និងហានិភ័យនៃការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក និងឯកភាពលើអាទិភាព ។

១.២ កម្មវត្ថុ និងទស្សនវិស័យរបស់យុទ្ធសាស្ត្រ

គោលបំណងរបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ: កម្មវត្ថុមូលដ្ឋាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងមេគង្គឆ្នាំ១៩៩៥ គឺកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីសម្រេចបាន “សក្តានុពលទាំងស្រុងនៃផលប្រយោជន៍ដោយបរិស្ថានសំរាប់បណ្តាប្រទេសនៅតំបន់តាមអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោមទាំងអស់ និងទប់ស្កាត់នូវការប្រើប្រាស់ខ្លះខ្លាយធនធានទឹកនៅអាងទន្លេមេគង្គ”។ គោលបំណងនេះត្រូវបានបំពេញបន្ថែមដោយទស្សនវិស័យ ចែករំលែកសម្រាប់ “ភាពចម្រើនផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច យុត្តិធម៌ សង្គម និងបរិស្ថាន លើអាងទន្លេមេគង្គ”។ ធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍន៍អាង គឺជាចំណុចស្នូលនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលបំណងនេះ និងត្រូវបានណែនាំតាមរយៈកម្មវត្ថុមូលដ្ឋាននិងគោលការណ៍គ្រឹះក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះមាន៖

- ការពារតុល្យភាពបរិស្ថាន និងអេកូឡូស៊ី
- សមភាពនៃអធិបតេយ្យ និងបូរណភាពទឹកដី
- ការប្រើប្រាស់ដោយសមហេតុសមផល និងដោយសមធម៌
- រក្សាលំហូរទឹកនៅតាមទន្លេ ឬតាមស្ទឹង
- ទប់ស្កាត់ និងបញ្ឈប់នូវឥទ្ធិពលនានាដែលមានផលអាក្រក់
- ទំនួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋសម្រាប់ការបំប្លែងបំប្លាញនានា
- សេរីភាពក្នុងការធ្វើនាវាចរណ៍ និង
- ធ្វើយតបទៅនឹងស្ថានភាពបន្ទាន់

ទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រ: តាមកម្មវត្ថុនិងគោលការណ៍គ្រឹះដែលកំណត់ក្រោមកិច្ចសហប្រតិបត្តិការគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គទទួលស្គាល់នូវតម្រូវការសម្រាប់អភិក្រមចម្រុះ។ ក្នុងឆ្នាំ២០០៥ក្រុមប្រឹក្សាគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ បានទទួលយក “ទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ IWRM នៅតាមប្រទេសក្នុងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម” បានកំណត់វិស័យអាទិភាពចំនួន៨សម្រាប់ គោលការណ៍ IWRM ជាគន្លឹះឆ្ពោះទៅនៃការអភិវឌ្ឍក្នុងអាងទន្លេមេគង្គដោយសមធម៌ និងដោយបរិស្ថាន។

“ទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រនៃគោលការណ៍ IWRM ”
របស់MRC (២០០៥) អាទិភាពដំបូងនៃវិស័យដែល
ជាលទ្ធផលចម្បងរបស់IWRM:

- ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចនិងការលប់បំបាត់ភាព
ក្រីក្រ
- កិច្ចការពារបរិស្ថាន
- សមធម៌ និងការអភិវឌ្ឍសង្គម
- ដំណោះស្រាយការសំរាប់ការប្រែប្រួល
អាកាសធាតុ
- ការគ្រប់គ្រងនិងធ្វើផែនការផ្អែកតាមព័ត៌មាន
- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការថ្នាក់តំបន់
- អភិបាលកិច្ច
- សមាហរណកម្មរយៈការធ្វើផែនការអាង

សេចក្តីផ្តើមការងារនៃកិច្ចប្រជុំកំពូល: ក្នុងកិច្ច
ប្រជុំកំពូលរបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ
លើកទី១ (ថ្ងៃទី៥ ខែមេសា ២០១០)
នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃប្រទេសនៅតាមអាង
ទន្លេមេគង្គ ភាគខាងក្រោមបាន
បញ្ជាក់ឡើងវិញ នូវការបន្តប្តេជ្ញារបស់
ខ្លួនលើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ លើកស្ទួយ
ការគ្រប់គ្រង ការអភិរក្ស ការប្រើប្រាស់ ការអភិវឌ្ឍ
ធនធានពាក់ព័ន្ធដោយចីរភាព (“សម្រេចបានតាមតម្រូវការ
រក្សាបាននូវតុល្យភាពឆ្ពោះទៅការអភិវឌ្ឍអាងទន្លេមេគង្គ
ដោយចីរភាព”) ។

កិច្ចប្រជុំកំពូលនេះ បានត្រួតពិនិត្យ ពិភាក្សាសម្រាប់កិច្ច
សហប្រតិបត្តិការបន្តសំដៅជំនះនូវរាល់ បញ្ហាកើតឡើងនៅ
អាងទន្លេមេគង្គរួមទាំងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យនៃទឹកជំនន់
និងគ្រោះរាំងស្ងួត ដោយដាក់បញ្ចូលបញ្ហាចីរភាពទៅក្នុង

សក្តានុពលក្នុងការអភិវឌ្ឍវិវឌ្ឍន៍អគ្គិសនី កាត់បន្ថយការបំផ្លាញគុណភាពទឹក ការបាត់បង់តំបន់ដីសើម
និងការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ ដែលមានហានិភ័យចំពោះជីវចម្រុះ និងការចិញ្ចឹមជីវិតប្រជាជន ការគ្រប់
គ្រងផលជលធម្មជាតិក្នុងអាង និងការងារស្រាវជ្រាវនិងការផោតលើការគម្រោងកំហែងដល់ជីវភាពរស់
នៅ ដែលបង្កដោយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

១.៣ អភិក្រមប្រើក្នុងការបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រនេះ

អភិក្រមទូទៅ: ការបង្កើតផែនការអាងដូចដែលកិច្ចព្រមព្រៀងមេគង្គ ឆ្នាំ១៩៩៥ តម្រូវឱ្យ
មានត្រូវបានសម្រេច តាមរយៈដំណើរការធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍន៍អាងជីហាននាជាពិ ដំណាក់
កាលដូចមានបង្ហាញក្នុងរូបទី១។ លក្ខណៈសំខាន់នៃដំណើរការនេះ ជាអន្តរកម្មរវាង
ផែនការថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ជាមួយកាលានុវត្តភាពនៅកម្រិតអាង។ អន្តរកម្មនេះ
កើតឡើងដោយកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តររដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសដោយ ប្រសិទ្ធភាព។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះ
នាំមកនូវអន្តរទំនាក់ទំនងរវាងការធ្វើផែនការអាងនៅថ្នាក់ជាតិការពិចារណាអំពី ធនធានទឹក
និងធនធានពាក់ព័ន្ធនៅកម្រិតអនុអាង និងនៅថ្នាក់ជាតិក្នុងការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់រួមបន្ត
បន្ទាប់នៃសេណារីយ៉ូក្នុងការអភិវឌ្ឍអាង។ ការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មយុទ្ធសាស្ត្រជាទៀងទាត់ គឺជា
គន្លឹះសំរាប់ដំណើរការធ្វើផែនការអាងជាជីហាននា។

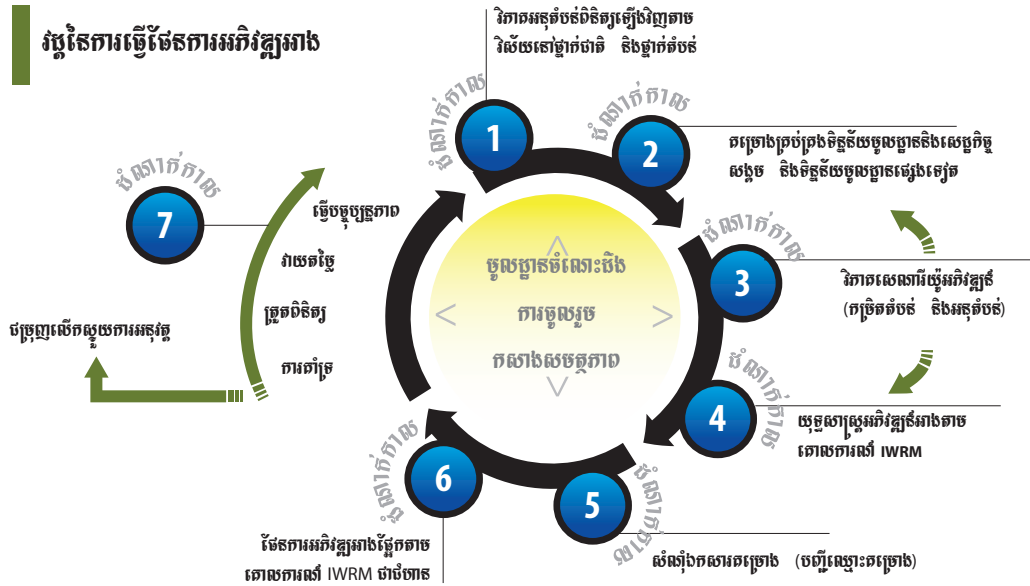
ការវាយតម្លៃសេណារីយ៉ូ: ការវាយតម្លៃសេណារីយ៉ូនេះ គឺជាការប៉ាន់ប្រមាណគម្រោងផែនការ
និងគោលយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ពេលអនាគតទល់នឹងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ និងកម្មវត្ថុសង្គមបរិស្ថានដែលបាន
ឯកភាព។ លទ្ធផលនេះត្រូវបានប្រើជាមួយការវាយតម្លៃផ្សេងទៀតយ៉ាងទូលំទូលាយចំពោះអាង (ការវាយ
តម្លៃយុទ្ធសាស្ត្របរិស្ថានតាមវិស័យ) ផ្តល់មូលដ្ឋានសម្រាប់ពិភាក្សា និងចរចាក្នុងកម្រិតផល

កិច្ចប្រជុំកំពូលលើកទី១ MRC
បានត្រួតពិនិត្យ
កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបន្តសំដៅ
ហោះស្រាយជំនះរាល់បញ្ហាដែល
កើតឡើងនៅអាងទន្លេមេគង្គ។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះនាំមកនូវការ
អភិវឌ្ឍ ទឹក និងធនធាន
ពាក់ព័ន្ធដែលមានស្រាប់
និងដែលបានធ្វើផែនការរួម
នៅកម្រិតអនុអាង និង
នៅថ្នាក់ជាតិក្នុងការវាយតម្លៃ
ផលប៉ះពាល់រួមនៃសេណារីយ៉ូ
អភិវឌ្ឍន៍អាងជាបន្ត។

រូបទី១:

វគ្គនៃការធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍន៍អាង

ប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមកលើការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក និងកម្រិតពាក់ព័ន្ធដែលមានផលប៉ះពាល់សង្គម និងបរិស្ថានត្រង់អន្តរព្រំដែន។ កត្តានេះនាំដល់ការយល់គ្នាជាមួយទៅលើអ្វីដែលអាចចាត់ទុកថាជា កាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ (ក្របខ័ណ្ឌកាលានុវត្តភាពនៃការអភិវឌ្ឍ) ។

ក្របខ័ណ្ឌកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍: យុទ្ធសាស្ត្រនេះ ប្រើប្រាស់នូវ “ក្របខ័ណ្ឌ កាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍” ដើម្បីបង្ហាញទាំងកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹក (ដូចជាតើបរិមាណទឹកបំប្លែងដែលអាចប្រើសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ក្នុង វិស័យឧស្សាហកម្ម វិស័យប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និងវិស័យរ៉ែអគ្គីសនី) និងកាលានុវត្តភាព ទាក់ទង នឹងទឹកដែលត្រូវរួមចំណែកធ្វើអោយជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនបានប្រសើរឡើង (ផលផល ការជូនដំណឹងអំពីទឹកជំនន់ ការគ្រប់គ្រងទឹកដីប្រមូល ការអភិវឌ្ឍជីវចម្រុះ ពាណិជ្ជកម្មតាមដងទន្លេ និងការបន្ស៊ាំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ឬក៏ការ ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការគ្រប់គ្រងទឹក និងធនធានដែលពាក់ព័ន្ធ (ប្រព័ន្ធតាមដាន អាងប្រព័ន្ធនាវាចរណ៍ ព្រមទាំងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព ការអភិវឌ្ឍស្ថាប័ន និង គោលនយោបាយ) ។

ការវាយតម្លៃសេណារីយ៉ូនេះ គឺជាការវាយតម្លៃប្រធានគម្រោងផែនការ និងគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ ពេលអនាគតទល់នឹងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ និងកម្មវត្ថុសង្គមបរិស្ថានដែលបានឯកភាព

កាលានុវត្តភាពទាំងពីរប្រភេទខាងលើនៃក្របខ័ណ្ឌកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ (DOS) គឺណាងឱ្យ កាលានុវត្តភាពទាំងអស់ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍដោយមានការសម្របសម្រួល។ វិសាល ភាពនៃក្របខ័ណ្ឌកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ (DOS) ត្រូវបានកំណត់ដោយគោលបំណង និងសូចនាករ សង្គម និងបរិស្ថានអាងដែលបានឯកភាព ក៏ដូចជាចំណុចចាប់ផ្តើម(Thresholds) ដែលបានកំណត់នៅ ក្នុងនីតិវិធីសម្រាប់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ ដូចជាក្របខ័ណ្ឌលំហូរដែលត្រូវថែរក្សានៅក្រោមនីតិវិធី សម្រាប់ថែទាំលំហូរទឹកនៅតាមទន្លេមេគង្គ (PMFM) និងស្តង់ដារគុណភាពទឹកសម្រាប់សុខភាពមនុស្ស និង សុខភាពរ៉ែជាតិក្រោមនីតិវិធីសម្រាប់គុណភាពទឹក (PWQ) ។

កាលានុវត្តភាព ចំនែកផែនការអនុវត្តគម្រោង: យុទ្ធសាស្ត្រនេះប្រើប្រាស់ក្របខ័ណ្ឌ កាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ (DOS) ជាជំហានកណ្តាល ក្នុងការបំពេញដំណើរការ ដែលចាប់ផ្តើមពីការគិតគូរ អំពីលទ្ធភាពអភិវឌ្ឍន៍គ្រប់ដំណាក់កាលទាំងអស់រហូត ដល់សំណុំឯកសារគម្រោងដែល សម្រេចបានទស្សនវិស័យ ដោយអនុលោមទៅ តាមតម្រូវការនិយ័តកម្មតាមផ្នែកនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់។ វាមិនចង្អុលបង្ហាញ អំពីការអនុម័តយល់ព្រមលើផែនការ និងគម្រោងពីថ្នាក់ជាតិណាមួយដែលយើង ប្រើសេណារីយ៉ូក្នុងការអភិវឌ្ឍទាំងឡាយឡើយ។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះផ្តល់នូវទិដ្ឋភាព ទូលំទូលាយមួយនៃកម្រិតក្នុងការអភិវឌ្ឍអាងដែលត្រូវពិចារណាអាស្រ័យទៅតាម ផលប៉ះពាល់សង្គម និងបរិស្ថាននៅព្រំដែន។ សម្រាប់កាលានុវត្តភាពប្រែក្លាយជា គម្រោងមួយវានឹង ឆ្លងកាត់ដំណើរការធ្វើផែនការ និងការព្រមព្រៀងទាំងការ កំណត់អត្តសញ្ញាណ លទ្ធភាពគម្រោង និងការវាយតម្លៃ និងការជូនដំណឹងជា លាយលក្សណ៍អក្សរ និងឬការពិគ្រោះយោបល់បឋម និងកិច្ចព្រមព្រៀង ជាមួយបណ្តាប្រទេសផ្សេងៗ ឆ្លងតាមនីតិវិធីរបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ (ដែលអាចអនុវត្តបាន) ដូចមានបង្ហាញក្នុង តារាងទី១។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះចំនែកផែនការអនុវត្តគម្រោង គឺជាអនុវត្តន៍យល់ព្រមទៅលើផែនការ និងគម្រោងពីថ្នាក់ជាតិណាមួយដែល យើងប្រើ សម្រាប់ចំណុចចាប់ផ្តើម សេណារីយ៉ូអភិវឌ្ឍឡើយ។ វាផ្តល់នូវទិដ្ឋ ភាពទូលំទូលាយមួយនៃកម្រិតអភិវឌ្ឍន៍អាង ដែលត្រូវពិចារ ណាអាស្រ័យតាមផលប៉ះ ពាល់សង្គម និងបរិស្ថានអន្តរព្រំដែន។

ដំណើរការនេះ ទាមទារការប្តេជ្ញាដើម្បីធានាអាទិភាព យុទ្ធសាស្ត្រនេះសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍរវាង ឯដំណើរការផ្សេងៗដែលមានកំណត់នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រនេះ នឹងត្រូវបានអនុវត្តកិច្ចការចាប់ពីដំណាក់កាលដែលគម្រោងត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណ (និងត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងមូលដ្ឋានទិន្នន័យគ្រប់គ្រងគម្រោង ដែលអាចឱ្យធ្វើការវាយតម្លៃបន្ថែមបន្តពីដំបូងទី និងការអនុវត្តតាមនីតិវិធីរបស់គណៈកម្មការទន្ទេមេតង) រហូតដល់ពេលមួយដែលត្រូវបានអនុម័តយល់ព្រមតាមរយៈដំណើរការនិយ័តកម្មថ្នាក់ជាតិដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ និងនីតិវិធីរបស់គណៈកម្មការទន្ទេមេតង។ គំនិតផ្តួចផ្តើមដែលត្រូវធ្វើនឹងក្លាយជាសមាសភាគនៃសំណុំឯកសារគម្រោងជាក់លាក់។

ការពង្រីកក្របខ័ណ្ឌកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍: យុទ្ធសាស្ត្រនេះ ទទួលស្គាល់ថា “ក្របខ័ណ្ឌកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ (DOS) ក៏ខ័ណ្ឌសហប្រតិបត្តិការ” ឬ “ក្របខ័ណ្ឌចរចាក្នុងការស្វែងរកជម្រើសផលប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមកមានកិច្ចព្រមព្រៀងរួមក្នុងការស្វែងរកជម្រើសផលប្រយោជន៍ និងផលប៉ះពាល់ដែលក្រៅពីកម្រិតគម្រោង និងត្រូវបានប្រើ ដើម្បីពិចារណាចំពោះកាលានុវត្តភាពដទៃទៀតដែរ (អាចមិនពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានទឹកឧទាហរណ៍ ពាណិជ្ជកម្ម ឬការដឹកជញ្ជូន) សំរាប់ការសម្របសម្រួលឱ្យចេញជាលទ្ធផលក្របកម្រោងដោយសមធម៌”។

ដូច្នេះ គេអាចពង្រីកក្របខ័ណ្ឌកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ (DOS) បន្ថែមទៀតដើម្បីឈានឆ្ពោះទៅការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាពបានដែរ តាមរយៈដំណើរការមួយមានតម្លាភាពដែល (១) ស្វែងរកទំនាក់ទំនង និងកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍មានផលប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមកលើសពីវិសាលភាពរបស់ផែនការថ្នាក់ជាតិទាំងខាងក្នុង និងខាងក្រៅវិស័យទឹក, (២) បង្រួមចន្លោះប្រហោងផ្នែកចំណេះដឹង និងអភិវឌ្ឍន៍វិធានការកែសំរួលដែលនឹងសំរួលដល់ការពិនិត្យ និងការធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្ត ចំពោះកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍នាពេលអនាគត ។

តារាង ១ ចេញពីការស្រាវជ្រាវស្រុកឆ្ពោះទៅរកគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹក និងធនធានពាក់ព័ន្ធដោយចីរភាព

បំណែកកាល	បំណើរកាល	ឧបករណ៍គាំទ្រចីរភាព
<p>១ វាយតម្លៃតម្រូវការ តាម IWRM ដោយដាក់បញ្ចូល ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹកថ្នាក់ជាតិ ផែនការទាក់ទងនឹងវិស័យទឹក និងវិស័យអភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងទៀតដែលអាចមាន។</p>	<p>ចែករំលែក និងប្តូរគំនិតដំណឹងជាលាយលក្សណ៍អក្សរអំពីគម្រោងដែលបានកំណត់នៅថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងទិន្នន័យមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រងគម្រោង។</p> <p>កិច្ចពិភាក្សាថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់ដើម្បីកំណត់សេណារីយ៉ូអាងទូទៅលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យកម្មវត្ថុវាយតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចបរិស្ថាន និងសង្គម។</p> <p>ជំនាញការ និងដំណើរការចូលរួមវាយតម្លៃ និងការផ្ទៀងផ្ទាត់លទ្ធផល។</p>	<p>ទិន្នន័យដ្ឋានគ្រប់គ្រងគម្រោង វាយតម្លៃសេណារីយ៉ូអភិវឌ្ឍន៍អាងឧបករណ៍ផ្សេងៗទៀតសម្រាប់វាយតម្លៃអាងជាទូទៅ។</p>
<p>២ ក្របខ័ណ្ឌកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ (DOS) : កំណត់អត្តសញ្ញាណសំណុំកិច្ចប៉ះពាល់មួយទាំងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក និងកាលានុវត្តភាព ទាក់ទងនឹងទឹក។</p>	<p>កិច្ចពិភាក្សា និងការចរចាលើកម្រិតនៃការអភិវឌ្ឍអាងដែលអាចទទួលយកបាននៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់។</p> <p>ការពិចារណាដែលអាចធ្វើទៅបានអំពីជម្រើសសម្រាប់ការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ និងផលប៉ះពាល់ដែលនឹងពង្រីកក្របខ័ណ្ឌកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ (DOS) ។</p>	<p>ការវាយតម្លៃសេណារីយ៉ូសំរាប់ការអភិវឌ្ឍអាងដោយទូលំទូលាយ។ សូចនាករនិងបន្ទាត់គោលនិងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ពីកម្មវត្ថុសង្គមនិងបរិស្ថាន ដែលបានព្រមព្រៀង។ នីតិវិធីរបស់គណៈកម្មការទន្ទេមេតង្គអាទិភាពបែបយុទ្ធសាស្ត្រនិងការសិក្សា ។</p>

<p>៣ កំណត់អត្តសញ្ញាណនៃការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក និងគម្រោងទាក់ទងនឹងទឹកតាមរយៈការប្រើប្រាស់ក្របខ័ណ្ឌកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍ (DOS) ។</p>	<p>កំណត់អត្តសញ្ញាណគម្រោងរួមទាំងការវិភាគជម្រើស ទាំងនៅក្នុង និងនៅក្រៅវិស័យទឹក។ ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពទៀងទាត់ទៅលើទិន្នន័យមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រងគម្រោង។</p>	<p>ពិចារណាបញ្ហាជីវភាពកាន់តែទូលំទូលាយ (ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់) ។ អាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រការវិភាគជម្រើសវិស័យទិន្នន័យមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រងគម្រោង។</p>
<p>៤ រៀបចំការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក និងគម្រោងទាក់ទងនឹងទឹក ។</p>	<p>រៀបចំគម្រោងរួមទាំង (បើអាចមាន) ការសិក្សាលទ្ធផលគម្រោង ការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន។ល។ ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជាទៀងទាត់នូវទិន្នន័យមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រងគម្រោង។</p>	<p>ពិចារណាបញ្ហាជីវភាពកាន់តែទូលំទូលាយ (ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់) ។ អាទិភាពបែបយុទ្ធសាស្ត្រ WRM និងគោលការណ៍ណែនាំតាមវិស័យទិន្នន័យមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រងគម្រោង។</p>
<p>៥ ការវាយតម្លៃគម្រោងអន្តរព្រំដែនដែលបានកំណត់រួច។</p>	<p>អនុវត្តនីតិវិធីរបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ។</p>	<p>នីតិវិធីរបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ អាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រ WRM និងគោលការណ៍ណែនាំតាមវិស័យសំណុំកសាវគម្រោងលំអិត។</p>
<p>៦ ការយល់ព្រមនៅថ្នាក់ជាតិ</p>	<p>យោងតាមក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ថ្នាក់ជាតិ។</p>	<p>បទប្បញ្ញត្តិ និងច្បាប់ថ្នាក់ជាតិ។</p>
<p>៧ ការអនុវត្ត និងប្រតិបត្តិការគម្រោង។</p>	<p>យោងតាមស្តង់ដារ តម្លៃគោលការណ៍ និង សុវត្ថិភាពនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់។</p>	<p>បទប្បញ្ញត្តិ និងច្បាប់ថ្នាក់ជាតិ WRM និងគោលការណ៍ណែនាំតាមវិស័យ។</p>

អាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រ:

យុទ្ធសាស្ត្រនេះកំណត់នូវអាទិភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រដែលផ្តល់ការណែនាំ និងការគាំទ្រ ដើម្បីបង្កើតកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ និងការកាត់បន្ថយហានិភ័យដែលពាក់ព័ន្ធឱ្យ ដល់កម្រិតអប្បបរមា ក៏ដូចជាដើម្បីធានាថា ការអភិវឌ្ឍបន្តទៀតក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ ថ្នាក់តំបន់។ នៅពេលដែលកាលានុវត្តភាពនៃ ការអភិវឌ្ឍនេះក្លាយជាគម្រោងដែល បានកំណត់នោះការណែនាំអាទិភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រ និងការរៀបចំ គាំទ្រគម្រោង ការវាយតម្លៃការយល់ព្រម និងការធ្វើឱ្យប្រសើរដល់ការអនុវត្តនីតិវិធីរបស់ គណៈកម្មការទន្ធចេតង្គ ដែលបានឯកភាពកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ដល់កម្រិត អប្បបរមា និងផ្តល់នូវគោលការណ៍ណែនាំអនុវត្តប្រសើរ។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះកំណត់នូវអាទិភាព ជាយុទ្ធសាស្ត្រដែលផ្តល់ការណែនាំ និងការគាំទ្រ ដើម្បីបង្កើត កាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ និងការកាត់បន្ថយហានិភ័យ ដែលពាក់ព័ន្ធឱ្យដល់កម្រិតអប្បបរមា

អាទិភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រ ក៏ដាក់ចេញការណែនាំដល់សកម្មភាពផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ដែលទាក់ទងនឹងទឹក ដូចជាការគ្រប់គ្រងជលផលឱ្យបានប្រសើរ ការធ្វើសមាហរណកម្មផ្លូវថ្នល់ និងការដឹកជញ្ជូនតាមទន្លេ និងការផ្តោតលើគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ចំនុចទី៧ ដែលទាក់ទងនឹងលទ្ធភាពទទួលបានទឹកស្អាត ធ្វើឱ្យប្រសើរដល់ជីវចម្រុះតំបន់ដីសើម និងការអភិរក្សបរិស្ថាន។

សំណុំរូងគម្រោង: ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ទាមទារឱ្យមានការពិនិត្យលើគម្រោងយ៉ាងទូលំទូលាយ នៅថ្នាក់ជាតិ និងនៅកម្រិតអន្តរក្រុងដែលប្រកាសនូវនីតិវិធីនិងត្រូវដាក់បញ្ចូល ទៅក្នុងសំណុំរូងគម្រោង គម្រោង ជាមួយគោលបំណងនៃការទាក់ទាញ និងការជួយសម្របសម្រួលដល់ហិរញ្ញប្បទានគម្រោង។ គម្រោងទាំងនេះរួមមានកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ ការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងការទ្រទ្រង់ការងារ សិក្សាស្រាវជ្រាវ និងសកម្មភាពផ្សេងៗទៀតដែលបានកំណត់នៅក្នុងអាទិភាពបែបយុទ្ធសាស្ត្រ ។

ដូច្នេះសំណុំរូងគម្រោងនេះនឹងត្រូវមាន៖ ១) គម្រោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (ការវិនិយោគលើផ្នែកហេដ្ឋារចនា សម្ព័ន្ធដែលប្រើប្រាស់ ឬត្រូវពិនិត្យទឹកដែលទាក់ទងនឹងដំណើរការនៅថ្នាក់ជាតិ និងនីតិវិធីរបស់ គណៈកម្មការទន្ធចេតង្គ) ២) គម្រោងដែលមិនមានរចនាសម្ព័ន្ធ (ការវិនិយោគ សំដៅគ្រប់គ្រងធនធាន ទឹក និងធនធានពាក់ព័ន្ធឱ្យកាន់តែប្រសើរ តួយ៉ាងមានដូចជាការគ្រប់គ្រងទឹកជំនន់ នាវាចរណ៍ ជលផល និងសុខភាពបរិស្ថាន) និង ៣) គម្រោងស្តារលទ្ធភាព ដូចជាការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និង ប្រធានការជម្រុញ ការអភិវឌ្ឍ និងការគ្រប់គ្រងលើការអនុវត្តកាន់តែប្រសើរ និងអភិបាលកិច្ចល្អ។

គម្រោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ គឺជាគម្រោងថ្នាក់ជាតិចំបង ដែលជាប់ទាក់ទងនឹងអន្តរក្រុងដែល ចំណែក គម្រោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ គឺជាគម្រោងស្តារលទ្ធភាព គឺជាគម្រោងដែលមានសារជាតិដើមចំបងផ្តោត លើអាងជាទូទៅទូលំទូលាយ។ គម្រោងដែលមិនមានរចនាសម្ព័ន្ធ និងគម្រោងស្តារលទ្ធភាពនឹងត្រូវ កំណត់អត្តសញ្ញាណក្នុងឆ្នាំ២០១១ ក្នុងអំឡុងពេលធ្វើផែនការសកម្មភាពសម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ (ជំពូក៥) នៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់។

**យុទ្ធសាស្ត្រនេះគឺជាលទ្ធផលនៃ
ចំណើនការពិគ្រោះយោបល់ពេល
ម្ខាតំ ជាមួយស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិ
ថ្នាក់ខេត្ត អង្គការអាងទន្លេ
តំណាងសហគមន៍ អង្គការ
ក្រៅរដ្ឋាភិបាល ស្ថាប័នសិក្សា
បច្ចេកទេស វិទ្យាស្ថាន បច្ចេក
សិក្សា និងភាគីផ្សេងៗទៀត។**

អ្នកចាត់ចែងនិងចំណើនការចូលរួម:

យុទ្ធសាស្ត្រនេះគឺជាលទ្ធផលនៃដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ពេលម្ខាតំ ជាមួយស្ថាប័ន
ថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់ខេត្ត អង្គការអាងទន្លេ តំណាងសហគមន៍ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល
ស្ថាប័នសិក្សា បច្ចេកទេស វិទ្យាស្ថាន បច្ចេកសិក្សា វិទ្យាស្ថាន និងភាគីផ្សេងៗទៀត។ ដើម្បីធានាភាព
គ្រប់គ្រងការងារដែលពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ត្រូវបានដាក់លើវេបសាយរបស់គណៈកម្មការទន្លេ
មេគង្គ។ ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រដែលមានទាំងសេណេរីយ៉ូ ការវាយតម្លៃត្រូវបានត្រួត
ពិនិត្យមើលដោយជំនាញការមកពីស្ថាប័នបណ្តាញពាក់ព័ន្ធថ្នាក់ជាតិ ទីប្រឹក្សាថ្នាក់ជាតិ
និងគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ។

វេទិកាជំនាញការងាររាជ្យផ្តល់ឱ្យមានការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនូវការវាយតម្លៃជាមូលដ្ឋាន និងលើកលែង
បើកទីមួយនៃយុទ្ធសាស្ត្រនេះ។ វិធីសាស្ត្រក្នុងការអភិវឌ្ឍយុទ្ធសាស្ត្រនេះមាននៅក្នុងឯកសារគាំទ្រ“ ធ្វើការ
ឆ្ពោះទៅយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍អាងទន្លេតាមគោលការណ៍គ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះ”។^១

១ ឯកសារយោងអាចស្វែងរកនៅលើគេហទំព័រ www.mrcmekong.org

២. ផែនការ និង និន្នាការអភិវឌ្ឍន៍

២.១ រវាងទន្លេមេគង្គ

ទន្លេមេគង្គ: ទន្លេនេះមានប្រវែងជិត ៤.៨០០គម ហូរពីប្រភពរបស់វានៅទីបេកាត់តាមប្រទេសចិន ភូមា ឡាវ ថៃ កម្ពុជា និងវៀតណាម តាមដីសណ្ឋរឆ្ពោះទៅក្នុងសមុទ្រខាងកើត ដោយហូរនាំទឹកមកចាក់ ក្នុងរវាងដែលមានផ្ទៃដីទំហំ៧៩៥.០០០គីឡូម៉ែត្រការ៉េ និងមានបរិមាណការទឹកមធ្យមប្រចាំឆ្នាំប្រហែល ៤៧៥គីឡូម៉ែត្រគូប។ ធនធានទឹកសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ៗមានខ្ពស់ធៀបនឹងរវាងទន្លេអន្តរជាតិដទៃ។ លំហូរ ទឹកនៅឡានកាំង រវាងមេគង្គភាគខាងលើផ្តល់ទឹក១៦%នៃលំហូរមធ្យមប្រចាំឆ្នាំនៅតំបន់រវាងទន្លេមេគង្គ ភាគខាងក្រោម^២ ប៉ុន្តែមានដល់៣០%នៃលំហូរនៅរដូវប្រាំង។

មានភាពខុសប្លែកគ្នាខ្លាំងរវាងលំហូរទឹកនៅរដូវប្រាំង និងរដូវវស្សា បណ្តាលមកពីរបបខ្យល់មូសុងនិង ដែលបង្កើតឱ្យរដូវប្រាំង និងរដូវវស្សាមានរយៈពេលស្ទើរស្មើគ្នាអថេររវាងឆ្នាំនីមួយៗមានច្រើន ហូរចាក់ ពីទន្លេ ផ្ទៃដីទឹកជំនន់ និងការចាក់ផ្តើមនិងការបញ្ចប់នៃរដូវប្រាំង និងរដូវវស្សា។ ខួបនៃកម្រិតទឹកទៅ តាមរដូវនៅពេញបណ្តាលមកពីលំហូរទឹកដីច្រើនហូរចេញស្រទាប់ទៅ និងមកកាន់បឹងធំតាមរយៈទន្លេ សាបទាក់ទងនឹងជំនន់ និងការរាំងស្ងួតដែលធ្វើឱ្យអេកូឡូស៊ីសម្បូណ៌ឡើង។

មេគង្គជាទន្លេទីពីរដែលសម្បូណ៌ទៅដោយជីវចម្រុះក្នុងពិភពលោកបន្ទាប់ពីទន្លេអាម៉ាហ្សូន ហើយដែល ជួយទ្រទ្រង់ដល់ការនេសាទជលផលទឹកសាបច្រើនជាងគេប្រហែល ២.៣លានតោនក្នុងមួយឆ្នាំ។

ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គម: តាមការប៉ាន់ស្មានក្នុងឆ្នាំ២០០៧ចំនួនប្រជាជន ក្នុងតំបន់រវាងទន្លេមេគង្គភាគ ខាងក្រោមមានប្រហែល៦០លាននាក់ ក្នុងនេះ៩០%នៃចំនួនប្រជាជនកម្ពុជា (១៣លាន) ៩៧%នៃចំនួន ប្រជាជនឡាវ (៥.៩លាន) ៣៩%នៃចំនួនប្រជាជនថៃ (២៣លាន) និង ២០%នៃចំនួនប្រជាជនវៀត ណាម (១៧លានក្នុងដីសណ្ឋរ និង៣លាននៅខ្ពង់រាបកណ្តាល) រស់នៅក្នុងរវាងនេះ។ កំណើនប្រជាជន ក្នុងរវាងនេះមានពី១-២% នៅថៃ វៀតណាម និងកម្ពុជា និង២-៣%នៅឡាវ។ ទោះបីនិន្នាការនគរូប នីយកម្ម កើតមាននៅបណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់រវាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោមក៏ដោយ ក៏៨៥%នៃចំនួន ប្រជាជនក្នុងរវាងនេះរស់នៅជនបទ។

ជីវភាពរស់នៅ និងសន្តិសុខ ស្បៀងនៃប្រជាជនភាគ ច្រើនរស់ នៅជនបទមានទំនាក់ទំនងយ៉ាង ជិតស្និទ្ធនឹងប្រព័ន្ធទន្លេនេះ។

ជីវភាពរស់នៅ និងសន្តិសុខស្បៀងរបស់ប្រជាជនភាគច្រើនរស់នៅជនបទមានទំនាក់ទំនងជិត ស្និទ្ធនឹងប្រព័ន្ធទន្លេនេះដែលជាង៦០%នៃសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចពាក់ព័ន្ធនឹងទឹក និងមានផលប៉ះ ពាល់ដល់ទឹក និងគុណភាពវា។ ប្រជាជនក្រីក្ររាប់លាននាក់ ពុំនាក់អាស្រ័យនឹងការនេសាទ

២ រូបភាពនេះគឺប្រហែលជា ៣០ ភាគរយដោយយោងតាមប្រទេសចិន

ជលផលសម្រាប់សន្តិសុខស្បៀង និងចំណូល។ ក្នុងពេលដែលបណ្តាប្រទេសនៅក្នុងអាងទន្លេមេគង្គ ភាគខាងក្រោម កំពុងមានការវិវឌ្ឍរៀនលឿនឆ្ពោះទៅការសម្រេចបានគោលដៅអភិវឌ្ឍសហសវត្សរ៍ ប្រហែល២៥%នៃប្រជាជនកម្ពុជា និងឡាវមានចំណូលក្រោមខ្សែបន្ទាត់ក្រីក្រ ដែលមានកម្រិតភាគរយ ខ្ពស់ជាងនៅក្នុងតំបន់ជនបទជាច្រើនទៀត។

សន្តិសុខស្បៀង និងកង្វះអាហារូបត្ថម្ភ ជាប្រការដែលត្រូវជំនះយ៉ាងធំ។ ប្រហែលពាក់កណ្តាលនៃ ចំនួនគ្រួសារទាំងអស់ ពុំមានទឹកស្អាតបរិភោគ និងពាក់កណ្តាលនៃចំនួនគ្រួសារទាំងអស់មិនមានថ្នាំ ធ្វើដំណើរគ្រប់រដូវជំនះយ៉ាងនោះទេ។ បណ្តាប្រទេសនៅទូទាំងអាងទន្លេមេគង្គក្រោម ជាទូទៅតែង កើនឡើងនូវអសមភាពរវាងអ្នកទីក្រុង និងជនបទ។

២.២ ការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹកបច្ចុប្បន្ន

ការប្រើប្រាស់ធនធានទឹក: ការទាញយកទឹកប្រើប្រាស់ជាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់វិស័យកសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម និងការប្រើប្រាស់ផ្សេងៗទៀតនៅតំបន់អាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោមប្រហែល៦០កោដិម៉ែត្រគូប ឬ ១២%នៃបរិមាណលំហូរមធ្យមប្រចាំឆ្នាំនៃទន្លេមេគង្គ។ បច្ចុប្បន្នមានការបង្វែរទឹកតិចតួចប៉ុណ្ណោះពីទន្លេ នៅតាមខ្សែទឹកភាគខាងលើនៃជីសណ្តរក្នុងប្រទេសវៀតណាម ទោះបីជាការបង្វែរចរន្តទឹកភាគខាង លើនៃអាងស្តុកទឹកដែលមានស្រាប់មានតិចជាង៥%នៃលំហូរមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ និងដែលមិនគ្រប់គ្រាន់ដល់ ការបែងចែកទឹកសម្រាប់រដូវនីមួយៗ។

ការប្រើប្រាស់ទឹកក្រោមដីក្នុងតំបន់អាងនេះមិនសូវមានច្រើនទេ លើកលែងតែនៅជួរស្ថានប្រទេសថៃ និង វៀតណាមដែលទឹកលើដីពុំសូវមានក្នុងអំឡុងរដូវប្រាំង។ សក្តានុពលក្នុងការអភិវឌ្ឍទឹកក្រោមដីដោយ និរន្តរភាព ទាមទារឱ្យមានការវាយតម្លៃដោយម៉ត់ចត់។

វិស័យទាក់ទងនឹងទឹក: កសិកម្មជាវិស័យមួយដែលទាក់ទងនឹងទឹកច្រើនជាងគេ ពិសេសនៅប្រទេសថៃ និង វៀតណាម ដែលផ្ទុយពីនេះកសិកម្មនៅកម្ពុជា និងឡាវ បច្ចុប្បន្នមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចជាង។ ជារួម ថ្លៃដឹកសិកម្មស្រោចស្រពនៅរដូវប្រាំង ប្រហែល១,២លានហិចតាមានតិចជាង ១០%នៃថ្លៃដឹកសិកម្ម សរុប នៅតំបន់អាងទន្លេមេគង្គក្រោម (១៥លានហិចតា)។ ការពង្រីកកម្រិតប្រព័ន្ធស្រោចស្រពដែល មានបច្ចុប្បន្ននៅមានកំណត់ដោយសារតែលំហូរដែលមានរដូវប្រាំង។

លំហូរនៅរដូវចូលដល់ជីសណ្តរវៀតណាម ត្រូវបានប្រើប្រាស់យ៉ាងពេញលេញសម្រាប់គោលបំណង បរិស្ថាន សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមក្នុងនោះមានទាំងការទប់ស្កាត់នឹង ការចូលនូវទឹកប្រែផងដែរ។ សក្តានុពលពេញលេញនៃវីអគ្គីសនី នៅអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោមត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថា មាន ៣០.០០០មេហ្គាវ៉ាតដែលក្នុងនេះមាន១០% បានអភិវឌ្ឍន៍រួចមកទប់ពេលនេះ។ នាវាចរណ៍ក៏មាន សារៈសំខាន់ដែរ ប៉ុន្តែនៅមិនទាន់បានអភិវឌ្ឍន៍ទូលំទូលាយដូចវិស័យកសិកម្មនោះទេឡើយ។

ការប្រឹងប្រែងដើម្បីកាត់បន្ថយការខូចខាតដោយសារទឹកជំនន់ដ៏ធំត្រូវបានអនុវត្តជាចំបង ដោយវិធានការ ដែលមិនមែនរចនាសម្ព័ន្ធ។ ធនធានទឹកត្រូវបានអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងខ្នាតតូចសម្រាប់កែលំអកំប៉ង់ដីសើម និង

វារីវប្បកម្ម។ ទេសចរណ៍ដែលទាក់ទងនឹងទន្លេមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ផលទុនជាតិ និងការបង្កើត ចំណូលប្រចាំឆ្នាំនៅមូលដ្ឋាន។

ការតាមដានបង្ហាញពីការឆ្ពោះ ឡើងវិញនៃទន្លេមេគង្គ ចំពោះ សម្រាប់សកម្មភាពធុនស្រួច បច្ចុប្បន្ន ។

ស្ថានភាពរវាង: ការតាមដានបង្ហាញពីការស្តារឡើងវិញនៃទន្លេចំពោះសម្រាប់សកម្មភាព មនុស្សបច្ចុប្បន្ន។ របបលំហូរនៃទឹកទន្លេភាគច្រើន គឺនៅរក្សាស្ថានភាពដើមរបស់ខ្លួន ទោះបីជាទំនប់វារីអគ្គិសនីនៅតាមទន្លេមេគង្គចំពោះពាល់ដល់ក្នុងតំបន់ជីសណ្តរ និងតំបន់ ផ្សេងៗទៀត ដែលមានការអភិវឌ្ឍយ៉ាងទូលំទូលាយ និងមានកម្រិតជីវជាតិខ្ពស់ គឺជាមូល ហេតុសម្រាប់ការពិចារណា។ ចលនាទឹកជំនន់ ប្រចាំឆ្នាំនៃទន្លេបន្តជួយធ្វើឱ្យធនធានផល ផលសំបូរ ទោះបីជាមានរបាយការណ៍ធ្លាក់ចុះនូវបរិមាណនេសាទក៏ដោយ។

ប៉ុន្តែទស្សនវិស័យសម្រាប់ព្រៃឈើនៅក្នុងតំបន់រវាងនេះ ពុំសូវមានលក្ខណៈវិជ្ជមានទេ ដោយសារតែ មានតម្រូវការឈើអារកើនឡើងការកាប់យកដី និងការខូចគុណភាពដី។ សត្វនៅក្នុងតំបន់១៤ប្រភេទ ជាប្រភេទជាតិពិតជិតពូជ និង១២ប្រភេទងាយពុតពូជ និង២៩ប្រភេទទៀតងាយគ្រោះត្រូវបាន កំរាមកំហែងពីការអភិវឌ្ឍយ៉ាងឆាប់រហ័សដែលនឹងកែប្រែទីជម្រក និងយន្តការដែលមានសារៈសំខាន់ ដល់ការថែរក្សាផលិតភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីឱ្យល្អ ។

ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកនៅរវាង ទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម ពី ចំបងនៃ “ម៉ូដែលសម្របសម្រួល និងសម្រួលប្រតិបត្តិការ” នៅកម្រិត រវាងដោយមានការជួយធានារយៈ MRC និងម៉ូដែលថាតិចន្តន៍ ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីអរិយធម៌ប្រកាស ទម្លាប់ច្របូកច្របល់នៃប្រទេស ឥឡូវ។

ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក: ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកនៅទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម គឺជាបណ្តុំមួយនៃ “ម៉ូដែល សម្របសម្រួលនិងសហប្រតិបត្តិការ” នៅកម្រិតរវាងដោយមានការជួយសម្រួល តាមរយៈគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ និងម៉ូដែលជាតិចំនួន៤ ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីអរិយធម៌ប្រកាស ទម្លាប់ និងប្រព័ន្ធជ្រាលនៃប្រទេសនីមួយៗ។ គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ ដើរតួនាទីជាជំន បង្គោលសម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីជួយឱ្យសម្រេចបានគោលដៅនៅកម្រិតរវាង តាមរយៈផ្តល់ការចែករំលែកព័ត៌មាន គោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសនិងការសម្រុះសម្រួល។

ប្រទេសនីមួយៗទទួលយកនូវគោលការណ៍គ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះដែលខ្លួនត្រូវការត្រូវបាន ជាមួយសេចក្តីថ្លែងការណ៍ យ៉ាងច្បាស់លាស់អំពីគោលការណ៍ យ៉ាងច្បាស់លាស់អំពីគោល នយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រទឹកថ្នាក់ជាតិដោយមានការគាំទ្រតាមរយៈក្របខ័ណ្ឌនីយ័តកម្ម និង ការពង្រឹងស្ថាប័ន។ ប្រការនេះកំណត់ពីការទទួលខុសត្រូវរបស់ស្ថាប័នសម្រាប់គ្រប់គ្រងធនធានទឹក ដែលត្រូវបានពង្រឹងដោយទំនើបកម្មនៃច្បាប់ធនធានទឹកកំពុងដំណើរការ។ គណៈកម្មការអង្គការរវាង ទន្លេសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកដោយមានការចូលរួមនៅកម្រិតទីជម្រាល និងកម្រិតមូលដ្ឋាន។

២.៣ និន្នាការអភិវឌ្ឍន៍ និងបច្ចុប្បន្ន

ការអភិវឌ្ឍន៍សេវា: តំបន់នេះកំពុងមានការលូតលាស់យ៉ាងឆាប់រហ័ស និងធ្វើសមាហរណកម្មទៅក្នុង សេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក។ ការប្រែប្រួលនៃតម្លៃប្រេង និងឧស្ម័ន ដែលសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើការបង្កើតឥន្ធនៈ កកើតឡើងវិញ និងដែលមិនមែនជាប្រភេទហ្វូស៊ីល និងជាហិរញ្ញវត្ថុវិស័យឯកជនកំពុងធ្វើឱ្យមានការ ទាក់ទាញ និងកើនឡើងនៃកំពុងមានការអភិវឌ្ឍយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃថាមពលវារីអគ្គិសនីនៅរវាងទន្លេ មេគង្គភាគខាងក្រោម។ កង្វះស្បៀងក្នុងសកលលោក និងការកើនឡើងនៃតម្លៃអាចធ្វើឱ្យប្រព័ន្ធស្រោច

ស្រុកកាន់តែមានផលចំណេញនៅអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម ស្របពេលដែលការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធស្រោចស្រព កាន់អាចទាក់ទាញការវិនិយោគបរទេសឱ្យស្ទុះស្ទែងរកការផលិតស្បៀងសំបូរវែង និងប្រកបទៅដោយប្រពលវប្បកម្ម។ ម៉្លោះដែលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុសម្រាប់លំហូរនៃទន្លេមេគង្គបានព្យាករណ៍អំពីលំហូរទឹកនៅរដូវទឹកជំនន់មានកាន់តែខ្ពស់ និងមិនប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់លំហូរទឹករដូវប្រាំង។ ឱសណ្ណមានផលប៉ះពាល់ខ្លាំងដោយសារការកើនកម្ពស់ទឹកសមុទ្រ។ ការធ្វើផែនការទាក់ទងនឹងទឹកចាំបាច់ត្រូវផ្សារភ្ជាប់និន្នាការសេដ្ឋកិច្ចសកល ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដើម្បីធានាបាននិរន្តរភាព។

សមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់: សមាហរណកម្មគឺជានិន្នាការសំខាន់មួយនៅក្នុងមហាអនុតំបន់មេគង្គ (GMS) ប្រទេសទាំងអស់នៅក្នុងអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោមជាសមាជិកនៃសមាគមប្រជាជាតិអាគ្នេយ៍ (ASEAN) និងជាហត្ថលេខីនៃកិច្ចព្រមព្រៀង ASEAN សម្រាប់ការធ្វើសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងលើកស្ទួយអភិក្រមតំបន់ដល់ការអភិវឌ្ឍតាមវិស័យ។ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌសហប្រតិបត្តិការមហាអនុតំបន់មេគង្គ ប្រទេសទាំងនេះសហការជាមួយគ្នាលើអភិក្រមតាមវិស័យ និង លើកម្មវិធីជាអាទិភាពជាមួយសកម្មភាពក្នុង វិស័យសកម្មភាពក្នុងវិស័យថាមពល ដើម្បីលើកស្ទួយការអភិវឌ្ឍខ្សែបណ្តាញរវាងគ្នា និងការវិនិយោគវិស័យឯកជន ។

កម្មវិធីបរិស្ថានស្នូលរបស់មហាអនុតំបន់មេគង្គ កំពុងធ្វើការកែលំអការធ្វើផែនការបរិស្ថាន និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រងសម្រាប់វាយតម្លៃបរិស្ថានជាយុទ្ធសាស្ត្រលើផែនការនិងយុទ្ធសាស្ត្រទៅតាមវិស័យសំដៅលើកកម្ពស់ច្រករៀង អភិរក្សជីវចម្រុះដែលមានលក្ខណៈទន់ខ្សោយ និងការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន។

ចេត្តភាគខាងលើ: ប្រទេសចិន កំពុងបញ្ចប់ចនាសម្ព័ន្ធរាវជ្រាវអគ្គិសនីនៅ ទន្លេឡានឆាង ទំនប់ Manwan, Dachaoshan, Jinghong និងXiaowan ដែលបច្ចុប្បន្នកំពុងដំណើរការ និងទំនប់Nuozhadu នឹងបញ្ចប់នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៤។ ទំនប់ Xiaowan និង Nuozhadu មានបរិមាណស្តុកប្រមាណ ៩.៨០០លានម៉ែត្រគូប និង ១២.៤០០លានម៉ែត្រគូប អាចធ្វើឱ្យការបែងចែកចរន្តទឹកហូរតាមរដូវខុសប្លែកគ្នា ពីរដូវវស្សាទៅរដូវប្រាំង និងបន្តការហូរនាំល្បាប់នៅក្នុងទន្លេមេគង្គដោយផ្តល់ ទាំងកាលានុវត្តភាព និងហានិភ័យដល់ប្រទេសទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម។

ទំនប់ Xiaowan និង Nuozhadu បង្កឱ្យការបែងចែកចរន្តទឹកហូរតាមរដូវខុសប្លែកគ្នាពីរដូវវស្សាទៅរដូវប្រាំង

អាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម-តម្រូវការ: កំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅទូទាំងប្រទេសក្នុងអាងទន្លេមេគង្គត្រូវបានគេរំពឹងថានឹងមានកំណើនបន្តទៀត ដោយមានការគាំទ្រពីភាពសំបូរវែងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចសមាហរណកម្ម សេដ្ឋកិច្ចថ្នាក់តំបន់ និងការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធព្រមទាំងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស។ ប្រទេសឡាវ និងប្រទេសកម្ពុជាព្យាយាមបញ្ចប់នូវស្ថានភាពរបស់ខ្លួន ពីការអភិវឌ្ឍតិចតួចបំផុត ក្នុងខណៈដែលប្រទេសវៀតណាមកំពុងស្ទុះស្ទែងរកនូវស្ថានភាពចំណូល មធ្យមមុនឆ្នាំ២០៣០។ កំណើនឡើងនៃចំនួនប្រជាជន និងស្តង់ដារជីវភាពរស់នៅ ព្រមទាំងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនឹងធ្វើឱ្យមានកំណើនតម្រូវការលើស្បៀងអាហារនិងអគ្គិសនី។ ដើម្បីដោះស្រាយភាពក្រីក្រដ៏រ៉ាំរ៉ៃ នៅតាមជនបទ ដែលរួមមានជីវិត និងទ្រព្យសម្បត្តិ និង បណ្តាលមកពីការបាត់បង់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចផ្សេងទៀត វាជាការចាំបាច់ត្រូវដោះស្រាយ ផលប៉ះពាល់បំផ្លាញដែលកើតឡើង

រាល់ចំណុចប្រទេសនៅក្នុងតំបន់អាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម មានយុទ្ធសាស្ត្រ កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រដែលរួមមានទាំងការផ្គត់ផ្គង់ទឹកសាត់សម្រាប់ផឹក និងសំរាប់ការស្រោចស្រព ការគ្រប់គ្រងទឹកចំនត់ ការផលិតថាមពលវារីអគ្គិសនី ថលថល និងការប្រើប្រាស់ទឹកទន្លេមេគង្គសម្រាប់គោលបំណងផ្សេងៗទៀត។

ជាទៀងទាត់នៃគ្រោះទឹកជំនន់ និងរាំងស្ងួតធ្ងន់ធ្ងរ។ រាល់បណ្តាប្រទេសនៅក្នុងតំបន់ អាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម មានយុទ្ធសាស្ត្រកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រដែលរួមមានទាំងការផ្គត់ ផ្គង់ទឹកសាត់សម្រាប់ផឹកនិងសំរាប់ការស្រោចស្រព ការគ្រប់គ្រងទឹកជំនន់ ការផលិតថាមពល វារីអគ្គីសនី ផលផល និងការប្រើប្រាស់ទឹកទន្លេមេគង្គ សម្រាប់គោលបំណងដទៃទៀត។ ថាមពលវារីអគ្គីសនីត្រូវបានគេរំពឹងថានឹងផ្តល់ជាប្រភពសំខាន់មួយនៃផលទុន និងចំណូលបរទេស និងជួយដល់ការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

អាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម-ការអភិវឌ្ឍ: គម្រោងថាមពលវារីអគ្គីសនីចំនួន ២៦ (>១០មេហ្គាវ៉ាត់) កំពុង សាងសង់តាមប្រែក ស្ទឹង និងទន្លេ ជាមួយទំហំវារីអគ្គីសនីដែលមានក្នុងប្រទេសចិនបង្កើតបន្ថែមពី លើអាងស្តុកបច្ចុប្បន្នដែលមានសមត្ថភាព៣៦កោដិម៉ែត្រគូប។ ទំហំវារីអគ្គីសនីនៅតាមប្រទេសក្នុងអាង ទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោមត្រូវបានគ្រោងនឹងសាងសង់សម្រាប់រយៈពេល២០ឆ្នាំខាងមុខ រួមទាំងគម្រោង^៣ ចំនួន១២នៅតាមដៃទន្លេមេដែលភាគច្រើននៅក្នុងប្រទេសឡាវ។ ទំហំនៅតាមទន្លេមេទាំងអស់ត្រូវបាន ចាត់ថ្នាក់ថា “ប្រភពថាមពលវារីអគ្គីសនីខ្ពស់” ជាមួយសកម្មភាពស្តុកទឹក និងសក្តានុពលនិយ័តកម្ម មានកំណត់។ ទំហំជាច្រើនតាមដៃទន្លេ រួមទាំងអាងស្តុកសំខាន់ៗ អាចមានសមត្ថភាពស្តុកបន្ថែមចំណុះ ២១កោដិម៉ែត្រគូប។

មានផែនការជាច្រើនក្នុងការបង្កើតប្រព័ន្ធស្រោចស្រពនៅរដូវប្រាំងចំនួន ៥០% ទៀត (ពី១,២ ទៅ ១,៨ លានហិចតា) ក្នុងរយៈពេល ២០ឆ្នាំទៀត ក្នុងនោះគម្រោងផែនការរបស់ប្រទេសឡាវ មាន ពី១០០.០០០ ទៅជាង ៣០០.០០០ហិចតា។ ការពង្រីកប្រព័ន្ធស្រោចស្រពធំៗកំពុងត្រូវបានសិក្សានៅ កម្ពុជា ដោយផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងការវិនិយោគក្នុង ការត្រួតពិនិត្យទឹកជំនន់នៅតាមតំបន់ដីសណ្តរកម្ពុជា ដែលពុំទាន់មានការអភិវឌ្ឍ និងនៅតាមកន្លែងផ្សេងទៀត ផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងការអភិវឌ្ឍវារីអគ្គីសនី។ ការផ្ទេរទឹកនៅតាមទន្លេ ត្រូវបានប្រទេសថៃ ពិចារណាជាយូរមកហើយដើម្បីបំពេញតម្រូវការជាតិ សំដៅលប់បំបាត់នូវគ្រោះរាំងស្ងួត នៅជុំស្ថានប្រទេស។

ប្រទេសនៅក្នុងអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម ក៏មានផែនការអភិវឌ្ឍន៍វារីវិប្បកម្មជាបន្ត និងកែលំអ រនូវការគ្រប់គ្រងផលផល នាវាចរណ៍ គ្រោះទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួតក៏ដូចជាការអភិវឌ្ឍទេសចរណ៍ ផងដែរ។ កំណើនវារីវិប្បកម្ម ត្រូវបានព្យាករណ៍ថាមានចំនួនទ្រូងដល់ទៅ៤លានតោនក្នុងរយៈពេល ២០ឆ្នាំទៀត។ ការអភិវឌ្ឍក្នុងកម្រិតនេះនឹងផ្តល់ទាំង កាលានុវត្តភាពធំធេងនិងហានិភ័យខ្ពស់។ និង ដើម្បីចែកផលប្រយោជន៍ទាំងក្រុមប្រជាជននៅក្នុងអាងនេះ។

ការវិនិយោគលើវិស័យកសិកម្ម: មានការកើនឡើងនូវកាលានុវត្តភាពសម្រាប់វិស័យកសិកម្ម និង “ក្រុមហ៊ុន បរទេសរដ្ឋគ្រប់គ្រង” ក្នុងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក និងធនធានពាក់ព័ន្ធ ដូចជាវារីអគ្គីសនី នាវាចរណ៍ ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពខ្ពស់ ផលផល និងឧស្សាហកម្ម (រ៉ែ ប្រៃ និងទេសចរណ៍) ។ ភាគច្រើននៅក្នុង វិស័យ ទាំងនេះការវិនិយោគពីក្រុមហ៊ុនឯកជនបច្ចុប្បន្នមានលើវិស័យសាធារណៈ។ ប្រៀបធៀប

៣ រួមបញ្ចូលទំហំចំនួន ១០ កាត់តាមទន្លេ (ចំនួន ៨មាននៅ ក្នុង ប្រទេសឡាវ ចំនួន២ទៀតនៅតាម ទន្លេមេគង្គ និង ២ផ្សេងទៀត មាននៅ ក្នុង ប្រទេស កម្ពុជា) ទំហំកំពុងសាងសង់មានចំនួន ១ (ជួនសាហុង) និងគម្រោងសារឡើងវិញមានចំនួន ១(ថាខុង) នៅ ក្នុង ប្រទេសឡាវ

ការអភិវឌ្ឍវិស័យសាធារណៈ: ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជនមានកាលានុវត្តភាពច្រើនជាងជាមួយវ័ន្តនៃការ ធ្វើផែនការរយៈពេលខ្លី និងដំណើរការវាយតម្លៃ។

ក្នុងករណីមានការអញ្ជើញចូលរួមពីវិស័យឯកជនចាំបាច់ត្រូវមានការបើកទូលាយ ចំពោះការចូលរួម ពិនិត្យពិច័យពីសាធារណៈ និងកិត្តិយសលើកង្វល់របស់សង្គម ស៊ីវិល។ ប្រការនេះទាមទារឱ្យមានប្រព័ន្ធ និងតម្លៃមួយប្រសិទ្ធភាព រួមទាំងការ ជម្រុញដំណើរការច្នៃវិធាន និងបទបញ្ជានានាព្រមទាំងសកម្មភាព អនុវត្តច្នៃវិធាន ក៏ដូចជាភាពខ្លាំង និងអំណាចដែលផ្តល់ជូនដល់ស្ថាប័នគ្រប់គ្រងធនធានទឹក។

ក្នុងករណីមានការអញ្ជើញចូលរួម ពីវិស័យឯកជន ចាំបាច់ត្រូវមាន ការរួមការ បើកទូលំទូលាយ ចំពោះការចូលរួមពិនិត្យពិច័យ ពីសាធារណៈ និងពិភព ចល័តក្នុងសង្គមស៊ីវិល។

៣. កាលានុវត្តភាព អភិវឌ្ឍន៍ និងហានិភ័យ

៣.១ ការវាយតម្លៃជាមូលដ្ឋាន

ការសិក្សា និងការវាយតម្លៃសេណារីយ៉ូ: យុទ្ធសាស្ត្រនេះ បានបង្ហាញតាមរយៈការវាយតម្លៃចំបង្ការរួមទាំង ការវាយតម្លៃលើសេណារីយ៉ូអភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹកអាង ដោយគ្របដណ្តប់លើគ្រប់ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ធន ធានទឹកថ្នាក់ជាតិ (មើលផ្នែក១.៣) និងការសិក្សាផ្សេងទៀត។ ការវាយតម្លៃសេណារីយ៉ូនេះធ្វើយតប នឹងផលប៉ះពាល់រួមសរុបបន្តគ្នាទៅលើផ្នែក សេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងបរិស្ថាន។ ការអភិវឌ្ឍន៍រយៈពេល ២០ឆ្នាំ និង៥០ឆ្នាំខាងមុខត្រូវបានវាយតម្លៃជាមួយលើសក្តានុពលផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាស ធាតុ។ ការវាយតម្លៃទៅលើសេណារីយ៉ូនេះ បាន បង្កើតនូវអភិក្រមដោយមានការចូលរួមថ្មីមួយ តាម រយៈការប្រើប្រាស់នូវលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យចំនួន៤២ ដើម្បីវាយតម្លៃលើសេណារីយ៉ូនីមួយៗ ក្នុងនោះលើ កម្មវត្ថុសេដ្ឋកិច្ច បរិស្ថាន សង្គម និងសមតិចំនួន១៣។

ការវាយតម្លៃលើសេណារីយ៉ូនេះ បានបង្កើតនូវអភិក្រម ហើយ មានការចូលរួមថ្មីមួយ តាម រយៈការប្រើប្រាស់លក្ខណៈ វិនិច្ឆ័យចំនួន៤២ ក្នុងការវាយ តម្លៃលើសេណារីយ៉ូនីមួយៗ ក្នុងនោះលើកម្មវត្ថុសេដ្ឋកិច្ច បរិស្ថាន សង្គម និង សមតិចំនួន១៣។

អភិក្រមនេះ បង្ហាញអំពីតម្រូវការសម្រាប់កម្មវត្ថុផ្នែកបរិស្ថាន សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច ចំពោះ អាងយ៉ាងច្បាស់ល្អទាំង សូចនាករមូលដ្ឋានសម្រាប់ការវាយតម្លៃលើសេណារីយ៉ូនាពេល អនាគត។ ការបង្កើតកម្មវត្ថុនេះ គឺជាអាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រមួយ (ផ្នែក៤.៣ខាងក្រោម) ។ កត្តានេះត្រូវបានបំពេញតាមរយៈការវិភាគកាន់តែស៊ីជម្រៅមួយនៃកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ អន្តរវិស័យ និងដែលទាក់ទងទៅនឹងថាមពលទាំងហានិភ័យនៃគម្រោងសំណើនៃទន្លេនៅតំបន់ អាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម និងការសិក្សាពាក់ព័ន្ធផទៃទៀត។ វាផ្តល់ការវិភាគអំពីបញ្ហា អាងដែលនឹងត្រូវពិចារណានៅពេលដែលគម្រោងនីមួយៗ នឹងត្រូវបានលើកពិភាក្សាតាម រយៈបណ្តាប្រទេសជាសមាជិកគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ ដែលជាផ្នែកមួយនៃនីតិវិធីសម្រាប់ការជូនដំណឹងជាលាយលក្សណ៍អក្សរការពិគ្រោះយោបល់ជាមុន និងកិច្ចព្រមព្រៀង (PNPCA) ។

ទិន្នន័យ និងការសន្និដ្ឋាន: ការវាយតម្លៃនេះត្រូវការទិន្នន័យផ្សេងៗ មានពីកាតាឡុកមេរបស់គណៈកម្មការ ទន្លេមេគង្គ ឬដោយមានការផ្តល់ពីបណ្តាប្រទេសនៅក្នុងអាងទន្លេមេគង្គក្រោម។ ជាមួយទិន្នន័យ និង ព័ត៌មានដ៏មានកំណត់ការសន្និដ្ឋានត្រូវបានធ្វើក្នុងទិដ្ឋភាពវាយតម្លៃសេណារីយ៉ូសំខាន់បំផុត គឺ (1) គម្រោង ថាមពលវារីអគ្គិសនី ត្រូវបានដំណើរការដើម្បីបង្កើនផលិតកម្មថាមពលអគ្គិសនីឱ្យ បានអតិបរមាជាមួយ

៤ ព័ត៌មានលម្អិត គឺមាននៅក្នុងកម្មវិធីរបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គដែលមាននៅក្នុងគេហទំព័រ
៥ ការវាយតម្លៃបែបពិសេសសាស្ត្រ ដោយប្រើប្រាស់ ទិន្នន័យជាសេរីពីឆ្នាំ ១៩៨៦ដល់២០០០ជាមូលដ្ឋានដោយមានការយល់ស្រប របស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ។ ទិន្នន័យលើយូរ ទន្លេមេគង្គ នៅឆ្នាំ ២០០១ដល់២០០៤ស្រូវបានប្រើប្រាស់សំរាប់ការធ្វើផ្ទៀងផ្ទាត់ម្ល៉ៃដែល។ ចំនែកឯកការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់ផ្នែក សេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងបរិស្ថាន ប្រើប្រាស់ ទិន្នន័យនៅឆ្នាំ ២០០៨-២០០៩

ការបម្រែបម្រួលនៃទិន្នន័យលំហូរគន្លងមក និងទំនប់នានាដែលបានស្នើឡើងនៅតាមទន្លេមេនៃតំបន់ អាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោមត្រូវបានដំណើរការជាទំនប់រក្សាលំហូរធម្មជាតិ (មិនមែនជាប្រភេទទំនប់ អាងស្តុកទឹក) (២) លក្ខណៈសម្គាល់សង្គមចំពោះអ្នកដែលងាយរងគ្រោះ រស់នៅសហគមន៍រងផល ប៉ះពាល់ក្នុងឆ្នាំ២០៣០ ត្រូវបានសន្មត់ថាជាប្រភេទអ្នកដែលមាននៅក្នុងឆ្នាំ២០០៨-២០០៩ និង(៣) ផល ប៉ះពាល់ដែលបង្កឡើងពីការអភិវឌ្ឍផ្សេងៗ ដែលមិនទាក់ទងនឹងទឹក ដូចជាថ្លៃថ្នូរនិងកិច្ចការនគរូប នីកម្មមិនបានគិតបញ្ចូលទេ។

ទិន្នន័យដែលមានកំណត់ និងការសន្មត់ទាំងនេះ គឺជារឿងធម្មតាសម្រាប់ការងារសិក្សាធ្វើផែនការអាង “ទស្សនវិស័យអនាគត”។ ក្នុងករណីខ្លះផលប៉ះពាល់មិនអាចគណនាចំនួនឱ្យច្បាស់លាស់បាននោះទេ ចំនែកទិសដៅ និងទំហំនៃការប្រែប្រួលមានភាពច្បាស់លាស់បានការជួយឱ្យអាចធ្វើការពិភាក្សាបានក្នុង ចំណោមវិស័យនិងរវាងប្រទេសថាតើការគ្រប់គ្រងធនធានអាចដំណើរការទៅមុខបែបណា។

៣.២ កាលានុវត្តភាព និងហានិភ័យនៃការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក

បណ្តាប្រទេសនៅអាងទន្លេមេគង្គក្រោម បានពិគ្រោះយោបល់យ៉ាងទូលំទូលាយ នៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់ទៅលើលទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃសេណារីយ៉ូ និងការសិក្សាដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត ដើម្បីស្វែងយល់ពីអន្តរាគមន៍ពីកាលានុវត្ត និងហានិភ័យផ្សេងៗនៃការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក និងវិធីក្នុងការចាប់យកកាលា នុវត្តភាពឆ្ពោះទៅដំណាក់កាលជាបន្ត និងដើម្បីផ្តោតលើហានិភ័យទាំងនេះ។

បណ្តាប្រទេសនៅក្នុងអាងទន្លេមេគង្គភាគខាង ក្រោមបានពិគ្រោះយោបល់យ៉ាងទូលំទូលាយនៅ ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់លើលទ្ធផលនៃការ វាយតម្លៃសេណារីយ៉ូ និងការសិក្សាដែល ពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត ដើម្បីស្វែងយល់ពី កម្រិតនៃកំណើនផលប៉ះពាល់ប៉ាន់ប៉ាន់ ។

ការអភិវឌ្ឍផែនការតំបន់លើការងារ ចាំសេសវិអេក្លិស៊ី (ចូលឆ្នាំ២០១៥):

ទំនប់ស្តុកទឹកដ៏ធំនៅទន្លេឡាងឆាង (ឡានចាង) និងទំនប់វារីអេក្លិស៊ីដែលមាន ចំនួន២៦ ឬដែលបានគ្រោងនៅតាមដៃទន្លេ ក្នុងអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម ប្រសិនបើដំណើរការ ដូចដែលវិធីធុកចំពោះការផលិតថាមពលនោះវានឹងកាត់បន្ថយបរិមាណលំហូរនៅរដូវវស្សា ហើយនិង បង្កើនបរិមាណវិញនៅរដូវប្រាំង ដោយផ្លាស់ប្តូរចរន្តលំហូរទឹកទន្លេយ៉ាងច្រើន ដែលជាក់ស្តែងមាននៅ តំបន់ខ្សែទឹកលើក្រុងរៀងចំនួន១ទឹកក្នុងរដូវប្រាំងបានគ្រប់គ្រាន់ទៅតាមការប្រើប្រាស់ទឹករបស់ប្រទេសនៅ អាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម តាមការព្យាករណ៍ក្នុងផែនការជាតិរយៈពេល២០ឆ្នាំ ដោយមិនល្មើស ឬប្រាសចាកពីរបបលំហូរមូលដ្ឋានឡើយ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយក៏មានហានិភ័យមួយដែលទំនប់ស្តុក ទឹកបញ្ចេញទឹកមិនបានតាមការវិធីធុកដែល ការបញ្ចេញទឹកលើសពីតម្រូវការអាចបង្កឱ្យទឹកជំនន់កើន ឡើងខ្ពស់ និងកាត់បន្ថយផលលំហូរទឹកនៅរដូវប្រាំង។

ផលប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចដែលវិធីធុកបានពីការអភិវឌ្ឍវារីអេក្លិស៊ី គឺរួមទាំងការកាត់បន្ថយនូវ ការបំប្លិច បំប្លាញដោយទឹកជំនន់ កាត់បន្ថយការហូរចូលនូវទឹកប្រៃ និងបង្កើនធនធានជលផលនៅក្នុងអាងស្តុក។ កាលានុវត្តភាពការងារ (៣៧០.០០០ការងារថ្មីត្រូវបានប៉ាន់ស្មាន) នឹងមានជាពិសេសក្នុងវិស័យវារី អេក្លិស៊ីនិងវិស័យជលផល។

ប៉ុន្តែការប្រែប្រួលលំហូរទឹកដែលមិនហូរត្រឡប់វិញ និងដែលមិនអាចរៀសបាននឹងបង្កនូវផលប៉ះពាល់

រួមទាំងការកាត់បន្ថយតំបន់ដីសើម កាត់បន្ថយលំហូរបណ្តាសទៅក្នុងទន្លេសាប និងកាត់បន្ថយ ការដឹក ជញ្ជូនដីល្បាប់ដែលការបង្កឱ្យមានការហូរចេញដីច្រាំងទន្លេ និងបង្កើតជាក្រហូង ឬស្នាមប្រេះបាត ទន្លេដែលប៉ះពាល់ដល់ដំណើរបង្កើតទ្រងទ្រាយដីសណ្តរ។ ការថយចុះនូវដីល្បាប់នឹងកាត់បន្ថយដល់ ផលិតភាពកសិកម្មនិងតំបន់ដីសើម និងកំទេចកំណរ និងជីវជាតិពាក់ព័ន្ធនានានានឹងកាត់បន្ថយរហូតដល់ ៧% ដែលជាលទ្ធផលនៃការសាងសង់ទំនប់វារីអគ្គិសនីនៅតាមដៃទន្លេក្នុងតំបន់អាងទន្លេមេគង្គភាគខាង ក្រោមដោយឡែក ចំណុចពិចារណាផ្នែកបរិស្ថានចំនួន២ នឹងត្រូវរងផលប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំង និង ហានិភ័យនឹងកើតមានចំពោះជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនរាប់លានដែលងាយរងគ្រោះ។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះទទួលស្គាល់ថាការប្រែប្រួលជាប្រការជឿសមិទស្តីពីសមិទស្តីដែលជាលទ្ធផលនៃការធ្វើសេចក្តី សម្រេចកន្លងមកហើយ ដែលជាតម្រូវការបន្ទាន់មួយសម្រាប់ធ្វើកិច្ចសហការគ្នា ដើម្បីចាប់យក កាលានុវត្តភាព និងផ្តោតលើផលប៉ះពាល់ដោយការ អភិវឌ្ឍដែលកើតមាន។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះ ផ្តល់ការយកចិត្តទុកដាក់បន្ទាន់លើការកំណត់អត្តសញ្ញាណផលប៉ះពាល់លំអិត និងលើវិធានការ ក្នុងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ និងដើម្បីសម្របសម្រួលរវាងបណ្តាប្រទេសនៅក្នុងតំបន់អាងទន្លេ មេគង្គភាគខាងក្រោម លើប្រតិបត្តិការទំនប់នៅតាមដៃទន្លេ និងកិច្ចសម្របសម្រួលជាមួយប្រទេស មិន លើប្រតិបត្តិការទំនប់នៅ ឡាងឆាង (ឡានចានង) ដើម្បី ធានាឱ្យមានភាពប្រាកដប្រជា និង សន្តិសុខលំហូរទឹកនៅរដូវប្រាំង នៅអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម ដើម្បីកាត់បន្ថយកម្រិតខ្ពស់ បំផុតទឹកជំនន់ និងកាត់បន្ថយឱ្យមានអប្បបរមានូវការបាត់បង់តំបន់ដីសើម និងល្បាប់ និងការផ្គត់ ផ្គង់ជីវជាតិ។

ការពង្រីកវិសាលភាពកសិកម្មចោយប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និងវារីអគ្គិសនីតាមដៃទន្លេ (មន្ទីរ ២០១០): ផែនការរយៈពេល ២០ឆ្នាំ នៅអាងទន្លេមេគង្គក្រោម សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវារីអគ្គិសនី នៅតាមទន្លេ និងការពង្រីកវិសាល ភាពកសិកម្មដោយប្រព័ន្ធស្រោចស្រពរួមទាំងការពង្រីកប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រដីសណ្តរនៅប្រទេសកម្ពុជា និង ការបង្វែរចរន្តទឹកនៅភូមិភាគឦសានប្រទេសថៃ(ផ្នែក២.៣)ផងនោះ នឹងបង្កឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរដល់របប លំហូរទឹកដែលរបបលំហូរទឹក ដែលបណ្តាលមកពីការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធស្រោចស្រពដីច្រើន និងតម្រូវការ ប្រើប្រាស់ទឹកផ្សេងទៀត ដែលភាគច្រើននឹងរក្សាតុល្យភាពសក្តានុពលកំណើននៅរដូវប្រាំង ដែល បញ្ចេញដោយគម្រោងថាមពលវារីអគ្គិសនីថ្មីៗនៅតាមដៃទន្លេ។

ឧទាហរណ៍. លំហូរទឹកក្នុងរដូវប្រាំងនៅខេត្តក្រចេះ នឹងមានជាមធ្យម ២៨% ខ្ពស់ជាងចំណុចមូលដ្ឋាន ប៉ុន្តែមានតែ៦% ប៉ុណ្ណោះកើនឡើងពីបម្រែបម្រួលដែលមានច្រើន (ប្រហែល ៨កោដិដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្ន (NPV) បន្ថែមពីលើផលប្រយោជន៍ពីការអភិវឌ្ឍដែលកំពុងដំណើរការ) ជាពិសេសពីវារី អគ្គិសនីតាមដៃទន្លេ និងប្រព័ន្ធស្រោចស្រព។ ប្រតិបត្តិការ និងការសាងសង់វារីអគ្គិសនីប្រព័ន្ធស្រោច ស្រព និងផលផលអាចនឹងបង្កើតការងារថ្មីចំនួន ៦៥០.០០០។ ការពង្រីកប្រព័ន្ធស្រោចស្រពក៏ផ្តល់ កាលានុវត្តភាពសម្រាប់ផលផលតាមវាលស្រែផងដែរ។

ការកើនឡើងនូវផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន ជាមូលដ្ឋានកើតមកពីទំនប់ដែលគេនឹងសាងសង់នៅតាមដៃទន្លេ ចំនួន៣០ នៅប្រទេសឡាវ និងកម្ពុជាបង្កើតជាឧបករណ៍ដល់ការធ្វើបម្លាស់ទីត្រី និងបង្កើនគំនរល្បាប់ ដែលនឹងប៉ះពាល់ដល់ផលិតភាពតំបន់ដីសើម និងដល់ដំណើរការបង្កើតទ្រង់ទ្រាយជីសណ្តរ។ ផល ប៉ះពាល់នេះមានទាំងការថយចុះជាបន្តនូវការនេសាទផលផលពី ៧% ដោយសារការអភិវឌ្ឍដែល កំពុងមានបច្ចុប្បន្នដល់១០% ក្នុងអំឡុងពេល ២០ឆ្នាំ និងការកើនឡើងនូវផលប៉ះពាល់ខ្លាំងផលផ្នែក បរិស្ថានពី ២ ទៅ ៥កន្លែង និងការកើនឡើងនូវ ហានិភ័យដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនពី ៤០០.០០០ ទៅ ១.៤ លាននាក់។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះទទួលស្គាល់នូវសក្តានុពលសម្រាប់ការពង្រីកវិសាលភាពកសិកម្មដោយប្រព័ន្ធស្រោច ស្រប និងការប្រើប្រាស់ផ្សេងទៀត ក្រៅពីការអភិវឌ្ឍដែលកំពុងដំណើរការបច្ចុប្បន្ន និងតម្រូវការ ក្នុងការការពារលំហូរមូលដ្ឋាន នៅព្រំដែនដីឃ្លីរក្សាបាននូវកម្មវត្ថុផ្នែកផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គម។ ការការពារលំហូរមូលដ្ឋាននៅរដូវប្រាំងនេះអាច នឹងសម្រេចបានតាមរយៈការអនុវត្តនីតិវិធីគណៈ កម្មការទន្លេមេគង្គ (PMFM, PWQ, PNPCA) ជាពិសេសសម្រាប់ការបង្វែរទឹកនៅទន្លេ។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះក៏ទទួលស្គាល់នូវសក្តានុពលសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិវិអគ្គិសនីជាបន្តផងដែរនៅក្នុងរវាង តាមដៃទន្លេនៅប្រទេសឡាវ និងកម្ពុជាដែលអាចផ្តល់នូវជម្រើសដល់ទំនប់តាមទន្លេនៅកម្ពុជា សម្រាប់ ធានាដល់ថាមពលរបស់ប្រទេសនេះ។ ប្រការនេះតម្រូវឱ្យមានការជូនដំណឹងជាលាយ លក្សណ៍អក្សរជាមុនដើម្បីអាចធ្វើការ វិភាគទៅលើវិធានការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ការត្រៀមរៀប ចំចែករំលែកផលប្រយោជន៍ និងការប្តឹងថ្លែងពិចារណានានា។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះផ្តល់អាទិភាពដល់ការសិក្សា និងការធ្វើសកម្មភាព ដែលជួយណែនាំ និងគាំទ្រដល់ ការពង្រីកប្រព័ន្ធស្រោចស្របចីរភាព ដល់ការអភិវឌ្ឍវិវិអគ្គិសនីដោយចីរភាពតាមដៃទន្លេ និងការ រៀបចំសក្តានុពលក្នុងការទូទាត់។

ការអភិវឌ្ឍទំនប់តាមទន្លេចេញ: សំណើគម្រោងវិវិអគ្គិសនីចំនួន១២ ដែលជាប្រភេទទំនប់វិវិអគ្គិសនី នៅតាម ទន្លេមេដែលមានបរិមាណស្តុកតិច ដូច្នេះការប្រែប្រួលកំណើនលំហូរនៅកម្រិតអន្តរព្រំដែនទឹក នឹងមាន សារសំខាន់។ ប៉ុន្មានផលប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចសរុប មានភាពមិនច្បាស់លាស់ ដោយសារតែទិន្នន័យ និងការវិភាគប្រព័ន្ធអាងទន្លេមេគង្គដែលស្មុគស្មាញមិនគ្រប់គ្រាន់។ គម្រោង ទាំងនេះអាចមានផល ប្រយោជន៍ច្រើនជាមួយទំនប់ចំនួន១១ នៅតាមទន្លេមេ (មិនគិតគម្រោងបង្វែរទឹកនៅ Thakho) ដោយ បង្កើតចំណូលតម្លៃសុទ្ធបច្ចុប្បន្ន (NPV) ចំនួន១៥កោដិដុល្លារសហរដ្ឋ ដែលទទួលបានផលប្រយោជន៍ ២.៥ដងនៃទំនប់វិវិអគ្គិសនីចំនួន៣០ ដែលមានផែនការនៅអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម។ ការងារ ថ្មីប្រហែល ៤០០.០០០ អាចនឹងត្រូវបានបង្កើតក្នុងដំណាក់កាលសាងសង់ និងប្រតិបត្តិការ។ ការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់អាចធ្លាក់ចុះដល់ ៥០លានតោននៃឧស្ម័នកាបូនិច (MtonsCO₂) ក្នុងមួយឆ្នាំ នៅមុនឆ្នាំ២០៣០។

ប៉ុន្តែផលប៉ះពាល់លើផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គមអាចនឹងមានកំរិតខ្ពស់៖ ដូចជា ៦០%នៃទន្លេដែលសំបូរ ជីវចម្រុះ (រួមទាំងថ្នកជ្រៅៗ ជួរទឹក និងឆ្នេរខ្សាច់) រវាងខេត្តក្រចេះ និងហ្វូសៃ(Houei Xai) នឹងបាត់ បង់។ ផលវិបាកផ្សេងទៀតការប៉ះពាល់បរិស្ថានធ្ងន់ធ្ងរចំនួន៤កន្លែង។ ហើយភាគច្រើននៅកម្ពុជា (ទន្លេសាបអាងនៃទន្លេសេសាន សេកុង និងស្រែពក (3Sbasin) ហើយនិងទន្លេមេនៃទន្លេមេកុង) ប្រភេទសត្វពុកពូជសំខាន់ៗ ក្នុងចំណោម ៤ប្រភេទអាចពុកពូជ (ត្រីរាជ (Giant Catfish) និងផ្សេង គ្នាអ៊ីរវ៉ាឌី (Irrawaddy) និងរហាំងដែលនៅក្បែរកន្លែងបម្លាស់ទីត្រីតាមបណ្តោយចរន្តទឹកសំខាន់ៗ លើក លែងតែមានបំពាក់មធ្យោបាយសម្រួលដល់ចលនាបម្លាស់ទីវា។ កត្តានេះនឹងកាត់បន្ថយនូវបរិមាណ នេសាទផលផលនៅ ក្នុងអាងនេះដល់ ១៥% ដែលជារួមបរិមាណនេសាទនេះធ្លាប់ចុះដល់២៥%ធៀប ទៅនឹងចំណុចគោល។

ទំនប់ទាំងនេះក៏នឹងបង្កឱ្យមានកំណរល្បាប់ និងជីវជាតិសាតិយចុះថយដែរ។ ផលប៉ះពាល់កើនឡើង ជាមួយ នឹងបរិមាណទឹកតាំងទំនប់នៅខ្សែទឹកខាងក្រោមកើនឡើងដោយបណ្តាលមកពីរហាំង និងទឹកទំនប់ និងអាងស្តុកតូចៗដែលមានចំនួនកើនឡើង។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះទទួលស្គាល់នូវសក្តានុពលផលចំណេញសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុខ្ពស់ ពីគម្រោងនៅ តាមទន្លេមេនៃទន្លេមេកុង ដែលបានលើកឡើងទាក់ទងទៅនឹងសេចក្តីត្រូវការវិស័យអគ្គិសនី និងការ បង្កើតចំណូលសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ។ ទន្ទឹមនេះយុទ្ធសាស្ត្រ នេះទទួលស្គាល់ដែរថាភាពមិនប្រាកដ ប្រជាជនគម្រោងសំណើចំនួន១២ ទាក់ទងនឹងទន្លេមេនៅអាងទន្លេមេកុងក្រោម មានទំហំធំ និង កំណើន បន្ថែមផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានរបស់វាអាចធ្ងន់ធ្ងរ។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះផ្តល់អាទិភាពបច្ចេកទេស ការអភិវឌ្ឍលើមូលដ្ឋាន ចំណេះដឹងនេះ ក្នុងនោះមានកម្រិត និង ហានិភ័យ និងលទ្ធភាពដែល អាចជៀសវាងបាន ការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ អវិជ្ជមាននិងផលប្រយោជន៍ ក៏ដូចជាជម្រើស ក្នុងការទន្ទេយកហានិភ័យរួម។ ក្របខ័ណ្ឌចាំបាច់ត្រូវតែបង្កើតឡើងដើម្បីធានាថា ហានិភ័យទាំង នេះអាចត្រូវបានកាត់បន្ថយដល់អប្បបរមាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព រីឯការវាយតម្លៃអន្តរព្រំដែន តាមរយៈនីតិវិធីសម្រាប់ការជូនដំណឹងជាលាយលក្សណ៍អក្សរ ការពិគ្រោះយោបល់ជាមុននឹង កិច្ចព្រមព្រៀង (PNPCA) ត្រូវបានបញ្ចប់មុនពេលការធ្វើសេចក្តីសម្រេចសាងសង់គម្រោងត្រូវ។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះទទួលស្គាល់សក្តានុពលនៃផលប៉ះពាល់សំខាន់ៗ នៃទំនប់ដែលបានស្នើឡើង និង វិធីសាស្ត្រប្រយ័ត្នមួយត្រូវអនុវត្តសម្រាប់ការពិចារណាជាបន្ត។

ការអភិវឌ្ឍរយៈពេលវែង ខុសឆ្នាំ ២០៦០) : ការវាយតម្លៃសេណារីយ៉ូ ផ្តល់នូវកាលានុវត្តភាព និងហានិភ័យ នៃការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក ក្នុងរយៈពេល៥០ឆ្នាំ។ សក្តានុពលស្តុកនៅតាមដៃទន្លេ មានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ ករណីដែលមានការកើនឡើងខ្ពស់ ក្នុងការប្រើប្រាស់ទឹកដោយមិនចាំបាច់កាត់បន្ថយលំហូរមូលដ្ឋាន ក្នុងរដូវប្រាំង។

ប៉ុន្តែការអភិវឌ្ឍទាំងនេះ អាចមានផលប៉ះពាល់ចំបងលើប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងការរៀបចំសង្គម ដូច្នេះ ហើយទាមទារអោយមានចំណាត់ការដោយប្រុងប្រយ័ត្នក្នុងល្បឿនមួយដែលអាចនិយាយបានថា ចំណេះ

ដឹងនាំមុខសកម្មភាព (គិតមុន) ។ នៅពេលដែលវិធានការទប់ស្កាត់ទឹកជំនន់ ដែលបានគ្រោងរួច នៅតំបន់ដីសណ្តរនិងបង្កឱ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់អន្តរព្រំដែនគិតត្រូវផលប៉ះពាល់ទាំងនេះអាចមានធ្ងន់ធ្ងរ រយៈពេលវែងប្រសិនបើភាគច្រើននៃតំបន់លិចទឹកបច្ចុប្បន្នត្រូវបានផ្តល់កិច្ចការពារពេញមួយឆ្នាំ។

ប្រការនេះ នឹងជាបញ្ហាប្រឈមចំពោះរាងដល់ការគ្រប់គ្រងបញ្ហាកំណើននៃទឹកជំនន់ និងការ គ្រប់គ្រងការហូរចូលនៃទឹកសមុទ្រ ក៏ដូចជាការអភិវឌ្ឍន៍ជាបន្តទៀតនៅក្នុងតំបន់ដីសណ្តរកម្ពុជា និង វៀតណាម រួមទាំងវាលទំនាបលិចទឹកទន្លេសាប។ ស្របពេលដែលបញ្ហាទាំងនេះហួសពីវិសាលភាពនៃ រយៈពេលធ្វើផែនការ បច្ចុប្បន្នការសិក្សាអំពីក្របខ័ណ្ឌនៃជម្រើសគ្រប់គ្រងទឹកជំនន់រយៈពេលវែងសម្រាប់ ដីសណ្តរមេកុងត្រូវបានគ្រោងរួចហើយ ដើម្បីជូនដំណឹងជាបន្តបន្ទាប់អំពីដំណើរការធ្វើផែនការអាង។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះរួមបញ្ចូលទាំងការសិក្សាពហុវិស័យនៅទូទាំងអាងទន្លេមេកុងអំពីជម្រើសគ្រប់គ្រងទឹក ជំនន់រយៈពេលវែងនៃដីសណ្តរមេកុងដើម្បីឆ្លើយតបនឹងកំណើនសម្ពាធពីផែនការអភិវឌ្ឍន៍នៅតំបន់ ខ្សែទឹកខាងលើ ការអភិវឌ្ឍន៍នៅតំបន់ដីសណ្តរមន្ត្រីបម្រុងប្រយុទ្ធប្រយោជន៍ និងការប្រែប្រួលអាកាស ធាតុ(ជាពិសេសការកើនឡើងនៃកម្ពស់ទឹកសមុទ្រ)។

ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ: ការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុគឺផ្តល់តាមតម្លៃ ព្យាករណ៍ មធ្យម (សេណារីយ៉ូ ២២)នៃវេទិកាអន្តររដ្ឋាភិបាលស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ការព្យាករណ៍ កំណើនកម្ពស់ទឹកសមុទ្រ ១៧ សម មុនឆ្នាំ២០៣០ និង៣០សម មុនឆ្នាំ២០៦០បានមកពីសេណារីយ៉ូ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការកើនឡើង នៃកម្ពស់ទឹកសមុទ្រសម្រាប់ប្រទេសវៀតណាម ដែលរៀប ចំឡើងដោយក្រសួងធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន(MONRE)។ លក្ខខណ្ឌអថេរកាន់តែច្រើន និង បរិមាណលំហៀរកើនឡើងនៅក្នុងអាងនេះត្រូវបានបង្ហាញសម្រាប់រយៈពេលវែង។

ក្នុងរយៈពេល ២០ឆ្នាំទៀត ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុអាចធ្វើអោយកើនឡើងនូវភាពប្រែប្រួលប្រចាំឆ្នាំ នៃលំហូរទឹករដូវវស្សា និងរដូវប្រាំងជាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំនៃលំហូរទឹករដូវវស្សា និងរដូវប្រាំងជា មធ្យម ប្រចាំឆ្នាំកាន់តែច្រើនក៏ដូចជាភាពញឹកញាប់ និងភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃគ្រោះទឹកជំនន់និងគ្រោះរាំងស្ងួត ប៉ុន្តែ អាចនឹងបន្ថយកំរិតទឹកជំនន់ (និងតំបន់ដីសើម)។ ការប្រែប្រួលនេះអាចបណ្តាលមកពីការអភិវឌ្ឍ ដែលកំពុងធ្វើដំណើរការ។ ក្នុងរយៈពេលវែងការកើនឡើងជាមធ្យមនៃលំហូរទឹកជំនន់ អាចថ្លឹងថ្លែង តាមរយៈការបង្កើនស្តុកនៅតាមដៃទន្លេ។ ប៉ុន្តែអថេរនេះសម្រាប់ការព្យាករណ៍ផលប៉ះពាល់រយៈពេល យូរអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុលើពិភពលោកអាចមានខ្ពស់។

ចាំបាច់ត្រូវធ្វើការសិក្សាឱ្យបានម៉ត់ចត់ទៅលើនិន្នាកា និងរាល់ប្រភេទនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ រួមទាំង ព្រឹត្តិការណ៍ធំៗ និងផលប៉ះពាល់ទៅប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងការធ្វើកសិកម្មការសិក្សាទៅលើវិធានការ អនុវត្ត ដើម្បីប្រយុទ្ធនឹងគ្រោះរាំងស្ងួត និងគ្រោះទឹកជំនន់ខ្លាំងហើយនិងការសិក្សាទៅលើការកំរាម កំហែងពី ការកើនឡើងនៃកម្ពស់ទឹកសមុទ្រ និងកំណើនទឹកជំនន់បម្រែបម្រួលលក្ខណៈភូគព្ភប្រយោជន៍ តំបន់ដីសណ្តរ និងសម្ពាធពីការអភិវឌ្ឍនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងវៀតណាម។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះ ដាក់បញ្ចូលការវិភាគទៅលើផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែលជាវិធានការមួយឆ្លើយតប ទៅនឹងកំណើនហានិភ័យនៃគ្រោះទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួតនិងនៃជម្រើសសម្រាប់ការផ្តោតយកចិត្តទុកដាក់លើ ផលប៉ះពាល់ធំៗនៃការកើនឡើងកម្ពស់ទឹកសមុទ្រលើដីសណ្តរដែលជាផ្នែកមួយនៃជម្រើស ក្នុងការគ្រប់គ្រងដីសណ្តររយៈពេលវែង។

ការបែងចែកធនប្រយោជន៍ និងហានិភ័យ: សក្តានុពលផលប្រយោជន៍ និងហានិភ័យនៃការអភិវឌ្ឍ ដែលមានបច្ចុប្បន្នត្រូវបានកំណត់យ៉ាងច្បាស់ តាមរយៈការប្រែប្រួលលំហូររបបបណ្តាលមកពីការអភិវឌ្ឍវិវិអគ្គីសនីនៅអាងទន្លេមេគង្គលើឡានឆាង (ឡានចាណង)។ បណ្តាប្រទេសនៅអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោមទទួលបានទាំងផលប្រយោជន៍ទាំងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាន។

ក្នុងរយៈពេលពេល២០ទៀតដោយមិនគិតបញ្ចូលសំណើរស្តីពីទំនប់វិវិអគ្គីសនីតាមទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោមប្រទេសទាំងអស់អាចទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីការធ្វើជំនួញថាមពលក្នុងតំបន់ផលប្រយោជន៍ពីការពង្រីកប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និងការកាត់បន្ថយពីការខូចខាតដោយទឹកជំនន់។ បើរៀកណាម ហើយដែលផលប៉ះពាល់ដែលកើនឡើងទៅនឹងអ្វីដែលមាន និងដែលកំពុងអភិវឌ្ឍ គឺមានទំនាក់ទំនងចំបងជាមួយនឹងទំនប់ចំនួន៣០បន្ថែម តាមដៃទន្លេនៅប្រទេសឡាវ កម្ពុជា និងវៀតណាម ហើយដែលផលប៉ះពាល់ទាំងនេះភាគច្រើនកើតមាននៅតាមបណ្តាប្រទេសទាំងនេះ។

ជាមួយសំណើទំនប់វិវិអគ្គីសនីនៅតាមទន្លេមេគង្គក្រោម បណ្តាប្រទេសទាំងអស់នៅអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម អាចទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីវិវិអគ្គីសនីនេះ។ កំណើនផលប៉ះពាល់មានមិនស្មើគ្នាទេពីកន្លែងមួយទៅមួយទៀត។ ប្រទេសកម្ពុជា និងវៀតណាមអាចជាប្រទេសដែល ទទួលរងផលប៉ះពាល់ច្រើនជាងគេពីហានិភ័យទាំងនេះរួមទាំងការធ្លាក់ចុះនៃនេសាទផលផល និងការប្រែប្រួលចំពោះការហូរនាំដីល្បាប់។

កាលានុវត្តភាពសម្រាប់កសិកម្មដោយប្រព័ន្ធស្រោចស្រព ការអភិវឌ្ឍផលផលការបំប្លែងបំប្លាញដោយសារកំរិតទឹកជំនន់ថយចុះ ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មតាមទន្លេកើនឡើង និងវិស័យទេសចរណ៍កាន់តែលឿនលឿនថែមទៀត។

ការគ្រប់គ្រងអាងទន្លេមេគង្គដែលស្របជាមួយគោលការណ៍គ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះនឹងតម្រូវឱ្យប្រទេសនៅតំបន់ពាមផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់បញ្ហាឆ្លងដែន ដែលទាមទារឱ្យមានការសម្របសម្រួលនិងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងប្រទេសវិវាង។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះទទួលស្គាល់ថាការបែងចែកផលប្រយោជន៍និងហានិភ័យពីការអភិវឌ្ឍធនធានទឹកបច្ចុប្បន្ន និងអនាគតមិនស្មើគ្នា ទាមទារឱ្យប្រទេសទាំងនេះបង្កើតជម្រើសចែករំលែកការចំណាយនិងផលប្រយោជន៍សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍអាង ដើម្បីនឹងទទួលបានផលប្រយោជន៍ទាំងសងខាង។

៤. យុទ្ធសាស្ត្រ អភិវឌ្ឍន៍អាង

យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍នេះ ដាក់ចេញនូវការចាប់ផ្តើមកំណត់អត្តសញ្ញាណនៃក្របខ័ណ្ឌកាលានុវត្តអភិវឌ្ឍ (DOS, ផ្នែក៤.១) អាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ទាំងការអភិវឌ្ឍអាង និងការគ្រប់គ្រងអាង (ផ្នែក៤.២ និងផ្នែក៤.៣) និងគោលការណ៍ណែនាំតាមវិស័យ ដែលត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណដើម្បីគាំទ្រការអនុវត្តអាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រ (ផ្នែក៤.៤)។

អាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍអាង និងការគ្រប់គ្រងអាងនឹងប្រែក្លាយកាលានុវត្តភាពទៅជាការអនុវត្ត និងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះស្វែងរកការធ្វើអោយប្រសើរឡើងក្របខ័ណ្ឌកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍(ផ្នែក១.៣)។ អាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រទាំងនេះត្រូវបំពេញបន្ថែមអោយគ្នាទៅវិញទៅមក ដែលក្នុងនោះ អាទិភាពសំរាប់ការគ្រប់គ្រងអាងណែនាំ និងផ្តល់ការគាំទ្រសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍអាង តាមរយៈការការពារមូលដ្ឋានធនធានធម្មជាតិតាមរយៈការពង្រឹងដំណើរការគ្រប់គ្រងអាង ហើយនិងតាមរយៈការអភិវឌ្ឍ ក៏ដូចជាការកសាងសមត្ថភាពស្ថាប័នដែលពាក់ព័ន្ធ។

ការចាប់ផ្តើមអាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រ និងក្របខ័ណ្ឌកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍(DOS) នឹងត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពមុនឆ្នាំ២០១៥។

៤.១ យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍អាង

យុទ្ធសាស្ត្រនេះទទួលស្គាល់ថាមានសក្តានុពល ដែលអាចសក្តានុពល ដែលអាច ចិញ្ចឹមសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ ធនធានទឹកចន្លោះមេកង្ក ប៉ុន្តែវា មានភាពមិនប្រាកដប្រជា និង ហានិភ័យ។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះទទួលស្គាល់ថាមានសក្តានុពល ដែលអាចសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍធនធានទឹកចន្លោះមេកង្ក។ ជាពិសេស ប្រទេសនៅតាមអាងទន្លេមេកង្កទទួលស្គាល់ការកើតឡើងនៃកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹកសំខាន់ទាំង៣ ដែលកាលានុវត្តភាពនីមួយៗពាក់ព័ន្ធនឹងប្រភេទរបស់ខ្លួន និងកម្រិតនៃភាពមិនប្រាកដប្រជា និងហានិភ័យដែលចាំបាច់ត្រូវមានការគ្រប់គ្រង និងការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ដែលពាក់ព័ន្ធ តាមរយៈកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៅកម្រិតអន្តរជាតិប្រទេស។

ការអភិវឌ្ឍន៍អង្គការស្ថាប័នចែកចន្លោះ

មានសក្តានុពលដែលអាចពិចារណា បានសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិវិអក្តិសនីតាមដៃទន្លេនៅអាងទន្លេមេកង្កភាគខាងក្រោម (LMB) ជាពិសេសនៅប្រទេសឡាវ និងកម្ពុជាដូចជាសម្រាប់ការកែលម្អ ប្រតិបត្តិការ

គម្រោងវារីអគ្គិសនីដែលកំពុងដំណើរការ។ ការប្រើប្រាស់កាលានុវត្តនេះទាមទារឱ្យផ្តោតលើនិរន្តរភាព ទាំងនៅកម្រិតគម្រោង និងកម្រិតអន្តរព្រំប្រទល់ហេតុនេះសក្តានុពលផលប៉ះពាល់នៅអន្តរព្រំប្រទល់ ត្រូវកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ដោយមានការចូលរួមតាមរយៈការប្រើប្រាស់ ក្រប ខ័ណ្ឌការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថានអន្តរព្រំប្រទល់ (TbEA) របស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ។

ការពង្រីកកសិកម្មដោយប្រព័ន្ធស្រោចស្រព

នៅពេលដែលមានប្រតិបត្តិការដោយមានការសម្របសម្រួលនៅតំបន់វារីអគ្គិសនីនៅឡាន (ឡានចានង) នៃអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងលើ និងនៅអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោមនោះនឹងមានកាលានុវត្តភាពមួយ សម្រាប់បង្កើនលំហូរសំរាប់ប្រើនៅរដូវប្រាំងដោយមិនប៉ះពាល់ដល់លំហូរមូលដ្ឋានគ្រឹះសំរាប់ពង្រីក ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពក្នុងនោះមានទាំងដីសណ្តរនៅប្រទេសកម្ពុជា និងប្រព័ន្ធបង្វែរទឹកដែលអាចធ្វើ ទៅបាននៅភាគឦសានប្រទេសថៃ និងដើម្បីទប់ទល់នឹងការហូរចូលនូវទឹកសមុទ្រមកដីសណ្តរនៅ ប្រទេសវៀតណាម។ ប្រការនេះទាមទារឱ្យមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពជាមួយ ប្រទេសមិន និងការអនុវត្តយ៉ាងម៉ត់ចត់នៃនីតិវិធីសំរាប់ត្រួតពិនិត្យការប្រើប្រាស់ទឹក (PWUM) នីតិវិធី សំរាប់ការរក្សាលំហូរនៅលើទន្លេមេ (PMFM) នីតិវិធីសំរាប់គុណភាពទឹក (PWQ) និងធានាការវាយ តម្លៃអន្តរព្រំប្រទល់នៃការប្រើប្រាស់ទឹក (តាមរយៈនីតិវិធីសំរាប់ការជូនដំណឹងការពិគ្រោះយោបល់ជា មុន និងកិច្ចព្រមព្រៀង (PNPCA) តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន)។

ការអភិវឌ្ឍវិវេណ្ឌស្ថានភាពទន្លេមេ

មានកាលានុវត្តភាពមួយដើម្បីធ្វើការពិចារណាលើវារីអគ្គិសនីនៅតាមទន្លេមេប្រសិនបើភាពមិនប្រាកដ ប្រជាចំបង។ និងហានិភ័យដែលទាក់ទងនឹងទំនប់តាមទន្លេត្រូវបានដោះស្រាយពេញលេញ ហើយ ប្រសិនបើកាលានុវត្តភាពនេះត្រូវបានផ្តល់សម្រាប់ប្រទេសជាសមាជិកដើម្បីធ្វើការពិចារណា និង ដោះស្រាយផលប៉ះពាល់នៅអន្តរព្រំប្រទល់រួមគ្នាលើគម្រោងដែលបានស្នើរឡើង (តាមរយៈនីតិវិធី សំរាប់ការជូនដំណឹងការពិគ្រោះយោបល់ជាមុន និងកិច្ចព្រមព្រៀង (PNPCA)។

កាលានុវត្តភាពដទៃផ្សេងទៀត

កាលានុវត្តភាពដែលទាក់ទងនឹងទឹក មានដូចជា ផលផលនាវាចរណ៍ការគ្រប់គ្រងទឹក ជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួតការគ្រប់គ្រងទឹកជម្រាលការគ្រប់គ្រងទេសចរណ៍ និងបរិស្ថានក្នុង នេះមានទាំងការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីក៏ដូចជាកាលានុវត្តភាពក្រៅពីវិស័យទឹកផងដែរ (ឧទាហរណ៍ ជម្រើសនៃការផលិតថាមពលដទៃទៀត)មានសក្តានុពល ដែលអាច ពិចារណា បានហើយនឹងត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណដោយមានការជួយសម្រួលដើម្បីការ អភិវឌ្ឍអាងដោយចីរភាព។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះសង្កត់ធ្ងន់លើតម្រូវការសម្រាប់វិស័យទាក់ទងទឹកសំដៅរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ និងបន្តកំណត់ អត្តសញ្ញាណនៃកាលានុវត្តភាពដទៃទៀតក្រៅពីវិស័យទឹក។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះសង្កត់ធ្ងន់លើតម្រូវការសម្រាប់វិស័យទាក់ទងទឹកសំដៅរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ និងបន្តកំណត់ អត្តសញ្ញាណនៃកាលានុវត្តភាពដទៃទៀតក្រៅពីវិស័យទឹក។

អាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រ
សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ
និងការគ្រប់គ្រង និងនាំ
ការនាំចេញសេវាអភិវឌ្ឍ
បែបធានាគុណភាព អត្តសញ្ញាណ
បើកឱ្យអនុវត្ត និងអភិវឌ្ឍន៍
បោលបិទភាព។

៤.២ អាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍រវាង

១. ឆ្ពោះទៅរកការសម្របសម្រួល និងវិវឌ្ឍន៍ការអភិវឌ្ឍ កំពុងដំណើរការរួមទាំង
ការអភិវឌ្ឍន៍រវាងទន្លេមេគង្គភាគខាងលើឡាវនាង

សកម្មភាពដែលនឹងត្រូវអនុវត្តនៅក្នុងតំបន់ទាំង៤ ដើម្បីទទួលបានផលប្រយោជន៍ល្អ និង
ដើម្បីគ្រប់គ្រងហានិភ័យនៃគម្រោងដែលត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្ន៖

- ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយប្រទេសជិត សម្រាប់ប្រតិបត្តិការសម្របសម្រួលលើទំនប់វារីអគ្គិសនីនៅឡាវនាង
(ឡាវនាង) សំដៅទៅនឹងប្រយោជន៍ការកើនឡើងលំហូរទឹកនៅរដូវប្រាំង ឆ្ពោះទៅរកការរួមចំណែក និងផ្តល់
ការប្រកាសចូលរួមចំណែកជាមួយ។ ការប្រើប្រាស់ទឹកនៅអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោមនាពេលអនាគតនឹង
ក្លាយជាមុខងារមួយនៃលំហូរទឹកនៅរដូវប្រាំងពីទំនប់វារីអគ្គិសនីនៅឡាវនាង (ឡាវនាង)
និងបទបញ្ញត្តិប្រតិបត្តិការទំនប់វារីអគ្គិសនី ជាពិសេសដែលមានប្រយោជន៍ចំពោះការធ្វើផែន
ការនៅអាងទន្លេមេគង្គក្រោម។ ប្រការនេះតម្រូវឱ្យមានកិច្ចព្រមព្រៀងថ្មីមួយ ដោយប្រើប្រាស់
បទពិសោធន៍នៃអនុស្សាវរណៈយោគយល់គ្នា ដែលមានស្រាប់រវាងប្រទេសចិន និង
គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គមហាសមុទ្រប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យការសាស្ត្រ ដែលកាន់តែមានលក្ខណៈ
សមាហរណកម្ម។ ប្រការនេះអាចពង្រឹងការប្តេជ្ញាទៅវិញទៅមក ចំពោះការអភិវឌ្ឍន៍ដោយ
បីភាពជាមួយការបែកចែកផលប្រយោជន៍ និងជួយសម្រួលដល់ការផ្លាស់ប្តូរពីតំបន់ទន្លេមេគង្គ
មានការទទួលស្គាល់នូវសិទ្ធិអធិបតេយ្យភាព។
- ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងចំណោមប្រទេសនៅតាមទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោមស្តីពីប្រតិបត្តិការលើទំនប់តាមបែ
ទន្លេប្រតិបត្តិការដោយមានការសម្របសម្រួលលើទំនប់តាមបែទន្លេនឹងត្រូវបានជួយសម្រួលតាម
រយៈកែលំអការអនុវត្តនីតិវិធីរបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ សំដៅទៅលើលំហូរទឹកនៅរដូវប្រាំង
ប្រចាំឆ្នាំដែលអាចទុកចិត្តបាន។
- ធានាដល់កិច្ចព្រមព្រៀងសំដៅការចរន៍លំហូរទឹកចូលឆ្លាននៅរដូវប្រាំងនៅតាមទន្លេមេគង្គ របបលំហូរទឹក
មូលដ្ឋានពីឆ្នាំ១៩៨៦-២០០០ ដូចដែលមានបង្ហាញនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌទ្រទ្រង់ការធ្វើសេចក្តី
សម្រេចរបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គត្រូវបានចាត់ទុកថាមានលក្ខណៈពិតទៅនឹងស្ថាន
ភាពដើមរបស់វា។ ការការពាររបបលំហូរនេះចាំបាច់ ត្រូវសម្រេចតាមតម្រូវការសំខាន់
ផ្នែកសង្គម និងបរិស្ថាន។ នីតិវិធីសម្រាប់ការរក្សាលំហូរនៅលើទន្លេមេគង្គលំហូរយន្តការ
ដើម្បីធានាថា លំហូរមូលដ្ឋាន ត្រូវរក្សានៅតាមចំណុចសំខាន់ៗចំនួន១២ នៅតាម
បណ្តោយទន្លេមេ និងមូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុងការព្រមព្រៀងលើការប្រើប្រាស់ទឹកជាបន្ត។ គួរ
ឱ្យជាមួយការរក្សាស្តង់ដារគុណភាពទឹកតាមរយៈ នីតិវិធីសម្រាប់គុណភាពទឹក ប្រការ
នេះជួយក្នុងការរក្សាមុខងារដើមរបស់ទន្លេនេះ និង

លំហូរនៅរដូវប្រាំងតាម
ចម្រុះទឹក និងត្រូវបាន
ការពារ និងស្តង់ដារ
គុណភាពទឹកត្រូវ
បានថែរក្សា

■ **គ្រប់គ្រងហានិភ័យនៃគម្រោង** ដែលបង្កើនស្ថាប័នជាតិ អង្គការអាងទន្លេ (RBOs) សហគមន៍ និងអ្នកអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង ចាំបាច់ត្រូវសហការទៅលើការតាក់តែង និងប្រតិបត្តិការគម្រោងទំនប់តាមដៃទន្លេ ដើម្បីកាន់បន្ថយ កំណល្បាប់ និងកំណកចុះនៃជីវជាតិ និងការរាំងស្ទះដល់បម្លាស់ទីត្រី និងឈាសដល់កិច្ចព្រមព្រៀងលើវិធានការគ្រប់គ្រង សម្រាប់សារៈសំខាន់តំបន់ដីសើម (ចេញពីទស្សនវិស័យ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងជីវភាពរស់នៅ)។ ការស្វែងរកកាលានុវត្តភាពនឹងត្រូវធ្វើឡើងដើម្បីផ្តោតលើបច្ច័យសង្គមដែលជាប់ទាក់ទងនឹងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹកដែលកំពុងដំណើរការ តាមរយៈការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅថ្នាក់ជាតិ និងសកម្មភាពនៃការអភិវឌ្ឍដទៃផ្សេងទៀត។

២. ចង្រឹក និងកំណត់អត្តសញ្ញាណករសិកម្មហេតុប្រព័ន្ធស្រោចស្រពសម្រាប់សន្តិសុខស្បៀង និងការកាត់បន្ថយហានិភ័យក្រីក្រ

ការពង្រីកប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និងប្រពលភាពរបស់វាដែលបង្កើនស្ថិរភាពក្រោមការពិចារណានឹងបង្កើនផលិតកម្មកសិកម្ម សន្តិសុខស្បៀង ការងារនិងចំណូលពីស្រែចំការ ។ សកម្មភាពកំណត់អត្តសញ្ញាណគម្រោងនឹងមានអត្ថប្រយោជន៍ចំពោះការទាក់ទាញវិនិយោគ។ នៅតំបន់ជាច្រើនមានក្របខ័ណ្ឌសម្រាប់បង្កើនទិន្នផលកសិកម្ម និងបង្កើតចំណូលពីកសិដ្ឋានបានកាន់តែច្រើនតាមរយៈការកែលំអអចរនានា និងការអនុវត្តកសិកម្ម។ ទិន្នផលកសិកម្មប្រែប្រួលពី ២០០-៤០០% នៅទូទាំងអាងតាមរយៈការបង្ហាញសក្តានុពលដែលអាចពិចារណាបានសម្រាប់ប្រពលវប្បកម្មកសិកម្ម។ ប៉ុន្តែការពង្រីកប្រព័ន្ធស្រោចស្រពវានឹងមិនមែនជាដំណោះស្រាយមួយសំរាប់គ្រោះរាំងស្ងួតដែលកាន់តែកើតឡើងញឹកញាប់ និងច្រើនឡើងចំពោះតំបន់ដែលមានភ្លៀងធ្លាក់តិចតួច ដែលតម្រូវឱ្យមានការស្រោចស្រពច្រើននោះទេ។

យុទ្ធសាស្ត្រកាត់បន្ថយគ្រោះរាំងស្ងួតត្រូវការចាំបាច់សម្រាប់តំបន់ដែលពុំនាក់អាស្រ័យនឹងទឹកភ្លៀង។ នៅតាមតំបន់ខ្លះទឹកក្រោមដីគឺជាដំណោះស្រាយមួយ។ គោលការណ៍ណែនាំនឹងត្រូវបានរៀបចំឡើងសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍគម្រោងប្រព័ន្ធស្រោចស្រពដែលទាក់ទងនឹងមធ្យមផងដែរ (ជលផលស្រះតាមវាលស្រែ ឬប្រឡាយ ឬស្ទឹងដែលអាចជួយដល់ការនេសាទជលផលនិងអាចបង្កើតចំណូលរួមកសិករ) បានសម្រាប់ការលើកស្ទួយការធ្វើសមាណកម្មគ្រប់គ្រងថ្នាំកំចាត់កត្តាចង្រៃ សំដៅកាត់បន្ថយហានិភ័យគុណភាពទឹក និងកែលំអការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធស្រោចស្រព។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះសង្កត់ធ្ងន់លើការសម្រាប់ជម្រើសវាយតម្លៃការអភិវឌ្ឍវិវិអគ្គិសនីតាមដៃទន្លេ

៣. បង្កើតនិរន្តរភាពនៃការអភិវឌ្ឍវិវិអគ្គិសនីឱ្យកាន់តែប្រសើរ

ដោយចីរភាពតាមរយៈការផ្តោតលើហានិភ័យវិវិអគ្គិសនីតាមទន្លេមេនិងការវាយតម្លៃទៅលើជម្រើសថាមពលដទៃទៀតសំរាប់វិវិអគ្គិសនីតាមទន្លេមេ។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះសង្កត់ធ្ងន់លើការសម្របសម្រួលវាយតម្លៃការអភិវឌ្ឍន៍អគ្គិសនីតាមចែទន្លេដោយចីរភាពតាមរយៈការធ្វើតាមចែទន្លេ និងការវាយតម្លៃទៅលើបម្រើសេវាសាធារណៈបន្ថែមទៀតចំពោះអគ្គិសនីតាមចែទន្លេ

■ ឆ្ពោះទៅការអភិវឌ្ឍន៍អគ្គិសនីតាមចែទន្លេដោយចីរភាព ប្រការនេះរួមមាន៖

- ការកំណត់អត្តសញ្ញាណថ្នាក់ក្រោមរវាងដែលមានសារៈសំខាន់ផ្នែកអេកូឡូស៊ីត្រូវការពារ និងដែលវារីអគ្គិសនីអាចត្រូវបានអភិវឌ្ឍនៅទីនោះដោយមានផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងផលប៉ះពាល់សង្គមមានកំណត់
- ការវាយតម្លៃគម្រោងវារីអគ្គិសនីដោយប្រើទស្សនវិស័យពហុគោលបំណង ដើម្បីបង្កើនផលប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ច និងកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានលើការប្រើប្រាស់ផ្សេងទៀត
- កាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានពីវារីអគ្គិសនី ដូចជាតាមរយៈធ្វើនិយ័តកម្មរវាងស្តុកនៅខ្សែទឹកខាងក្រោមឡើងវិញ កម្រិតទឹកហូរចូលចម្រុះឬការបំបាក់ឧបករណ៍បង្ហូរខ្យល់សម្រាប់ គ្រប់គ្រងគុណភាពទឹក សីតុណ្ហភាពច្រកបម្លាស់ទីរបស់ត្រី និងកាត់បន្ថយការធ្វើឱ្យមានដំណកដីល្បាប់ឱ្យដល់អប្បបរមា
- បង្កើតផែនការគ្រប់គ្រងសម្រាប់ចំណុចប៉ះពាល់បរិស្ថានបន្តិចបន្តួច ដោយសារបម្រែបម្រួលរបបលំហូរទឹក និង
- ធ្វើការវាយតម្លៃលើជម្រើសនៃការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ ដូចជាការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍ទីជម្រាលដែលមានផលប្រយោជន៍ដល់ការបង្កើតវារីអគ្គិសនី និងដែលទទួលបានមូលនិធិចំណូលពីវារីអគ្គិសនី

■ ធ្វើការវាយតម្លៃលើការវិនិយោគចំពោះចំណុចចំណុះ និងថា វិនិយោគចំពោះចំណុចចំណុះ ប្រការនេះរួមមាន៖ ការទទួលបានចំណេះដឹងសំខាន់ក្នុងការបន្ថយភាពមិនច្បាស់លាស់ឱ្យនៅសល់តិចបំផុត ការកំណត់ជម្រើសកាត់បន្ថយហានិភ័យ ការពង្រឹងដំណើរការនៃនីតិវិធីសំរាប់ ការជូនដំណឹងការពិគ្រោះយោបល់ជាមុន និងកិច្ចព្រមព្រៀង (PNPCA) ការអនុវត្តគោលការណ៍តាក់តែងគម្រោងសម្រាប់ទំនប់តាមទន្លេមេ និងការអភិវឌ្ឍការណែនាំជាក់លាក់សម្រាប់ទំនប់តាមទន្លេមេ និងផលប៉ះពាល់សំណឹកដែលទាំងអស់នេះសំដៅបំពេញបន្ថែមឱ្យការសិក្សាទៅលើគម្រោងជាក់លាក់ ដូចជាការសិក្សាពីលទ្ធភាពគម្រោងការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន (EIAs) និងការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់សង្គម(SIAs) ។

■ វាយតម្លៃថ្លៃថាមពលឆ្នេរៗ រួមទាំងថ្លៃសេវាអគ្គិសនីតាមទន្លេចេ

ជម្រុញការវាយតម្លៃលើថ្លៃប្រយោជន៍ និងថ្លៃប៉ះពាល់ពីទំនប់វារីអគ្គិសនីតាមទន្លេក្នុងបរិបទ
នៃការវាយតម្លៃថាមពល ដោយទូលំទូលាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រថាមពលនៅថ្នាក់ជាតិ
និង ថ្នាក់តំបន់។

**៤. ទទួលបានលទ្ធផលសំខាន់ៗសំរេងវិភាគលើភាពមិនច្បាស់លាស់ និងកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការស្រុតបាក់
ការអភិវឌ្ឍ**

ភាពមិនច្បាស់លាស់និងហានិភ័យដែលជាប់ទាក់ទង កាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍អាង
រួមទាំងភាពមិន ច្បាស់លាស់អំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ តម្រូវឱ្យមានការអនុវត្ត
អោយបានជាប់លាប់ការសិក្សា សំខាន់ជាយុទ្ធសាស្ត្រជាច្រើន ដើម្បីបំពេញតម្រូវការ
ចំណេះដឹង និងដើម្បីបង្កើតវិធានការកាត់ បន្ថយហានិភ័យចាំបាច់សម្រាប់
កាលានុវត្តភាពសំដៅឆ្ពោះដំណាក់កាលបន្ទាប់នៃការសិក្សាឬការវាយតម្លៃលើ
អន្តរាគមន៍ដែលតម្រូវឱ្យធ្វើ។ បញ្ជីនៃការសិក្សាទាំងនេះមាននៅក្នុងផ្នែក ៤.៤
ខាងក្រោម។ ការវិភាគបន្ទាន់នឹងត្រូវធ្វើទៅលើ៖

លំហប់នៃការសិក្សានិងត្រូវបានធ្វើឡើង
ដើម្បីបោះជ្រោយភាពមិនច្បាស់លាស់
និងហានិភ័យនៃការស្រុតបាក់អភិវឌ្ឍន៍អាង

■ **កំណត់ល្បាប់ និងជំរឿន និងវិធាននៃហានិភ័យរបស់វា** ព្យាករណ៍ការផ្លាស់ប្តូរនៃការហូរនាំល្បាប់ពី
ការអភិវឌ្ឍធនធានទឹកដែលកំពុងដំណើរការ និងដែលគ្រោងធ្វើ។ វិភាគថ្លៃប៉ះពាល់នៃ
បម្លាស់ប្តូរទាំងនេះទៅលើស្ថានភាពនៅបាតទន្លេ។ សំណើកម្រិតច្រោះច្រាំងទន្លេ គុណភាពទឹក
កំណកល្បាប់នៅវាលទំនាបលើទឹក ផលិតភាពផល ផលដឹកសិកម្ម និងតំបន់ដីសើមដំណើរ
ការរៀបចំទ្រង់ទ្រាយដីសណ្តរ និងចលនាកំណកចូលទៅសមុទ្រ។ កំណត់វិធានការបញ្ជ្រាប
កាត់បន្ថយ និងពង្រឹង។

■ **ការធ្លាក់ចុះនៃសេវាថ្លៃថាមពល និងថ្លៃសង្គមនិងកំណត់** គន្លងបម្លាស់ទីរបស់គ្រីថ្លថ្លៃប៉ះពាល់ ដោយ
សម្រាប់ធម្មជាតិ និងសម្រាប់ធ្វើដោយមនុស្សដែលមាន និងភស្តុតាងនៃការបន្ត ផលិត
ភាពគ្រី និងសុខភាពស្ថិតក្រោមគំនាបអភិវឌ្ឍន៍ និងបង្កឱ្យមានសង្គមដែលជាប់ទាក់ទងព្រមទាំង
ជម្រើសបច្ចេកវិទ្យាសម្រាប់ច្រកគ្រីឆ្លងកាត់ និងតួនាទីសំខាន់នៃផលិតកម្ម ផលផល (ស្រែស្រះ
វារីវិប្បកម្ម និងអាងស្តុកទឹក) និងការប្តឹងថ្លែងនូវការបាត់បង់នៃសេវាផលផល (រួមទាំងប្រភេទ
សំខាន់ៗនានា) ដោយសារការអភិវឌ្ឍទឹក។

■ **ចម្រុះចម្រុះនៃការកំណត់វិបាកនៃការអភិវឌ្ឍជីវចម្រុះ និងស្ថិតភាពសមស្រប និងគោលការណ៍**
រវាងរបស់វាសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យការបាត់បង់ជីវចម្រុះ។ អភិក្រមគន្លឹះមួយ គឺធ្វើការពិចារណាទៅ
លើជីវៈសំខាន់ៗប៉ុន្តែទស្សនៈទូលំទូលាយមួយ គឺចាំបាច់ត្រូវមានដើម្បីការពារជីវៈទាំងនោះដែល
នេះជាផ្នែកបញ្ហាធានាមុខងារតំបន់ដីសើម និងសេវាកម្ម និងដែលទាមទារឱ្យមានផែនការ
ផ្នែកប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី រួមទាំងទីជម្រក និងតួនាទីរបស់ទឹកដីល្បាប់ និងលំហូរជីវជាតិ និង

■ ផលប៉ះពាល់សង្គម និងជីវភាពរស់នៅតាមច្រករបៀងទន្លេមេគោល និងតាមប្រព័ន្ធទន្លេទាំង៣

ស្រាវជ្រាវអំពីផលប៉ះពាល់ និងហានិភ័យនៃការអភិវឌ្ឍដែលកំពុងដំណើរការ និងដែលគ្រោង ធ្វើទៅលើជីវិតរស់នៅរបស់ស្ត្រី និងបុរសនៅក្នុងតំបន់ទាំងនេះ និងកំណត់ដំណោះស្រាយដើម្បី កាត់បន្ថយឱ្យដល់កម្រិតអប្បបរមា។

៥. ស្វែងរកចម្រើនសម្រាប់ការចែករំលែកផលប្រយោជន៍សំខាន់ៗ និងហានិភ័យនៃការស្រាវជ្រាវអភិវឌ្ឍ

ផលប្រយោជន៍សំខាន់ៗពី ការស្រាវជ្រាវអភិវឌ្ឍ ដែលបានកំណត់រួមមាន ត្រូវបានចែករំលែកដើម្បី ផ្តល់នូវសំណង់រំលោះនិង/ ឬផ្តោតលើហានិភ័យចំពោះ ចរន្តនៃ វិស័យផលិតផល និង ជីវភាពរស់នៅរបស់ ប្រជាជន។

ផលប្រយោជន៍សំខាន់ៗពីការស្រាវជ្រាវអភិវឌ្ឍដែល (ឧទាហរណ៍ពីលំហូរទឹកជូរជ្រាបនៃមស្រាប់ ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកអាហារូបត្ថម្ភស្រោចស្រព និងផលប្រយោជន៍នៃការប្រើប្រាស់ផ្សេងៗនិងការអភិវឌ្ឍ វារីអគ្គិសនី)អាចត្រូវបានចែករំលែក ដើម្បីផ្តល់នូវសំណង់រំលោះនិង /ឬ ផ្តោតលើហានិភ័យចំពោះ បរិស្ថានវិស័យដទៃទៀតដែលទាក់ទងនឹងទឹក និងជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជន។ ជម្រើសនឹងត្រូវបាន កំណត់ ហើយលេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ (MRCS)នឹងជួយគាំទ្រ ព្រមទាំងជួយសម្រួល ដល់ដំណោះស្រាយដោយមានការចរចាសម្រាប់ចែករំលែកផលប្រយោជន៍ និងហានិភ័យដែលជា ចំណុចរសើប ចំពោះតំបន់ដោយប្រយោជន៍គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ និងគោរពទៅតាមយុទ្ធសាស្ត្រ និងស្មារតីអភិវឌ្ឍន៍សម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការភាគីក្នុងតំបន់។

៦. បន្តទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ដោយសារការប្រែប្រួលអាកាសធាតុជាចំណុចចម្បងពាក់ព័ន្ធនឹងថាមពល ដែលការបន្តមានជាប់ទាក់ទងសំខាន់ទៅនឹងទឹក។ការព្យាករណ៍អាចធ្វើបានតែក្នុងករណីនៃភាពមិន ច្បាស់លាស់ធំៗ ប៉ុន្តែការគម្រោងកំហែងមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរខ្លាំង។ ផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួល អាកាសធាតុដែលត្រូវបានព្យាករណ៍ថានឹងធ្វើអោយផ្លាស់ប្តូរធនធានទឹក និងធនធានដែលពាក់ព័ន្ធរបស់ អាងមេគង្គពីរយៈពេលមធ្យមទៅរយៈពេលវែង នឹងត្រូវបានដោះស្រាយ និងចាត់ចូលជាផ្នែកមួយ សំខាន់នៃការវាយតម្លៃដែលបានអនុវត្តសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវអភិវឌ្ឍអាងជួរដែលមានយោងនៅក្នុង យុទ្ធសាស្ត្រនេះ។

លទ្ធផលនេះនឹងត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងការរៀបចំនិងក្នុងការចរចាអំពីយុទ្ធសាស្ត្របន្តិចចំពោះការប្រែប្រួល អាកាសធាតុសម្រាប់អាងមេគង្គក្រោម យុទ្ធសាស្ត្រនេះនឹងត្រូវបានបញ្ជាក់ទៅក្នុងប្រព័ន្ធការធ្វើ ផែនការជាតិ និងផែនការអាងរយៈពេលវែង និងរយៈពេលវែង។

វិធានការបន្តដែលបានជ្រើសរើសនឹងត្រូវបានសាកល្បងដើម្បីស្វែងរកកម្រិតនៃភាពជោគជ័យ។ អាទិភាព នឹងត្រូវបានផ្តល់ដល់សកម្មភាពបន្តិចតាមរយៈការផ្តោតលើ៖ ការកើនឡើងនៃគ្រោះទឹកជំនន់ និង គ្រោះរាំងស្ងួតរួមទាំងការកែលម្អការព្យាករណ៍ និងប្រព័ន្ធប្រកាសព័ត៌មានដំបូង និងការកាត់បន្ថយការ

ខូចខាត ការអភិវឌ្ឍន៍វិវិអគ្គិសនីដោយនិរន្តរភាព សន្តិសុខស្បៀង រួមទាំងកសិកម្ម និងជលផល តំបន់ដីសើម និងជីវចម្រុះជីវភាពរស់នៅរបស់ក្រុមដែលងាយរងគ្រោះ និងការរកើនឡើងនូវកម្ពស់ទឹក សមុទ្រនៅតាមដីសណ្ឋរមេកង្ក។

៧. ការពិចារណាបញ្ឈប់ផែនការអភិវឌ្ឍន៍

យុទ្ធសាស្ត្រនេះ នឹងទទួលបានជោគជ័យប្រសិន បើវាត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុង ដំណើរការធ្វើសេចក្តីសម្រេច និងការធ្វើផែនការជាតិក្នុងរយៈពេលយូរឬស្របច្រើន ដែលមានគោលការណ៍ក្រឹះ ដំណើរការនិង សកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ ជាក់លាក់របស់ ប្រទេស។ កំណើនឡើងនៃវិស័យឯកជនយ៉ាងឆាប់រហ័សទៅលើវិស័យទាក់ទងនឹង ទឹក សង្កត់ធ្ងន់ទៅលើសារៈសំខាន់តួនាទីរបស់ស្ថាប័នគ្រប់គ្រងធនធានទឹកថ្នាក់ជាតិ (ក្រសួងធនធានទឹកនិងឧតុនិយមនៅកម្ពុជា រដ្ឋបាលធនធានទឹក និងបរិស្ថាននៅ ឡាវ ក្រសួងធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាននៅថៃ និងក្រសួងធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាននៅវៀតណាម) ដោយមានការសម្របសម្រួលអភិក្រមបញ្ចូលគ្នា មួយជាមួយការធ្វើផែនការ តាមវិស័យទាំងវិស័យនៅថ្នាក់ជាតិនិងនៅថ្នាក់តំបន់។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះសង្កត់ធ្ងន់លើសារៈសំខាន់ខ្លាំងនៃការពង្រឹងការអនុវត្តនីតិវិធីរបស់ គណៈកម្មការទន្លេមេកង្ក។ ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ទាមទារនូវសកម្មភាព បញ្ចូលគ្នាដូចតទៅ៖

កំណើនឡើងនៃវិស័យឯកជន យ៉ាងឆាប់រហ័សទៅលើវិស័យ ទាក់ទងនឹងទឹកសង្កត់ធ្ងន់ទៅ លើសារៈសំខាន់នៃតួនាទីរបស់ ស្ថាប័នគ្រប់គ្រងធនធានទឹក ថ្នាក់ជាតិដោយធានាការ សម្របសម្រួលអភិក្រម បញ្ចូលគ្នាមួយជាមួយការ ធ្វើផែនការតាមវិស័យទាំង វិស័យនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់។

- **បញ្ជីការធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹកនៅថ្នាក់ជាតិ និងការកំណត់អត្តសញ្ញាណគម្រោង**
ជាមួយកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ដែលបានកំណត់ដើម្បីធានាឆ្ពោះទៅការអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព។
- **ឆ្ពោះលើហានិភ័យពីចំបូងទីបែបធនកំណត់នៅក្នុងចំណាក់កាលផ្សេងៗ**
និងកំណត់អត្តសញ្ញាណគម្រោងដែលនឹងផ្តល់កាលានុវត្តភាពមួយសម្រាប់គម្រោងកាន់តែឆ្លើយ តបទៅនឹងបទបញ្ញត្តិថ្នាក់ជាតិការពិគ្រោះយោបល់ជាមុន និងកិច្ចព្រមព្រៀង (PNPCA) តាម ដែលអាចធ្វើទៅបាន និង
- **រក្សាការចុះបញ្ជីគម្រោងទាក់ទងនឹងទឹក និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹកបែបធាន បែបកំពុងអនុវត្ត និងបែបគ្រោង រួច នៅលេខាធិការប្រធានគណៈកម្មការជាតិគណៈកម្មការជាតិទន្លេមេកង្ក នៅប្រទេសសមាជិកទាំងបួន (NMCSS) និងនៅលេខាធិការប្រធានគណៈកម្មការទន្លេមេកង្ក (MRCS) ដើម្បីជួយសម្រួលការត្រួតពិនិត្យ ការងារអភិវឌ្ឍន៍ទឹក នៅអាងទន្លេមេកង្កភាគខាងក្រោមនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់និងដើម្បី ផ្តល់ដំបូន្មានទាន់ ពេលវេលាពិភាក្សាអន្តរជាតិប្រទេស។ ប្រការនេះនឹង ជួយជម្រុញដល់ការ អភិវឌ្ឍ និងការផ្សព្វផ្សាយអំពីសំណុំឯកសារគម្រោងដើម្បីគាំទ្រដល់ការគ្រប់គ្រងអាងដោយ មានការសម្របសម្រួល។**

៤.៣ អាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងរោង

១. បង្កើតកម្មវត្ថុ និងយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងរោងសម្រាប់វិស័យទាក់ទងនិងទឹក

ការបញ្ចូលនូវយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងសម្រាប់ផលិតផលនាវាចរណ៍ហានិភ័យទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួតទេសចរណ៍ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី តំបន់ដីសើម និងទីជម្រាលជាមួយគ្នាមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការធ្វើផែនការអាង។ អាទិភាពដំបូងនឹងត្រូវផ្តល់ដល់៖

ការបញ្ចូលនូវយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងសម្រាប់ ផលិតផល នាវាចរណ៍ ហានិភ័យទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួតទេសចរណ៍ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី តំបន់ដីសើម និងទីជម្រាលជាមួយគ្នាមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការធ្វើផែនការអាង។ អាទិភាពដំបូងនឹងត្រូវផ្តល់ដល់៖

■ **ការគ្រប់គ្រងផលិតផល** កត្តានេះតម្រូវឱ្យមានការសិក្សា ពិឃ័យបង្កើនចំណេះដឹងផ្នែកផលិតផលឱ្យកាន់តែប្រសើរ(អាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រទី១ ក្នុងផ្នែក៤.២) និងការអភិវឌ្ឍយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងផលិតផលតាម អាងនិងដោយទូលំលាយដោយផ្អែកលើយុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការជាតិការសិក្សាតាមអាងថ្មីៗនេះរបស់គណៈកម្មទន្លេមេគង្គ និងការប្រតិបត្តិប្រសើររបស់អន្តរជាតិ។ កត្តានេះចាំបាច់ត្រូវមានឥទ្ធិពល និងមានការណែនាំអភិវឌ្ឍន៍អាង និងការធ្វើផែនការគ្រប់គ្រងសម្រាប់៥ឆ្នាំខាងមុខទៀត។

■ **ការធ្វើនាវាចរណ៍**
កម្មវិធីនាវាចរណ៍របស់គណៈកម្មទន្លេមេគង្គ នឹងរៀបចំផែនការមេមួយសម្រាប់ការដឹកជញ្ជូល តាមផ្លូវទឹកថ្នាក់តំបន់និងការអភិវឌ្ឍន៍ការដឹកជញ្ជូលតាមទឹកនៅជនបទផែនការមេសម្រាប់ នាវាចរណ៍នៅកម្ពុជា និងផែនការកែលម្អនាវាចរណ៍មួយឱ្យកាន់តែប្រសើរ ដែលនឹងបន្តកំណត់រកកាលានុវត្តភាពការអភិវឌ្ឍសម្រាប់នាវាចរណ៍(មើលផ្នែក ៤.១)។ ផែនការទាំងនេះក៏នឹងកំណត់អត្តសញ្ញាណយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីគ្រប់គ្រងហានិភ័យនៃនាវាចរណ៍ដែលកើនឡើងដូចជាគ្រោះថ្នាក់ និងការបំផ្លិចបំផ្លាញបរិស្ថាន។

■ **ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យនៃគ្រោះទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត**
របបលំហូរផ្លូវទឹកទន្លេមេគង្គ និងតាមដៃទន្លេ នឹងមានការផ្លាស់ប្តូរហើយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុត្រូវបានព្យាករណ៍ថា នឹងមានការកើនឡើងជាញឹកញាប់ និងស្ថានភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃហេតុការណ៍ ទឹកជំនន់ការវិភាគលំអិតនឹងត្រូវធ្វើទៅលើបម្រែបម្រួលលំហូរនិងទឹកជំនន់នៅតាមទន្លេមេពីតំបន់ភាគខាងជើងប្រទេសថៃទៅកាន់ដីសណ្តរ ដែលជាព័ត៌មានមួយដាក់បញ្ចូលក្នុងការធ្វើផែនការរួមតាមរយៈផែនទីនិង

■ **ការគ្រប់គ្រងតំបន់ដីសើម**
បម្រែបម្រួលក្នុងរបបលំហូរនឹងជះឥទ្ធិពលដល់បម្លាស់ប្តូរយ៉ាងខ្លាំងនៃតំបន់ដីសើមដែលប្រែប្រួលដល់អថេរប្រចាំរបស់វា និងបង្កើននូវការភាគបំណែករបស់វា។ តំបន់ដីសើមដើរតួនាទីសំខាន់សម្រាប់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនប្រក្រីក្រជាច្រើន។ ការយកចិត្តទុកដាក់ជាអាទិភាពនិងអាស្រ័យលើសេវាកម្មរបស់វា ដូចជាទន្លេសាប។

សកម្មភាព នឹងរួមបញ្ចូលនូវការត្រួតពិនិត្យការចាត់បង់ដីវិមជ្ឈការលើកស្ទួយការធ្វើសមាហរណកម្មគ្រប់គ្រងតំបន់ដីសើមនិងការគាំទ្រការអនុវត្តអនុសញ្ញារ៉ាសារ (RAMSAR)។

២. ពង្រឹងចំណើនការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកនៅថ្នាក់ជាតិ

យុទ្ធសាស្ត្រនេះអាស្រ័យនឹងការអនុវត្តដោយប្រសិទ្ធភាពនៅតាមប្រទេសទាំងអស់ទៅលើដំណើរការមូលដ្ឋាននៃការត្រួតពិនិត្យទឹកលើដីនិងទឹកក្រោមដីការចេញអាជ្ញាប័ណ្ណប្រើប្រាស់ទឹក (ការទាញយកនិងបញ្ចេញជាតិពុល) បទបញ្ញត្តិ និងលក្ខខណ្ឌអាជ្ញាប័ណ្ណក្នុងការធានាការស្របច្បាប់ និងការថែទាំរក្សាប្រព័ន្ធព័ត៌មានទឹកតាមកុំព្យូទ័រ។ កត្តានេះនឹងផ្តល់ជាមូលដ្ឋានគ្រឹះរឹងមាំសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹកនៅក្នុងអាងនេះ។ បង្កើននិងថែរក្សាឱ្យបាននូវកិច្ចការសំខាន់ៗទាំងនេះតម្រូវឱ្យមានហិរញ្ញវត្ថុបន្ថែមទៀត។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះទទួលបានលទ្ធផលសំខាន់នៃការអភិវឌ្ឍន៍ កម្មវត្ថុតាមរវាង ឬ “ស្នូលការងារសំខាន់ៗ” ដោយមានការព្រមព្រៀងដែលនឹងគ្របដណ្តប់លើកត្តា ចរន្តធាន សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការពិភពលោក អនិច្ចេកទេសជាតិ គោលនយោបាយ និងចំណើនការ។

៣. ពង្រឹងចំណើនការគ្រប់គ្រងអាង

■ ការអនុវត្តនីតិវិធីរបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ (តារាងទី២)

យុទ្ធសាស្ត្រនេះអះអាងឡើងវិញនូវភាពជាប់ពាក់ព័ន្ធនិងសារៈសំខាន់នៃទីកីវិធីរបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ និងគោលការណ៍ណែនាំដែលពាក់ព័ន្ធ និងពង្រឹងការអនុវត្តនិងប្រសិទ្ធភាពរបស់វាដោយជម្រុញឱ្យដំណើរការទៅបានសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍអាងដោយប៊ែរភាព។

តារាងទី២ នីតិវិធីរបស់គណកម្មការទន្លេមេគង្គ និងគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេស

នីតិវិធី និងគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេស	ស្ថានភាព
នីតិវិធីសម្រាប់ការដោះដូរ និងការចែករំលែកទិន្នន័យ និងព័ត៌មាន (PDIES)	អនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សាគណកម្មការទន្លេមេគង្គ នៅថ្ងៃទី១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០១
គោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសសម្រាប់ការអនុវត្តនីតិវិធីការដោះដូរ និងការចែករំលែកទិន្នន័យ និងព័ត៌មាន (PDIES)	អនុម័តដោយគណកម្មការពិការរួមនៃគណកម្មការទន្លេមេគង្គនៅខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០២
នីតិវិធីសម្រាប់ការជូនដំណឹង ការពិគ្រោះយោបល់ជាមុន និងកិច្ចព្រមព្រៀង (PNPCA)	អនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សានៅថ្ងៃទី១៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៣
គោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសសម្រាប់ការអនុវត្តនីតិវិធីសម្រាប់ការជូនដំណឹង ការពិគ្រោះយោបល់ជាមុន និងកិច្ចព្រមព្រៀង (PNPCA)	អនុម័តដោយគណកម្មការពិការរួមនៅថ្ងៃទី៣១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៥
នីតិវិធីសម្រាប់ការតាមដានការប្រើប្រាស់ទឹក (PWUM)	អនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សា ថ្ងៃទី១៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៣
គោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសសម្រាប់ការអនុវត្តនីតិវិធីសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យតាមដានការប្រើប្រាស់ទឹក (PWUM)	អនុម័តដោយគណកម្មការពិការរួម នៅថ្ងៃទី៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៦
នីតិវិធីសម្រាប់ការរក្សាលិខិតនៅលើទន្លេមេ (PMFM)	អនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សា ថ្ងៃទី២២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៦
គោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសសម្រាប់ការអនុវត្តនីតិវិធីសម្រាប់ការរក្សាលិខិតនៅលើទន្លេមេ (PMFM)	កំពុងរៀបចំ
នីតិវិធីសម្រាប់គុណភាពទឹក (PWQ)	អនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សានៅថ្ងៃទី២៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១១
គោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសសម្រាប់ការអនុវត្តនីតិវិធីសម្រាប់គុណភាពទឹក (PWQ)	កំពុងរៀបចំ

■ **សហគមន៍ និងវិស័យធុនតូចតាមស្ថានភាព** ពង្រឹង និងធ្វើឱ្យស្តង់ដារ ឧបករណ៍ ប្រព័ន្ធធានាគុណភាព សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកអោយស៊ីសង្វាក់គ្នា។ បើមានភាពខុសបែកខ្ញែកខ្លាំងរវាង ប្រទេសនៅអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោមនោះវាមានការលំបាក ក្នុងការផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យ និងព័ត៌មានដែលអាចទុកចិត្តបាន ក្នុងការចរចារកកិច្ចព្រមព្រៀងដែលសមហេតុផល និង រក្សាកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដោយប្រសិទ្ធិភាព។

■ **ស្ថានភាពត្រួតពិនិត្យនិង ធ្វើរបាយការណ៍អាង** ពង្រឹងប្រព័ន្ធតាមដានពីថ្នាក់ជាតិដល់តំបន់ ដែលអាច ឈានដល់ទិដ្ឋភាពផ្សេងនៃធនធានទឹក និងធនធានពាក់ព័ន្ធ និងត្រួតពិនិត្យផលប៉ះពាល់ពី ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ តាមរយៈវេទិកាមេគង្គស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (កំពុងត្រូវ បានបង្កើតដោយគណកម្មការទន្លេមេគង្គ)។ ប្រការនេះនឹងឈានដល់ការធ្វើរបាយការណ៍ រៀងរាល់៥ឆ្នាំម្តងស្ថានភាពអាង។

■ **ការតាមដានប្រព័ន្ធប្រែប្រួលសីតុណ្ហភាពធ្វើផែនការអាង**

ការអភិវឌ្ឍ និងការអនុវត្តប្រព័ន្ធតាមដានការអភិវឌ្ឍគ្រប់គ្រងទូលំទូលាយ មួយនៅក្នុងអាងដោយប្រើប្រាស់នីតិវិធីរបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ សម្រាប់ការដោះដូរ និងចែករំលែកទិន្នន័យនិងព័ត៌មាន (PDIES) និងនីតិ វិធី ការតាមដានការប្រើប្រាស់ទឹក (PWUM) និងឧបករណ៍ដទៃទៀត។

កំណត់ត្រានេះនឹងជួយឱ្យមានការចុះបញ្ជីគម្រោងជាលក្ខណៈជាតិ បាន រហ័សជាមួយបច្ច័យអន្តរជាតិប្រទេសនៅក្នុងគម្រោងទិន្នន័យមូលដ្ឋានមេ និង កំណត់ត្រាស្ថានភាព និងលក្ខណៈចំបងរបស់វាដើម្បីដឹកនាំការវាយតម្លៃ កំណើនបន្តបន្ទាប់តាមអាងតាមដានការប្រើប្រាស់ក្របខ័ណ្ឌកាលានុវត្តភាព អភិវឌ្ឍ (DOS) ផ្តួចផ្តើមធ្វើកិច្ចសន្ទនាអំពីគម្រោង ដែលមានវាទយុទ្ធសាស្ត្រ និងបន្ថែមគម្រោងដែលទទួលបានការអនុម័តនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់នៃអន្តរជាតិប្រទេស ចំពោះសំណុំឯកសារគម្រោងសម្រាប់ជម្រុញ ការលើកស្ទួយ និងការអនុវត្តដែលជាផ្នែកមួយ នៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ។

■ **បណ្តាញនៃស្ថានភាពគ្រប់គ្រងធនធានទឹក និងអង្គការអាងទន្លេ (RBOs)** ជនបង្គោល សម្រាប់ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ គឺស្ថាប័នជាតិគ្រប់គ្រងធនធានទឹកដែល ជាអាជ្ញាធរសំខាន់សម្រាប់ការងារធនធានទឹកក្នុងប្រទេសនីមួយៗ រួមជា មួយនឹងគណៈកម្មាធិការទន្លេមេគង្គទាំង៤ និងអង្គការអាងទន្លេនានា។ អង្គភាពទាំងនេះ នឹងធ្វើសកម្មភាពជាទៀងទាត់តាមរយៈ បណ្តាញមួយ ដោយមានការជួយសម្រួលពីលេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ ជាមួយគោលបំណងពង្រឹងតួនាទីនៃការធ្វើផែនការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក ចម្រុះរបស់ខ្លួន ការសម្របសម្រួល និងការត្រួតពិនិត្យ និងការអភិវឌ្ឍ អាងជារួម។

កំណើនឡើងនៃវិស័យឯកជន យ៉ាងឆាប់រហ័សទៅលើវិស័យទាក់ទង និង ទឹកស្អុតចម្រុះទៅលើសារៈសំខាន់ នៃតួនាទីរបស់ស្ថាប័នគ្រប់គ្រងធនធាន ទឹកថ្នាក់ជាតិដោយមានការសម្រប សម្រួលអភិក្រមបញ្ជូនគ្នាមួយចំនួន ការធ្វើផែនការតាមវិស័យទាក់ទងវិស័យ នៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់។

ការអភិវឌ្ឍន៍បណ្តាញស្ថាប័នគ្រប់គ្រង ធនធានទឹកថ្នាក់ជាតិ និងអង្គការអាងទន្លេ ពីថាមព្យោធន៍មេគង្គសិទ្ធិភាពនៃការ អនុវត្តការសាងសង់បណ្តាញគ្រប់គ្រង ធនធានទឹកចម្រុះ (IWRM)។

- **ពង្រឹងការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ** ពង្រឹងការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់នឹងផ្អែកលើដំណើរការ ដែលត្រូវបានបង្កើតនៅក្នុងការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រការគោរពសិទ្ធិសហគមន៍ និងអភិក្រមការចូលរួមយ៉ាងទូលំទូលាយតាមប្រទេសនីមួយៗ។ បង្កើនលទ្ធភាពអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការទទួលបាននូវព័ត៌មានដែលត្រូវបានធានាតាមរយៈការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ ទំនាក់ទំនង និងគោលនយោបាយបើកចំហរព័ត៌មានរបស់គណៈកម្មការការទន្ទេមេកង្ក។
- **ការគ្រប់គ្រងភាពខុសច្រកគ្នា** កិច្ចព្រមព្រៀងមេកង្កឆ្នាំ១៩៩៥(មាត្រា៣៤ និង៣៥)មានប្រការដែលចែងអំពីដំណោះស្រាយជម្លោះ។ ប៉ុន្តែវាអាចជាបញ្ហាដោយឡែក ដែលជាប់ទាក់ទងនឹងការអភិវឌ្ឍន៍អាង ដូចជាបង្កើនការអភិវឌ្ឍន៍វារីអគ្គិសនីដែលអាចនាំឱ្យមានទំនាស់រវាងវិស័យ ឬរវាងប្រទេស។ ក្នុងករណីដែលវាអាចសមស្របសម្រាប់ទំនាស់ដែលមិនអាចដោះស្រាយបានក្នុង(ការអនុវត្តតាមនីតិវិធីជាក់លាក់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងមេកង្កឆ្នាំ ១៩៩៥ វាត្រូវតែបានចាត់ទុកថាជា “ដំណើរការមួយដែលត្រូវប្រកាន់យកចុងក្រោយ”។ ការពិចារណានឹងត្រូវផ្តល់ចំពោះការអភិវឌ្ឍន៍គោលការណ៍ណែនាំ ឬ យន្តការដែលនឹងជួយដល់ភាគីទាំងឡាយក្នុងការពិភាក្សា និងចរចានៅកម្រិតបច្ចេកទេសនានានិងតាមការចាំបាច់នៅកម្រិតគោលនយោបាយថ្នាក់លើ។

៤. បង្កើតកម្មវត្ថុបរិស្ថាន និងសង្គម និងស្ថានភាពរងគ្រោះគោល

យុទ្ធសាស្ត្រនេះទទួលបានលទ្ធផលសំខាន់នៃការអភិវឌ្ឍន៍ កម្មវត្ថុតាមរោង ឬ “ស្ថានភាពរងគ្រោះគោល” ហេតុអ្វីបានជា ការព្រមព្រៀងមេកង្កគ្រប់ប្រភេទលើកត្តា បរិស្ថាន សង្គម និងសេចក្តីត្រូវតាមរយៈការឆ្លងច្រក និងការវិវត្តចូលរួមនៃយុទ្ធសាស្ត្រគោលនយោបាយ និងដំណើរការ។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះទទួលបានលទ្ធផលសំខាន់នៃការអភិវឌ្ឍកម្មវត្ថុតាមរោងឬ “ស្ថានភាពរងគ្រោះគោល” ដោយមានការព្រមព្រៀងដែលនឹងគ្របដណ្តប់លើកតមានការព្រមព្រៀង ដែលនឹងគ្របដណ្តប់លើកត្តា បរិស្ថាន សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការឆ្លងច្រក និងការកិតត្វដល់អធិបតេយ្យភាព ជាតិគោលនយោបាយ និងដំណើរការ។ វាជាការចាំបាច់បន្ទាន់ដើម្បីណែនាំ ការអនុវត្តនិង ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មយុទ្ធសាស្ត្រ និងដើម្បីផ្តល់មូលដ្ឋានមួយដែលអាចវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់ជម្រើសការអភិវឌ្ឍ។

កម្មវត្ថុមួយចំនួនកំពុងត្រូវបានបង្កើតឡើងជាផ្នែកមួយនៃគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសសម្រាប់ការអនុវត្តនីតិវិធីរបស់គណៈកម្មទន្ទេមេកង្ក ដូចជាប្រប័ណ្ណកម្រិតលំហូរនៅទន្ទេមេកង្ក (ដូចចែងក្នុង PMFM) និងប្រព័ន្ធគុណភាពទឹកសម្រាប់សុខភាពមនុស្ស ជីវៈក្នុងទឹក និងស្ថានភាពគុណភាពទឹក (ដូចមានចែងក្នុង PWQ)។ កម្មវត្ថុផ្សេងទៀតត្រូវបានភ្ជាប់ ការតាំងចិត្តទៅនឹងការសម្រេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ទី៧ ស្តីពីនិរន្តរភាពធនធាន បរិស្ថាន ដែលផ្តោតលើការកាត់បន្ថយការបាត់បង់ជីវចម្រុះ ។

៥. អនុវត្តកម្មវិធីកសាងសមត្ថភាពគោលដៅគ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះ (IWRM)

ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះនឹងទាមទារឱ្យមាននូវការរៀបចំស្ថាប័នជីវីងមាំមួននាពេលការទាំងបុរស និងស្ត្រីនៅក្នុងតំបន់ព្រំប្រកបដោយសមត្ថភាពលើគ្រប់វិស័យទាក់ទង នឹងទឹកចេះដឹងពីដំណើរការធ្វើសេចក្តីសម្រេច និងធ្វើផែនការនៅកម្រិតអាងនិងនៅថ្នាក់ជាតិ ព្រមទាំងការប្រាស្រ័យទាក់ទង និងការចូលរួមដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីធានាការចូលរួមពីរាល់ក្រុមអ្នកពាក់ព័ន្ធនឹងអាងទាំងអស់។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះ មានរួមទាំងការអនុវត្តកម្មវិធីកសាងសមត្ថភាពដែលជាគោលដៅ ដោយផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងកំនិតផ្តួចផ្តើមរួមរបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ និងដែលជួយបំពេញបន្ថែមដល់សកម្មភាពកសាងសមត្ថភាពថ្នាក់ជាតិ។

៤.៤ កាសិក្សា និងគោលការណ៍នៃកាសិក្សា

កាសិក្សា

យុទ្ធសាស្ត្រនេះ (ផ្នែក ៤.២.១)បង្ហាញច្បាស់ពីការសិក្សាបន្ទាន់សំដៅ ផ្តល់ព័ត៌មានដែលត្រូវការសម្រាប់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចលើការអភិវឌ្ឍធនធានទឹកដែលបានគ្រោង។ តារាងទី៣ បង្ហាញពីការសិក្សាសារៈសំខាន់យុទ្ធសាស្ត្រដទៃផ្សេងទៀតក្នុងការបំពេញកង្វះខាតចំណេះដឹងបច្ចុប្បន្នលើកម្រិតមួយដែលអាចទទួលយកបាន និងគាំទ្រការអនុវត្តអាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រនេះ។

ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក និងគោលការណ៍ណែនាំតាមវិស័យ

សារសំខាន់នៃគោលការណ៍ណែនាំក្នុងការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកតាមអាងនិងគោលការណ៍ណែនាំចាំបាច់សម្រាប់ផ្ដោតលើបញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍ និងគ្រប់គ្រងតាមវិស័យនៅក្នុងអាងត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណ។ គោលការណ៍ណែនាំមួយចំនួនត្រូវបាន ឬបានកំពុងរៀបចំដោយគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គដូចជាក្របខ័ណ្ឌនៃការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាននៅតំបន់ឆ្នងដែន (TBEIA) ការណែនាំពាក់ព័ន្ធក្នុងដំណាក់កាលដំបូងសម្រាប់វិវឌ្ឍន៍នៅតាមទន្លេ និងគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការធ្វើសមាហរណកម្មគ្រប់គ្រងហានិភ័យទឹកជាន់។ បញ្ជីនេះមាននៅក្នុងឯកសារគាំទ្រ “ធ្វើការបោះទៅយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍អាង តាមគោលការណ៍គ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះ (IWRM) ហើយបញ្ជីនេះនឹងត្រូវបានធ្វើចំណាត់អាទិភាព ដោយស្ថាប័នបណ្តាញថ្នាក់ជាតិដែលពាក់ព័ន្ធនិងដោយកម្មវិធីគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គវិស័យដើម្បីសម្រេចបាន តាមតម្រូវការបន្ទាន់ក្នុងបរិបទនៃការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹកនិងធនធានដែលពាក់ព័ន្ធកាន់តែទូលំទូលាយក្នុងអាង។

តារាងទី៧ បញ្ជីនៃការសិក្សាផ្សេងៗដែលជាអាទិភាព

ការសិក្សា	
១	កំណត់អត្តសញ្ញាណលើតំបន់ទីជម្រកអាទិភាពនិងលើចំណុចធ្ងន់ធ្ងរផ្នែកបរិស្ថាន និងលើការអភិវឌ្ឍ ការគ្រប់គ្រងផែនការសម្រាប់តំបន់ទាំងឡាយណាដែលអាចទទួលបានផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរ ឬមធ្យមតាមរយៈបម្លាស់ប្តូរស្ថានភាពលំហូរខ្លាំង និងលើទំនប់នៅតាមទន្លេមេក្នុងតំបន់អាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម។
២	ការកាត់បន្ថយលើផលប៉ះពាល់នៃការបង្វែរចរន្តទឹកហូរខ្លាំងទៅជាតំបន់ទឹកហូរយឺតៗរវាងទំនប់តាមទន្លេតំបន់អាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម ដែលបានស្នើរឡើង។
៣	ការវាយតម្លៃដើម្បីសម្រេចបានលទ្ធផលដែលអាចធ្លាក់ចុះបាន និងសក្តានុពលវារីអគ្គិសនីតាមផែនទីនៃទន្លេនិងតាមទន្លេមេ រួមទាំងគម្រោងការវារីអគ្គិសនីច្នៃប្រឌិតថ្មីដែលមិនប៉ះពាល់ដល់ចំណងទាក់ទងតំបន់ក្នុងអាងផ្នែកខាងក្រោម។
៤	ការធ្វើម៉ូដែលលំអិតនៃផលប៉ះពាល់ដែលទាក់ទងនឹងទឹកជំនន់នៅតំបន់ខ្សែទឹកខាងលើនៃខេត្តក្រចេះដើម្បីស្វែងយល់ផលប៉ះពាល់លើបម្លាស់ប្តូរចរន្តលំហូរទឹកផ្សេងទៅកណ្តាលទន្លេមេគង្គនិងតើទំនប់វារីអគ្គិសនីនៅតាមទន្លេមេគង្គនឹងប៉ះពាល់ចរន្តលំហូរទឹកផ្សេងទៅកណ្តាលទន្លេយ៉ាងដូចម្តេច។
៥	ការសិក្សាអំពីពហុវិស័យ និងនៅទូទាំងអាងទន្លេដើម្បីសម្រេចបាននូវការគ្រប់គ្រងទឹកជំនន់រយៈពេលវែងសម្រាប់ដីសណ្តមេគង្គ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងកំណើនសម្ពាធពីការអភិវឌ្ឍការកើនឡើងកម្ពស់ទឹកសមុទ្រការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងផែនការអភិវឌ្ឍន៍តំបន់ខ្សែទឹកខាងលើ។
៦	ការសិក្សាពីបន្តការប្រែប្រួលអាកាសធាតុតំបន់អនុអាងសំដៅសំណត់និន្នាការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ រួមទាំងហេតុការណ៍ធ្ងន់ធ្ងរនានា និងសំដៅដាក់បញ្ចូលផែនការតាមវិស័យទាក់ទងនឹងទឹករួមទាំងវារីអគ្គិសនី។
៧	កម្មវិធីត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃដើម្បីវិភាគពីទំនាក់ទំនងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុលើផលសាស្ត្រអាងរយៈពេលវែង លើកសិកម្ម និងសន្តិសុខស្បៀង និងលើស្ថានភាពអេកូឡូស៊ី និងជីវចម្រុះ។
៨	ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពសន្និធិទឹកក្រោមដីនៅទូទាំងអាងសំដៅកំណត់អាទិភាពសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍនិងការគ្រប់គ្រង។

៥. ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ

៥.១ ផែនការបង្ហាញផ្លូវ

សកម្មភាព គោលដៅ និងសមិទ្ធផល: សកម្មភាពអាទិភាពដែលចាំបាច់សម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងផែនការបង្ហាញផ្លូវនៃឧបសម្ព័ន្ធ។ ផែនការបង្ហាញផ្លូវនេះផ្តល់នូវសកម្មភាពអាទិភាពដែលចាំបាច់ជាមួយសំណើរយៈពេល និងសមិទ្ធផលជាពិសេសសម្រាប់ដំណើរការថ្មី ឬដំណើរការដែលបានពង្រឹងដើម្បីជម្រុញគម្រោងពី “កាលានុវត្តភាព អភិវឌ្ឍន៍” ឆ្ពោះទៅដំណើរការកាន់តែកំណត់ដែលគម្រោងត្រូវបានគិតបញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំឯកសារគម្រោង ដែលគាំទ្រដល់ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ។

កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ដំបូងសម្រាប់ទំនប់ទឹកមួយនៅតាមទន្លេមេកុង (សាយ៉ាប៊ូរី) ត្រូវបានគ្រោងនឹងបញ្ចប់នៅមុនខែមេសា ឆ្នាំ២០១១។ កិច្ចពិគ្រោះយោបល់នេះនឹងផ្តល់ជាទស្សនៈស៊ីជម្រៅទៅក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែងលើអាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រមួយចំនួន។

ផែនការសកម្មភាពអាង: ផែនការសកម្មភាពអាងសម្រាប់ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះនឹងត្រូវបានរៀបចំនៅឆ្នាំ២០១១ ដែលក្នុងនោះមានផែនការសកម្មភាពថ្នាក់តំបន់ និងផែនការបំពេញបន្ថែមនិងផែនការចង្អុលបង្ហាញ ថ្នាក់ជាតិដែលស៊ីសង្វាក់គ្នាចំនួន៤ (ផែនការមួយសម្រាប់ប្រទេសជាសមាជិកនីមួយៗ)។ ផែនការនីមួយៗនឹងមានសេចក្តីអធិប្បាយមួយអំពីសកម្មភាពវិធីសាស្ត្រការអនុវត្ត និងការទទួលខុសត្រូវក្នុងការគ្រប់គ្រងគោលការណ៍សមិទ្ធផល និងការចំណាយនិងតម្រូវការសម្របសម្រួល។ ការរៀបចំផែនការសកម្មភាពថ្នាក់តំបន់នឹងត្រូវបានដឹកនាំដោយគណៈកម្មការទន្លេមេកុង និងអនុវត្តតាមរយៈផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្នាំ ២០១១-២០១៥ របស់គណៈកម្មការទន្លេមេកុង។

ផែនការចង្អុលបង្ហាញថ្នាក់ជាតិ គួរតែបំពេញដំណើរ ធ្វើផែនការជាតិដែលមានពិសេសតាមរយៈការផ្តល់សកម្មភាព បន្ថែមចាំបាច់ដល់ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ នៅក្នុងប្រទេសនីមួយៗ។ សកម្មភាពបន្ថែមទាំងនេះនឹងខុសគ្នាពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយ តាមរយៈការឆ្លុះបញ្ចាំងពីភាពខុសគ្នានៃអាទិភាព និងតំបន់ដែលផ្តោតលើការរៀបចំផែនការ ចង្អុលបង្ហាញថ្នាក់ជាតិនេះ នឹងត្រូវបានដឹកនាំដោយគណៈកម្មាធិការជាតិទន្លេមេកុង ដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ ជាមួយស្ថាប័នបណ្តាញដែលពាក់ព័ន្ធ។ ផែនការចង្អុលបង្ហាញថ្នាក់ជាតិនេះ នឹងព្យាយាមបញ្ចូលទស្សនវិស័យយុទ្ធសាស្ត្រអាងទៅក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការជាតិ ការធ្វើសម្រេច និងអភិបាលកិច្ចរួមបញ្ចូលវិសាលភាពដែលអាចធ្វើទៅបាននូវផែនការវិស័យសេដ្ឋកិច្ចសង្គម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ និងផែនការការងារប្រចាំឆ្នាំរបស់ស្ថាប័នជាតិដែលពាក់ព័ន្ធ។

ផែនការចង្អុលបង្ហាញថ្នាក់ជាតិ និងព្យាយាមចង្អុលបង្ហាញវិស័យយុទ្ធសាស្ត្រអាងទៅក្នុងចំណោមការធ្វើផែនការជាតិ ការធ្វើសេចក្តីសម្រេច និងអភិបាលកិច្ចរួមបញ្ចូលវិសាលភាព ដែលអាចធ្វើទៅបាននូវផែនការវិស័យសេដ្ឋកិច្ចសង្គម រយៈពេល៥ឆ្នាំ និងផែនការការងារប្រចាំឆ្នាំ។

ដំណើរការបញ្ចូលនេះនឹងនាំអោយកើនបណ្តាញទំនាក់ទំនង រួមទាំងកំណើននៃការយល់ដឹងទូលំ ទូលាយ និងភាពជាម្ចាស់លើទស្សនវិស័យយុទ្ធសាស្ត្រថ្នាក់តំបន់។ កត្តានេះនឹងបង្កើនប្រសិទ្ធភាព អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ព្រមទាំងបញ្ចូលនូវទស្សនវិស័យថ្នាក់ជាតិទៅក្នុងការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម យុទ្ធសាស្ត្រ នាពេលអនាគតហើយនិង “បង្កើតវដ្តភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ” រវាងគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ និងបណ្តា ប្រទេសជាសមាជិក ព្រមទាំងកាលានុវត្តភាពឆ្ពោះទៅមុខងារស្នូល គ្រប់គ្រងអាងទន្លេរបស់គណៈកម្ម ការទន្លេមេគង្គ។ កម្មវិធី (BDP) របស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គសំរាប់ឆ្នាំ ២០១១-២០១៥ ផ្តល់ការ ណែនាំរួមសម្រាប់ការសម្របសម្រួល និងការគាំទ្រចំពោះការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ។

៥.២ តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវ

យុទ្ធសាស្ត្រនេះត្រូវបានគ្រប់គ្រង និង អនុវត្តដោយប្រទេសសមាជិកគណៈ កម្មការមេគង្គ នៅរវាងទន្លេមេគង្គ ភាគខាងក្រោមដែលមានការគាំទ្រ និងគាំទ្រចោលយល់ខាងការប្តូរ គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ។ វាត្រូវ គឺជាទំនាក់ទំនងរវាងបណ្តាញ និង ចំណុចទំនាក់ទំនងរវាងបណ្តាញ ជាច្រើននៅទីនោះ។

ភាពជាម្ចាស់ប្រទេស និងថែទាំទទួលខុសត្រូវ: យុទ្ធសាស្ត្រនេះត្រូវបានគ្រប់គ្រង និងអនុវត្ត ដោយប្រទេសសមាជិកគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ នៅក្នុងអាងទន្លេមេគង្គភាគខាងក្រោម ដោយមានការគាំទ្រ និងគាំទ្រដោយលេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ។ វាត្រូវឱ្យមានព័ត៌មានដាក់បញ្ចូល និងការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធជាច្រើននៅទូទាំងអាង ក៏ដូចជាពីស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ និងស្ថាប័នម្ចាស់ជំនួយ។ វាត្រូវឱ្យមានភាពជាដៃ គូរដើម្បីធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវឱ្យបង្កើតបណ្តាញ និងតម្លាភាពព្រមទាំងការចូលរួម និង កិច្ចគ្រោះយោបល់ប្រកបដោយអត្ថន័យ។

ក្រុមហ៊ុនឯកជន និងវិនិយោគិននឹងទទួលបានផលប្រយោជន៍តាមរយៈការអនុវត្ត គោលការណ៍ ណែនាំដែលកើតឡើងពីយុទ្ធសាស្ត្រនេះឯសង្គមស៊ីវិល (NGOs) អាចធ្វើការបានកាន់តែជិតស្និទ្ធជាមួយគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ និងស្ថាប័នជាតិ។ ការបង្កើតបណ្តាញរវាងស្ថាប័នគ្រប់គ្រងធនធាននេះរបស់ប្រទេសនៅតំបន់ពាម និងអង្គការអាងទន្លេនានានៅក្នុងប្រទេសទាំងនេះ គឺជាមធ្យោបាយដ៏មានសារសំខាន់ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងដំណើរការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ។

សកម្មភាពដែលបានគ្រោង និងមាន ស្រាប់នៃកម្មវិធីរបស់ គណៈកម្មការ ទន្លេមេគង្គ គឺត្រូវបានយ៉ាងរឹងមាំកម្រិត ជាមួយអទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រ ដើម្បីធានាការឆ្លើយតប ឱ្យរស់ឈរយ៉ាងរឹងមាំកម្រិត

កម្មវិធីគាំទ្ររបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ: កម្មវិធី (BDP) របស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គសំរាប់ ឆ្នាំ២០១១-២០១៥ នឹងជួយគាំទ្រប្រតិបត្តិការលើផែនការសកម្មភាពអាងក្នុងឆ្នាំ២០១១។ ផ្នែកមួយនៃផែនការសកម្មភាពអាងក្នុងតំបន់ នឹងត្រូវបានអនុវត្តដោយមានការគាំទ្រពី កម្មវិធីរបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររបស់គណៈ កម្មការទន្លេមេគង្គឆ្នាំ២០១១-២០១៥។ សកម្មភាពដែលមាននិងដែលគ្រោង ដោយ កម្មវិធីរបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គនឹងត្រូវវិវត្តស៊ីគ្នាជាមួយនិងអាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រ សំដៅធានាការឆ្លើយតបយ៉ាងរឹងមាំ នៅថ្នាក់តំបន់ចំពោះអាទិភាពទាំងនេះ។ តាមការចាំ បាច់ឯកសារកម្មវិធីនីមួយៗនឹងត្រូវពិនិត្យឡើងវិញ នៅក្នុងអំឡុងដំណាក់កាលចាប់ផ្តើម ដើម្បីសម្រេចបានការបន្តនេះ។

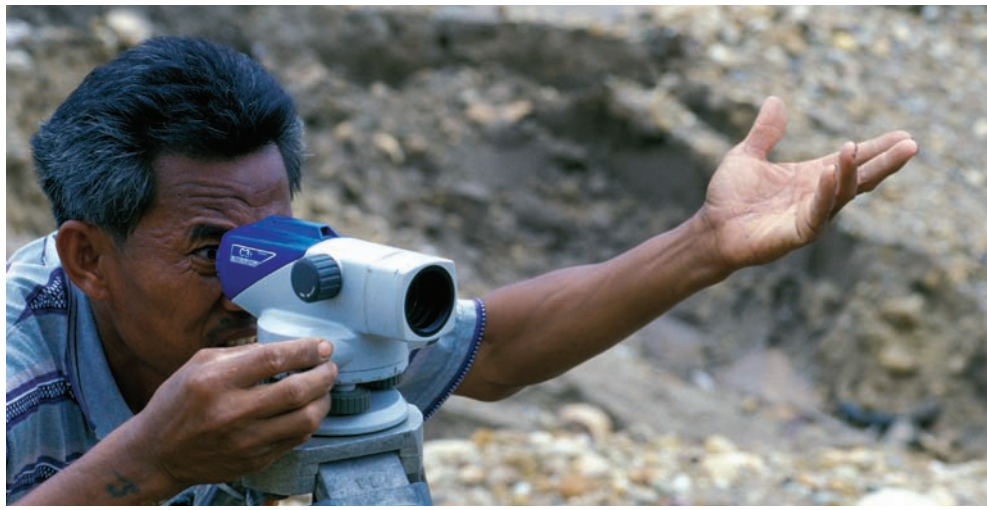
ច្រកការចូលរួមចូលចូលចាយ: ក្នុងអំឡុងពេលរៀងចំណែកការសកម្មភាពអាងសម្រាប់ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ជាទូទៅនឹងត្រូវរៀបចំឡើង ដោយមានការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងអាងនិងស្ថាប័នដទៃទៀត សំដៅយល់ព្រមលើអភិក្រមចំពោះការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ និងការពិនិត្យឡើងវិញនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់ និងដើម្បីកំណត់តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រុមទាំងអស់។

ក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ វេទិកានឹងត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់តំបន់ដើម្បីធ្វើការពិនិត្យអ្នកពាក់ព័ន្ធចម្នាក់ឡើងវិញចំពោះការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ។ ទាល់តែអ្នកពាក់ព័ន្ធនៅអាងមេតង្គ ទាំងអស់ចូលរួមយ៉ាងសកម្មដោយបើកទូលាយ និងមានតម្លាភាពប៉ុណ្ណោះ ទើបយើងអាចសម្រេចការងារប្រកបដោយបរិច្ចតាម និងកិច្ចការលំបាករបស់យុទ្ធសាស្ត្រនេះ ហើយនិងបន្ទាប់មកយើងអាចឆ្ពោះទៅការអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការធ្វើឱ្យជីវភាពរស់នៅកាន់តែប្រសើរ។

៥.៣ ត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃ និងការធ្វើរបាយការណ៍

ការត្រួតពិនិត្យយ៉ាងទូលំទូលាយនូវសកម្មភាព និងសមិទ្ធផល: កម្មវិធីត្រួតពិនិត្យយ៉ាងទូលំទូលាយនៃការអនុវត្តសកម្មភាពនិងសមិទ្ធផលរបស់យុទ្ធសាស្ត្រនេះនឹងត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ ២០១១នេះ។ ការត្រួតពិនិត្យនិងការធ្វើរបាយការណ៍ នឹងផ្តល់ឱ្យអ្នកធ្វើផែនការ អ្នកធ្វើសេចក្តីសម្រេច និងអ្នកផ្តល់មូលនិធិជាមួយព័ត៌មានចាំបាច់ក្នុងការកំណត់សម្រេច ថាតើសមិទ្ធផលនឹងត្រូវបានសម្រេចដែរ ឬយ៉ាងណា។

កម្មវិធីតាមដាននេះ ក៏នឹងត្រូវដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងការត្រួតពិនិត្យនិងធ្វើរបាយការណ៍អាងរបស់គណៈកម្មការទន្លេមេតង្គដែរ និងការតាមដានការប្រែប្រួលអាកាសធាតុរបស់វេទិកាទន្លេមេតង្គ ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (MPCC) (មើលផ្នែក ៤.៣.៤ ខាងលើ) ដែលនឹងធ្វើការត្រួតពិនិត្យចុងក្រោយលើសមិទ្ធផល និងកត្តាពាក់ព័ន្ធរបស់យុទ្ធសាស្ត្រនេះទាក់ទងនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងធនធានរបស់អាងនេះ។

ផែនទីបង្ហាញផ្លូវ

សកម្មភាពអាទិភាព	គោលដៅ	សេចក្តីផ្តើម
ផែនការសកម្មភាពសម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្ររវាង		
១ ផែនការសកម្មភាពថ្នាក់តំបន់	បានរៀបចំ និងអនុម័តដោយគណៈកម្មាធិការរួមក្នុងឆ្នាំ ២០១១	កម្មវត្ថុសមិទ្ធផល និងសកម្មភាពនៅថ្នាក់តំបន់ច្បាស់លាស់ នឹងត្រូវបានអនុវត្តជាបិបងដោយផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គប៉ូឡែក្នុងភាពជាដៃគូជាមួយអង្គការនិងកម្មវិធីនៅថ្នាក់តំបន់។ ប្រព័ន្ធតាមដាននឹងវាយតម្លៃថ្នាក់តំបន់ជីកនាំដោយលេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ។
២ ផែនការចង្អុលបង្ហាញថ្នាក់ជាតិ	បានរៀបចំ និងអនុម័តដោយគណៈកម្មាធិការជាតិទន្លេមេគង្គ/អាជ្ញាធរជាតិពាក់ព័ន្ធក្នុងឆ្នាំ ២០១១	កម្មវត្ថុគោលការណ៍ និងសកម្មភាពនៅថ្នាក់ជាតិច្បាស់លាស់ សម្រាប់ការដាក់បញ្ចូលនិងការអនុវត្តអាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រនៅក្នុងប្រព័ន្ធជាតិ និងក្នុងតំបន់បង្គោល។ ប្រព័ន្ធតាមដាន និងវាយតម្លៃថ្នាក់ជាតិត្រូវបានសម្របសម្រួលដោយស្ថាប័នគ្រប់ក្រុង ធនធាន/លេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មាធិការជាតិទន្លេមេគង្គ។
អាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍរវាង		
១ ផ្តោតលើកាលានុវត្តភាពនិងវិបាកនៃការអភិវឌ្ឍកំពុងដំណើរការ	វិធានការត្រូវបានឯកភាពយល់ព្រមនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១១ សកម្មភាពអនុវត្តមុនឆ្នាំ ២០១៣	កិច្ចសហប្រតិបត្តិការថ្នាក់តំបន់ផ្តល់តម្លៃបន្ថែមចំពោះកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ និងសកម្មភាពកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដោយប្រទេសជាសមាជិក។
២ ពង្រីកនិងធ្វើឱ្យមានប្រពលភាពកសិកម្មប្រព័ន្ធស្រោចស្រព	គោលការណ៍ណែនាំនឹងត្រូវបានរៀបចំមុនឆ្នាំ ២០១៣ និង អនុវត្តមុនឆ្នាំ ២០១៥	បង្កើនសន្តិសុខស្បៀង និងកាលានុវត្តភាពសម្រាប់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅតាមបណ្តាលប្រទេសក្នុងរវាងទន្លេមេគង្គក្រោម និងក្នុងតំបន់។
៣ បង្កើនការអភិវឌ្ឍរ៉ែអគ្គិសនីដោយចីរភាព	នឹងរៀបចំឱ្យបានមុនឆ្នាំ ២០១៣ អនុវត្តបន្តបន្តចាប់ពីនោះទៅ	ការជម្រុញស្ថានភាព និងគោលការណ៍ណែនាំ “ត្រូវបានបញ្ចូល” ឱ្យដំណើរការក្នុងការធ្វើផែនការជាតិ និងប្រព័ន្ធនិយ័តករនិងបានអនុវត្តដោយក្រុមហ៊ុនគម្រោងដោយនិយ័តករ និងដោយស្ថាប័នជាតិ។
៤ ទទួលបានចំណេះដឹងដើម្បីផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើភាពមិនច្បាស់លាស់ និងហានិភ័យ	ព័ត៌មានបន្ទាន់បំផុតអាចរកបាននិងត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់មុនឆ្នាំ ២០១៣	ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ (កំណលរ្យាប់ ផលផលនិងបញ្ហាសង្គម)ដំណើរការ និងទិន្នន័យអាចរកបានសម្រាប់ការធ្វើវិភាគ និងការធ្វើសេចក្តីសម្រេច។

៥ ស្វែងរកជម្រើសការបែងចែកផលប្រយោជន៍ និងការចំណាយ	ជម្រើសនឹងត្រូវបានរៀបចំនៅមុនឆ្នាំ ២០១៤ និងអនុវត្តជាបន្ត	កាន់តែមានជម្រើសដោយធានាសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍធនធានទឹកដែលលើកស្ទួយដល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងចំណោមបណ្តាប្រទេស។
៦ បន្តទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	យុទ្ធសាស្ត្របន្តនឹងត្រូវបានបង្កើតឡើងមុនឆ្នាំ ២០១៣	យុទ្ធសាស្ត្របន្តត្រូវបានបញ្ជាក់ទៅក្នុងការធ្វើផែនការជាតិ និងផែនការអាង។ បង្កើតការគ្រប់គ្រងគ្រោះទឹកជំនន់និងគ្រោះរាំងស្ងួត ការធ្វើផែនការបន្តត្រូវបានសាកល្បងសម្រាប់វិស័យពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ប្រព័ន្ធធម្មជាតិ និងសម្រាប់ក្រុមងាយរងគ្រោះ។ ការអភិវឌ្ឍធនធានទឹកថ្នាក់ជាតិផងដែរ និងគម្រោងបន្តទៅមុខនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌកាលានុវត្តភាពអភិវឌ្ឍន៍ (DOS) ដែលបានកំណត់រួចស្របទៅនឹងគោលការណ៍ណែនាំ និងអាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រ។
៧ បញ្ចូលការគិតតួអំពីអាងទៅក្នុងប្រព័ន្ធជាតិ	បន្ត	ការអភិវឌ្ឍ ធនធានទឹកថ្នាក់ជាតិ និងផែនការនិងគម្រោង បន្ត ទៅមុខនៅ ក្នុង ក្របខ័ណ្ឌកាលានុវត្តភាព អភិវឌ្ឍន៍ ដែលបានកំណត់រួច ស្របទៅនឹងគោលការណ៍ណែនាំ និងអាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រ។
អាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងអាង		
១ បង្កើតសេចក្តីសម្រេចអាង និងយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងវិស័យទាក់ទងនឹងទឹក	សេចក្តីសម្រេចនឹងត្រូវបានរៀបចំហើយមុនឆ្នាំ ២០១២ ចំណែកយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងនឹងត្រូវបានរៀបចំហើយមុនឆ្នាំ ២០១៤	យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍអាងនិងការគ្រប់គ្រងវិស័យទាក់ទងនឹងទឹក ត្រូវបានយល់ព្រម(ផលផលនាវាចរណ៍ ការគ្រប់គ្រងទឹកជំនន់ទេសចរណ៍ បរិស្ថាន និងការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីការគ្រប់គ្រងទីជម្រាល)។
២ ពង្រឹងដំណើរការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះថ្នាក់ជាតិ	បន្ត	ទិន្នន័យមូលដ្ឋានដែលទាក់ទងនឹងស្ថានភាពនិងការប្រើប្រាស់ធនធានទឹកដែលមាន និងដែលអាចរកបានសម្រាប់មនុស្សគ្រប់រូប។
៣ ពង្រឹងដំណើរការគ្រប់គ្រងអាង	បន្ត	នីតិវិធីសាស្ត្រ ឧបករណ៍ និងដំណើរការអាង (ថ្នាក់តំបន់) និងថ្នាក់ជាតិត្រូវបានពង្រឹង និងធ្វើអោយស៊ីសង្វាក់គ្នាដែលនាំដល់ការកើនឡើងនូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអាងទាំងមូលសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងនិងការអភិវឌ្ឍអាងដោយធានា។

៤ បង្កើតស្ថានភាពអាងមូលដ្ឋានគោលដៅថ្នែកសង្គមនិងបរិស្ថាន	នឹងត្រូវបានរៀបចំហើយមុនឆ្នាំ ២០១៣	កម្រងស្ថានភាពសង្គម និងជីវសាស្ត្រអាងដែលនឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីវាយតម្លៃដល់ការអភិវឌ្ឍនាពេលអនាគត ទទួលបានការយល់ព្រម។
៥ កសាងសមត្ថភាពសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះនៅកម្រិតអាង	បន្ត	ការសម្របសម្រួល និងការផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យនិងព័ត៌មានរវាង បណ្តាញស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិបានបង្កើនឱ្យប្រសើរ។ កាលានុវត្តភាព ការគ្រប់គ្រងនិងការអភិវឌ្ឍផលប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមកនៅកម្រិតអាង។
គោលការណ៍នាំ និងការសិក្សាដែលមានអាទិភាព		
១ ការសិក្សាដែលមានអាទិភាព	នឹងត្រូវបញ្ចប់មុនឆ្នាំ ២០១៥	គម្លាតចំណេះដឹងសំខាន់ៗសម្រាប់ធ្វើផែនការ និងធ្វើសេចក្តីសម្រេចលើការអភិវឌ្ឍនាពេលអនាគតត្រូវបាន “បំពេញ” ជាមួយព័ត៌មានដែលត្រូវការចាំបាច់។
២ គោលការណ៍ណែនាំ	គោលការណ៍ណែនាំចំនួន៥ នឹងបញ្ចប់ មុនឆ្នាំ ២០១៥។ គោលការណ៍ណែនាំទាំងអស់នឹងបញ្ចប់មុនឆ្នាំ ២០២០	សហការធ្វើផែនការតាមរយៈការប្រើប្រាស់និងការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក។
ការវាយតម្លៃ និងវាយតម្លៃ		
១ ការត្រួតពិនិត្យ	នឹងត្រូវបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ ២០១១ នឹងត្រូវប្រតិបត្តិមុនឆ្នាំ	អ្នកធ្វើផែនការ និងអ្នកធ្វើសេចក្តីសម្រេចមានព័ត៌មានអំពីស្ថានភាព និងផលប៉ះពាល់អំពីផែនការរបស់ខ្លួនគ្រប់ពេល។
២ ការវាយតម្លៃ	ក្នុងឆ្នាំ ២០១៥	ព័ត៌មានតើយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍អាងចាំបាច់ត្រូវកែតម្រូវដែរ និងយ៉ាងដូចម្តេច។
៣ ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព	ក្នុងឆ្នាំ ២០១៥	យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍អាង បានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពថ្នែកតាមព័ត៌មានថ្មីទាក់ទងទៅនឹងតម្រូវការកាលានុវត្តភាព និងឧបសគ្គ។

Mekong River Commission

Cambodia • Lao PDR • Thailand • Viet Nam

For more information, visit
www.mrcmekong.org

Office of the Secretariat in Phnom Penh (OSP)

576 National Road, #2, Chak Angre Krom,
P.O. Box 623, Phnom Penh, Cambodia
Tel: (855-23) 425 353.
Fax: (855-23) 425 363

Office of the Secretariat in Vientiane (OSV)

Office of the Chief Executive Officer
184 Fa Ngoum Road,
P.O. Box 6101, Vientiane, Lao PDR
Tel: (856-21) 263 263.
Fax: (856-21) 263 264

March 2013

